

Jaarverslag 2015

Samen sterker

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A Uitgebreide cijfers
- B Medewerkers NTS
- C Publicaties en voordrachten
- D Begrippenlijst

 English summary

NEDERLANDSE TRANSPLANTATIE STICHTING

Willem Weimar

Voorzitter Raad van Toezicht

Voorwoord

Dit jaar is het thema van het jaarverslag ‘Samen sterker’. Hiermee wil de NTS tot uitdrukking brengen dat een succesvol nationaal donatie- en transplantatieprogramma alleen mogelijk is wanneer alle deelnemers in de keten met elkaar samenwerken en elkaars rollen respecteren.

We kunnen met elkaar terugkijken op een geslaagd 2015. Er zijn weer 759 transplantaties uitgevoerd met een orgaan van een overleden donor en de lijst van mensen die wachten op een nier is flink afgenomen door het grote aantal donaties bij leven. Ook het aantal weefseltransplantaties (cornea, hartklep en bot) is verder toegenomen. We kunnen dus met elkaar trots zijn op het bereikte resultaat.

Dat wil niet zeggen dat we tevreden achterover kunnen leunen. Nog steeds bestaan er aanzienlijke wachtlijsten en nog steeds kunnen we niet alle patiënten transplanteren voor wie dat van levensbelang is. Daarom zullen we ons samen moeten blijven inspannen om het aantal en de kwaliteit van donororganen en -weefsels verder te laten stijgen.

De NTS is er klaar voor deze uitdaging aan te gaan met het goed lopende donatieprogramma voor ziekenhuizen en met de nationale voorlichtingswebsite voor donatie bij leven.

Laten we elkaar blijven opzoeken, samen staan we immers sterker.

Voorwoord

Inleiding

- 1** Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2** Missie
- 3** Beleids- en Orgaancentrum
- 4** Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5** Bedrijfsvoering
- 6** Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 English summary

Bernadette Haase-Kromwijk

*Directeur Nederlandse
Transplantatie Stichting*

Inleiding

Samen sterker

De NTS heeft in 2015 de handen ineen geslagen met alle partijen uit de keten van donatie en transplantatie om samen meer patiënten te helpen met een transplantatie. Samen sta je immers sterker. Met medisch professionals, patiënten, (potentiële) donoren bij leven, weefselbanken en beleidsinstanties heeft de NTS een Position Paper opgesteld voor de strategie van 2016 tot 2020. Alle partijen herkennen zich in de missie die daarin geformuleerd is. Ook hebben we prioriteiten en doelstellingen benoemd om meer transplantaties te kunnen uitvoeren en transparantie in het hele proces verder te vergroten.

Het is heel waardevol dat we dit in gezamenlijkheid hebben gedaan. Iedereen heeft met grote inzet de keten van donatie en transplantatie ontrafeld, knelpunten vastgesteld en een toekomstbeeld geschetst. Belangrijk is dat we ook onze verwachtingen naar elkaar hebben uitgesproken. In het donatie- en transplantatieproces hebben verschillende partijen verschillende rollen, expertise, mogelijkheden en verantwoordelijkheden. Als die duidelijk zijn, kunnen we gezamenlijk de schouders eronder zetten om meer patiënten te helpen met transplantaties en elkaar ook aanspreken op taken en verantwoordelijkheden. Samen sterker betekent samen optrekken waar het kan, met respect voor elkaars rollen.

Gezamenlijk hebben we een missie geformuleerd, die voor de hele keten geldt: *‘Meer patiënten helpen met een transplantatie door bevordering van optimale beschikbaarheid van donororganen en -weefsels.’*

Voorwoord

Inleiding

- 1** Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2** Missie
- 3** Beleids- en Orgaancentrum
- 4** Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5** Bedrijfsvoering
- 6** Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 English summary

Deze missie wordt met ingang van 2016 leidend voor ons werk. Het geeft een goed gevoel om daar samen met de ketenpartners invulling aan te geven.

We benoemen hier de belangrijkste punten uit het Position Paper.

WachtlIJst

Het is belangrijk dat de daadwerkelijke vraag naar organen inzichtelijker wordt. Dit vraagt om meer transparantie in de samenstelling van de wachtlIJst. Het beleid voor plaatsing op de wachtlIJst kan vervolgens voor heel Nederland verder gestandaardiseerd worden. Ook kan de patiënt goed geïnformeerd worden over mogelijke behandelmethoden om een juiste afweging te kunnen maken.

Nabestaanden

Het is zorgwekkend dat nog steeds zo veel mensen hun wens over donatie niet vastleggen in het Donorregister. Het hangt dus vaak van de nabestaanden af of er postmortale donatie plaatsvindt. Als er geen registratie in het Donorregister wordt aangetroffen, weigert tweederde van de [nabestaanden](#) toestemming voor donatie. Door goede informatievoorziening en doelgroepcampagnes, en door gerichte communicatietraining van medische professionals streeft de NTS naar verhoging van het aantal registraties en van het toestemmingspercentage van nabestaanden. Een voorbeeld van een doelgroepcampagne is het project '[DonorDialoog](#)' dat in 2015 is gestart, een pilot waarmee we samen met maatschappelijke organisaties in Rotterdam specifieke doelgroepen (niet-westerse migranten en laagopgeleiden) benaderen die ondervertegenwoordigd zijn in het Donorregister en die moeilijk te bereiken zijn via de gangbare kanalen. Ook hier geldt dat we samen sterker staan: samen met onze partners willen we het toestemmingspercentage van nabestaanden en het aantal registraties in het Donorregister verhogen. Hoe meer mensen meedoen, hoe beter het systeem functioneert.

Donatieprogramma ziekenhuizen

In 2014 hebben we het [Masterplan Orgaandonatie](#) afgerond. Met wat we hieruit hebben geleerd, zijn we in opdracht van het ministerie van VWS in 2015 gestart met het [Donatieprogramma Ziekenhuizen](#), dat doorloopt tot 2017. Hiermee maken we de organisatie van de orgaan- en weefseldonatie toekomstbestendig door donatie organisatorisch en financieel zo veel mogelijk te verankeren in de dagelijkse praktijk van ziekenhuizen. Vanuit het veld zijn diverse medisch professionals betrokken bij dit programma.

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlIJst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A Uitgebreide cijfers
- B Medewerkers NTS
- C Publicaties en voordrachten
- D Begrippenlijst

 English summary

Het Donatieprogramma bevat een aantal speerpunten. We streven naar landelijk uniforme zorg voor donor en patiënt. We willen een betere voorbereiding van het donorgesprek met de familie. De uitwisseling van informatie tussen de NTS en ziekenhuizen willen we verbeteren. De bestaande indeling van de regio's voor orgaanuitname en -donatie blijkt niet altijd even efficiënt. Daarom zijn we in 2015 begonnen die grondig te evalueren. Ten slotte nemen we verbetermogelijkheden voor de zelfstandige uitnameteams onder de loep.

Donatie bij leven

Het aantal nierpatiënten op de wachtlijst voor postmortale nieren neemt enorm af, vooral doordat mensen besluiten bij leven een nier te doneren. In 2015 hebben 513 mensen een nier afgestaan, al dan niet aan een familielid of bekende. Dit juichen we natuurlijk toe. Belangrijk is dat mogelijke drempels van [donatie bij leven](#) zo veel mogelijk worden weggenomen. Te allen tijde stelt de NTS de bescherming van de donor voorop zonder het belang van de patiënt uit het oog te verliezen. We zorgen voor eerlijke en heldere informatievoorziening aan donor én patiënt. Daar blijkt aan beide zijden grote behoefte aan te zijn. Nierdonoren moeten goed weten welke beslissing ze nemen, en het is goed als patiënten precies weten wat ze van een donor vragen.

Kwaliteit van postmortale donororganen

Omdat mensen steeds ouder worden en er mede vanwege de grotere verkeersveiligheid minder jonge mensen overlijden, worden donoren gemiddeld steeds ouder. Daardoor neemt de conditie van de donororganen af. Dit is een grote zorg. We moeten blijven zoeken naar manieren om donororganen in goede conditie te houden of te krijgen. Dankzij onderzoek komen hiervoor steeds meer technieken beschikbaar. Zo is in 2015 voor alle donornieren besloten tot het inzetten van machinale preservatie, ook perfusie genoemd. Dit is het doorspoelen van de organen met een verrijkte vloeistof, waardoor de kwaliteit wordt verhoogd. Dit gebeurt tijdens het bewaren en vervoeren van de nieren voorafgaand aan de transplantatie. Deze preservatietechniek passen we met ingang van 2016 toe.

Europese samenwerking

Ook internationaal geldt dat we samen sterker staan. We zijn betrokken bij EU-projecten. Sinds 2015 levert de NTS de voorzitter van de orgaancommissie van de Raad van Europa. Daardoor kunnen we als NTS met partners in Europa een nog grotere rol vervullen om orgaandonatie op de agenda te zetten.

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A Uitgebreide cijfers
- B Medewerkers NTS
- C Publicaties en voordrachten
- D Begrippenlijst

 English summary

Respect voor de donor

Als we spreken over organen, lijkt het alsof we vergeten dat we het daarbij hebben over mensen die organen doneren. Niets is minder waar. Bij ons werk staat respect voor en bescherming van de donor en zijn nabestaande voorop. We beseffen terdege wat het voor mensen betekent om geconfronteerd te worden met de vraag om donatie. We dragen zorg voor een goede behandeling van de donor en de familie; deze opdracht nemen we uiterst serieus. In dat licht spreken we ook onze grote waardering uit voor degenen die besloten hebben om donor te worden en voor nabestaanden die beslissen om organen en weefsels van hun dierbare te doneren.

Volledige inzet

Ons werk is dynamisch. De technologische en medische ontwikkelingen, de discussie over het 'ja, tenzij'-systeem, de succesvolle transplantaties, maar ook de nog steeds veel te lange wachtlijst; het zijn allemaal elementen uit het maatschappelijke en het medische landschap waar we als NTS een waardevolle bijdrage aan willen leveren. Daar blijven we ons volledig voor inzetten.

NTS Jaarverslag 2015

Deze publicatie delen? Kies uit één van onderstaande social media.

- > Deel via Twitter
- > Deel via LinkedIn
- > Deel via Facebook

Voorwoord
 Inleiding
 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
 2 Missie
 3 Beleids- en Orgaancentrum
 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
 5 Bedrijfsvoering
 6 Financieel overzicht

Bijlagen
 A Uitgebreide cijfers
 B Medewerkers NTS
 C Publicaties en voordrachten
 D Begrippenlijst
 English summary

••••• NEDERLANDSE TRANSPLANTATIE STICHTING

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

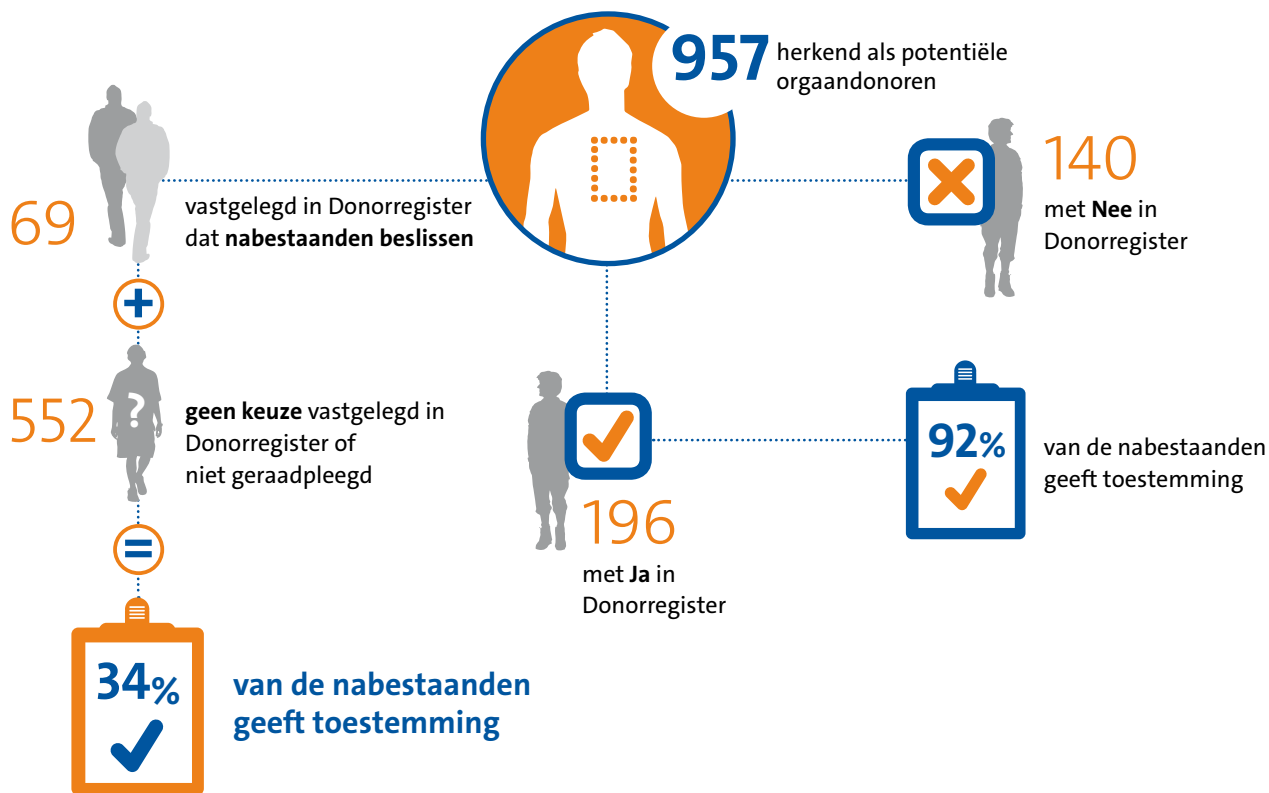
- A Uitgebreide cijfers
- B Medewerkers NTS
- C Publicaties en voordrachten
- D Begrippenlijst

English summary

Grootste uitdaging voor de toekomst: meer toestemming van nabestaanden.

Er is nog altijd een tekort aan donoren. Op diverse manieren probeert de NTS daar wat aan te doen: door middel van doelgroepcampagnes, lespakketten en gastlessen bijvoorbeeld. Of door het verruimen van de criteria voor orgaandonatie. Maar de grootste kans, en daarmee ook de grootste uitdaging, is het verhogen van het toestemmingspercentage van nabestaanden. In 2015 gaf namelijk slechts 1 op de 3 nabestaanden (34 procent) toestemming voor orgaandonatie na overlijden van een niet-geregistreerd familielid. Hier is veel winst te behalen.

Voorwoord

Inleiding

- 1** Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2** Missie
- 3** Beleids- en Orgaancentrum
- 4** Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5** Bedrijfsvoering
- 6** Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 English summary

Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie

Het aantal geëffectueerde organdonoren daalde met 2 procent ten opzichte van 2014. >

Voorwoord

Inleiding

- 1** Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2** Missie
- 3** Beleids- en Orgaancentrum
- 4** Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5** Bedrijfsvoering
- 6** Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
 - B** Medewerkers NTS
 - C** Publicaties en voordrachten
 - D** Begrippenlijst
- English summary

Meer non-heartbeating orgaandonaties in 2015

In 2015 konden 759 orgaantransplantaties met organen van overleden donoren worden uitgevoerd, 3,3 procent minder dan in 2014 (785). Dit komt vooral door de verhouding heartbeating versus non-heartbeating donoren: 2014 was een vrij uitzonderlijk jaar met een relatief groot aantal heartbeating donoren. In 2015 zien we weer een stijging van het aantal non-heartbeating donoren, waarmee de stijgende lijn van voor 2014 wordt voortgezet.

Orgaandonaties postmortaal

Geëffectueerde* heartbeating donoren

2014 150 donaties
2015 126 donaties
daling 16%

Geëffectueerde non-heartbeating donoren

2014 121 donaties
2015 139 donaties
stijging 15%

Totaal geëffectueerde postmortale donoren

2014 271 donaties
2015 265 donaties
daling 2%

Het aantal orgaantransplantaties

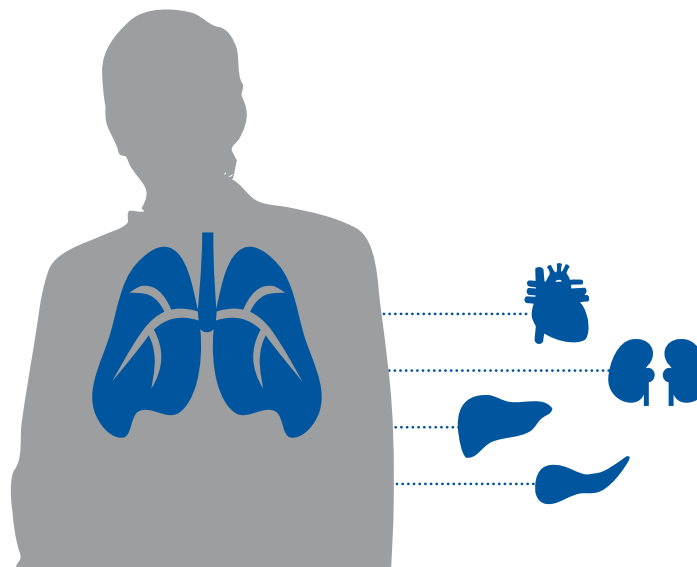
daalt met 3.3%
2014: 785 | 2015: 759

Hoofdoorzaken

Sterke daling aantal
hersendode donoren

* Geëffectueerde orgaandonor = een donor gemeld bij het Orgaancentrum van wie minstens één orgaan is getransplanteerd

Voorwoord

Inleiding

1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie

2 Missie

3 Beleids- en Orgaancentrum

4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs

5 Bedrijfsvoering

6 Financieel overzicht

Bijlagen

A Uitgebreide cijfers

B Medewerkers NTS

C Publicaties en voordrachten

D Begrippenlijst

 English summary

In 2015 werden in Nederland 348 [postmortale orgaandonoren](#) gemeld bij het Orgaancentrum van de NTS. Hiervan werden er 265 geëffectueerd (76 procent) (zie ook tabellen 1.1a tot en met c)¹. Het aantal [geëffectueerde orgaandonoren](#) nam daarmee af met 2 procent ten opzichte van het jaar daarvoor (2014: 271).

Het aantal geëffectueerde [non-heartbeating donoren](#) laat de laatste jaren een stijgende lijn zien. Het jaar 2014 was daarop een uitzondering; toen waren er meer geëffectueerde [heartbeating donoren](#) (150 tegenover 126 in 2015). Bij een heartbeating donor worden na overlijden de hartslag en ademhaling kunstmatig in stand gehouden, waardoor de organen geschikt blijven voor transplantatie. Bij een non-heartbeating donor is het hart gestopt en is geen bloedcirculatie meer aanwezig. Doordat organen geen zuurstof krijgen zijn ze al na korte tijd minder of niet geschikt voor transplantatie. Ook kan het hart van een non-heartbeating donor niet worden getransplanteerd. Daardoor zijn er minder organen van een non-heartbeating donor te transplanteren. In 2015 wordt de stijgende trend van aantal geëffectueerde non-heartbeating donoren weer voortgezet: een toename van 15 procent (121 in 2014, 139 in 2015). Ten opzichte van 2014 nam het aantal geëffectueerde heartbeating donoren af met 16 procent (van 150 naar 126). Dit past in de schommelende trend van heartbeating donoren die we al sinds 2007 waarnemen.

Het percentage [multi-orgaandonoren](#) daalde licht ten opzichte van 2014 (69 procent in 2014 en 66 procent in 2015). Dit komt door de daling van het aantal heartbeating donoren.

Tabel 1.1a: Geëffectueerde postmortale orgaandonoren in het aangegeven jaar

	2011	2012	2013	2014	2015
Totaal aantal gemelde orgaandonoren	275	312	336	336	348
Geëffectueerde orgaandonoren	221	252	255	271	265
• Alleen nierdonor	58	68	83	71	81
• Geen nierdonor (enkel orgaan)	7	7	19	13	8
• Multi-orgaandonor	156	177	153	187	176
Percentage multi-orgaandonoren	71%	70%	60%	69%	66%

¹ De peildatum voor de cijfers in dit jaarverslag is 31 maart 2016.

Voorwoord

Inleiding

1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie

2 Missie

3 Beleids- en Orgaancentrum

4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs

5 Bedrijfsvoering

6 Financieel overzicht

Bijlagen

A Uitgebreide cijfers

B Medewerkers NTS

C Publicaties en voordrachten

D Begrippenlijst

 English summary

Tabel 1.1b: Geëffectueerde postmortale heartbeating orgaandonoren in het aangegeven jaar

	2011	2012	2013	2014	2015
Totaal aantal gemelde orgaandonoren	116	132	112	154	130
Geëffectueerde orgaandonoren	110	128	105	150	126
• Alleen nierdonor	3	3	7	6	9
• Geen nierdonor (enkel orgaan)	5	4	9	11	6
• Multi-orgaandonor	102	121	89	133	111
Percentage multi-orgaandonoren	93%	95%	85%	89%	88%

Tabel 1.1c: Geëffectueerde postmortale non-heartbeating orgaandonoren in het aangegeven jaar

	2011	2012	2013	2014	2015
Totaal aantal gemelde orgaandonoren	159	180	224	182	218
Geëffectueerde orgaandonoren	111	124	150	121	139
• Alleen nierdonor	55	65	76	65	72
• Geen nierdonor (enkel orgaan)	2	3	10	2	2
• Multi-orgaandonor	54	56	64	54	65
Percentage multi-orgaandonoren	49%	45%	43%	45%	47%

[Meer cijfers over orgaan- en weefseldonatie](#)

Het aantal transplantaties met organen van levende donoren (vooral nieren, zie tabel 1.3) is in 2015 licht gedaald naar 516 ten opzichte van het voorgaande jaar (537 transplantaties). Dit aantal is inclusief 3 transplantaties met (een deel van) een lever van een levende donor. Het totaal aantal patiënten dat wacht op een orgaan was eind 2015 met 6 procent afgenomen ten opzichte 2014 (van 1044 naar 984 wachtenden; zie ook tabel 1.4).

Voorwoord

Inleiding

1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie

2 Missie

3 Beleids- en Orgaancentrum

4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs

5 Bedrijfsvoering

6 Financieel overzicht

Bijlagen

A Uitgebreide cijfers

B Medewerkers NTS

C Publicaties en voordrachten

D Begrippenlijst

 English summary

Tabel 1.2: Aantal orgaantransplantaties in Nederland met organen van postmortale donoren in het aangegeven jaar. HB= heartbeating donoren, NHB= non-heartbeating donoren

	2011	2012	2013	2014	2015
Hart	44	37	37	51	53
Hart met long	-	-	-	-	1
Lever - HB	86	99	80	109	89
Lever - NHB	36	36	48	47	46
Lever split - HB	1	5	5	9	7
Long - HB	41	51	50	71	48
Long - NHB	27	29	38	20	29
Nier - HB	196	229	165	223	207
Nier met lever - HB	1	1	4	4	3
Nier met lever - NHB	1	-	-	-	2
Nier met pancreas - HB	16	24	16	23	13
Nier met pancreas - NHB	4	1	2	4	9
Nier met split lever - HB	-	-	-	-	1
Nier - NHB	202	220	247	216	235
Pancreas - HB	13	10	11	8	7
Pancreas met lever - HB	-	-	1	-	-
Pancreas - NHB	3	2	2	-	6
Dunne darm - HB	1	1	-	-	3
Dunne darm met nier - HB	-	1	-	-	-
Totaal	672	746	706	785	759

Opmerking: nier-en-bloc wordt als 1 transplantatie geteld. Bij pancreaseilandjestransplantatie kan 1 ontvanger van 2 donoren eilandjes ontvangen; dit wordt geteld als 2 transplantaties. 1x dunne darm met buikwand in 2015.

Voorwoord

Inleiding

1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie

2 Missie

3 Beleids- en Orgaancentrum

4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs

5 Bedrijfsvoering

6 Financieel overzicht

Bijlagen

A Uitgebreide cijfers

B Medewerkers NTS

C Publicaties en voordrachten

D Begrippenlijst

 English summary

Tabel 1.3: Verwantschap levende nierdonoren en ontvangers

Levend verwant	2011	%	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%
Moeder	55	26%	40	17%	52	21%	51	21%	37	19%
Vader	38	18%	36	15%	34	14%	38	16%	37	19%
Zoon / dochter	30	14%	41	17%	31	13%	29	12%	24	12%
Broer / zus	76	36%	107	44%	104	43%	98	40%	84	42%
Opa / oma	1	0%	1	0%	2	1%	1	0%	1	0%
Oom / tante	3	1%	6	2%	9	4%	9	4%	7	4%
Neef / nicht	9	4%	8	3%	10	4%	15	6%	8	4%
Niet nader gespecificeerd	-	-	2	1%	-	-	1	0%	-	-
Totaal	212	100%	241	100%	242	100%	242	100%	198	100%
Levend onverwant										
Partner	111	49%	127	52%	135	49%	127	43%	123	39%
Vriend	22	10%	26	11%	35	13%	36	12%	30	10%
Niet-verwante familie	22	10%	29	12%	28	10%	22	8%	32	10%
Anonieme donor	40	18%	29	12%	42	15%	44	15%	63	20%
Niet nader gespecificeerd	33	14%	33	14%	38	14%	63	22%	67	21%
Totaal	228	100%	244	100%	278	100%	292	100%	315	100%

Voorwoord

Inleiding

1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie

2 Missie

3 Beleids- en Orgaancentrum

4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs

5 Bedrijfsvoering

6 Financieel overzicht

Bijlagen

A Uitgebreide cijfers

B Medewerkers NTS

C Publicaties en voordrachten

D Begrippenlijst

 English summary

Tabel 1.4: Transplantabele patiënten op de wachtlijst op 31 december

	2011	2012	2013	2014	2015	2015 / 2014
Hart	57	64	84	89	101	13 %
Hart met long	-	-	-	2	1	-
Lever	121	157	132	104	109	5 %
Lever met long	1	1	-	-	-	-
Lever met pancreas	-	1	-	-	-	-
Long	234	193	189	178	176	-1 %
Nier	858	829	710	622	544	-13 %
Nier met lever	1	6	2	5	1	-
Nier met pancreas	24	20	23	23	31	35 %
Pancreas	14	15	9	20	21	5 %
Dunne darm	1	-	-	1	-	-
Totaal	1311	1286	1149	1044	984	-6 %

[Meer cijfers over postmortale orgaan- en weefseltransplantaties](#)

Het aantal weefseldonoren was in 2015 met 1727 donoren 1 procent hoger dan in 2014 (1705 donoren). Hiervan doneerden 1590 donoren – meestal beide – cornea's (in 2014: 1556), 174 donoren een pulmonale klep en/of een aortahartklep (2014: 201), 108 donoren botweefsel (2014: 121) en 464 donoren huid (2014: 498). Het aantal corneatransplantaties in 2015 nam toe met 13 procent naar 1499 (2014: 1328). Het aantal hartkleptransplantaties is in 2015 met 11 procent gedaald naar 86 (2014: 97). Het aantal transplantaties met botweefsel is dit jaar gegroeid met 3 procent naar 1835 ten opzichte van 1776 het voorgaande jaar.

Voorwoord

Inleiding

1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie

2 Missie

3 Beleids- en Orgaancentrum

4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs

5 Bedrijfsvoering

6 Financieel overzicht

Bijlagen

A Uitgebreide cijfers

B Medewerkers NTS

C Publicaties en voordrachten

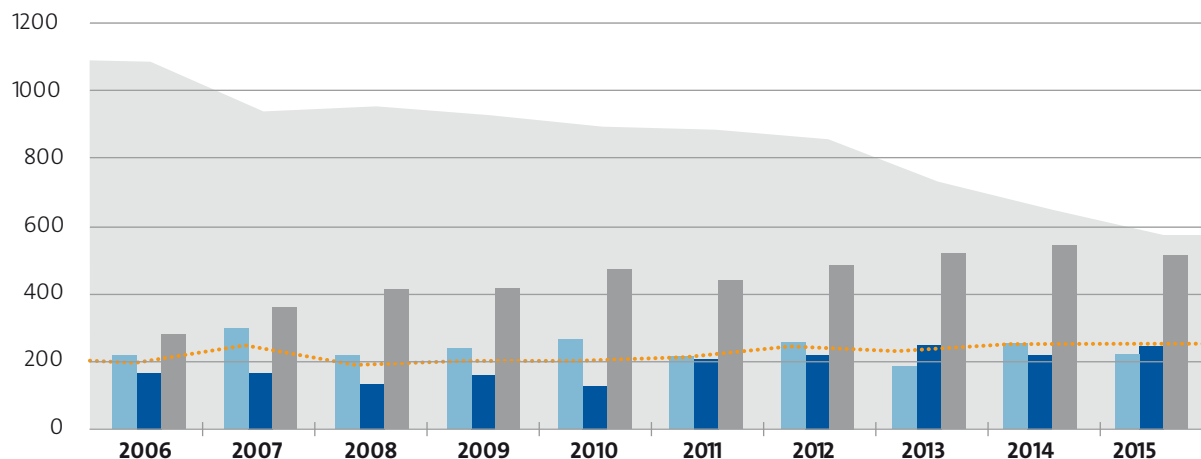
D Begrippenlijst

English summary

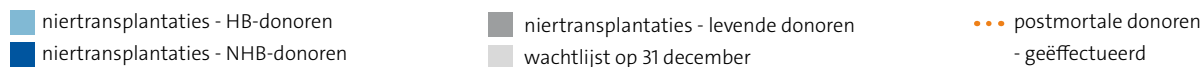

In 2015 zijn er 983 nieren getransplanteerd. 224 daarvan waren transplantaties met nieren van postmortale heartbeating donoren (2014: 250), 246 nieren van non-heartbeating donoren en 513 van levende donoren. Dit is inclusief transplantaties van een nier in combinatie met een ander orgaan. Levende donoren zijn verantwoordelijk voor meer dan de helft (52,2 procent) van het totaal aantal getransplanteerde nieren in Nederland. Het aantal transplantaties met nieren van levende donoren is in 2015 met 4 procent afgenomen naar 513 (2014: 534). Onder meer door de vele donaties bij leven is het aantal patiënten eind 2015 op de wachtlijst met 576 personen 11 procent lager dan eind 2014 (650 personen). De instroom op de nierwachtlijst is in 2015 met 1253 personen iets hoger dan in 2014 (1212 personen). De uitstroom van de nierwachtlijst is licht gedaald (1281 in 2015 versus 1292 in 2014), en bestond uit 983 patiënten die getransplanteerd zijn, 74 patiënten die overleden zijn en 224 die om een andere reden van de wachtlijst zijn gehaald. De uitstroom van de wachtlijst (1281) is nog altijd groter dan de instroom (1253), waardoor het aantal personen op de wachtlijst toch daalt.

Legenda

Voorwoord

Inleiding

1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie

2 Missie

3 Beleids- en Orgaancentrum

4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs

5 Bedrijfsvoering

6 Financieel overzicht

Bijlagen

A Uitgebreide cijfers

B Medewerkers NTS

C Publicaties en voordrachten

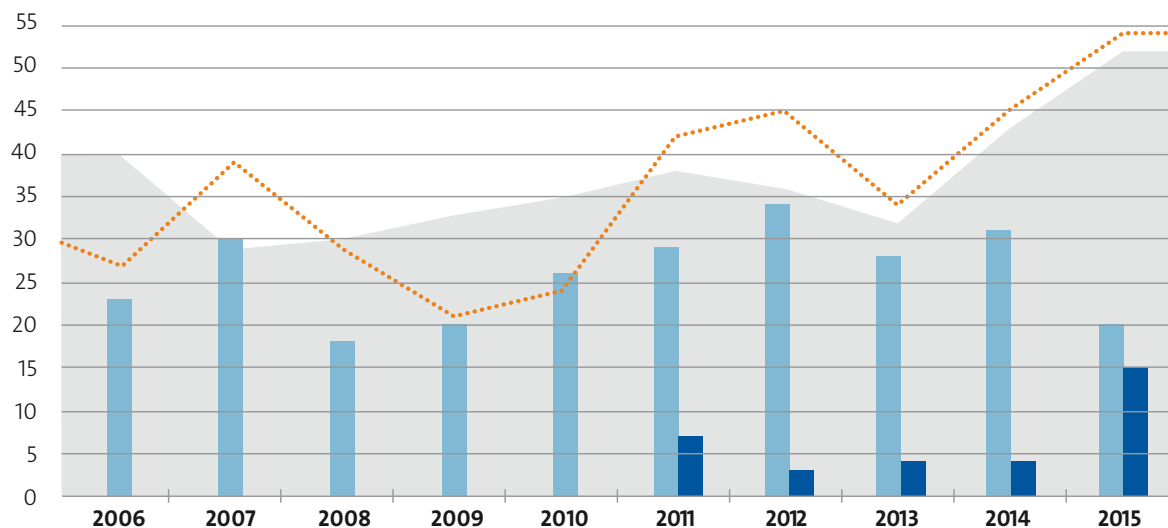
D Begrippenlijst

English summary

Pancreas

Van de 265 geëffectueerde Nederlandse orgaandonoren in 2015 is van 54 donoren (20 procent) de *pancreas* (alvleesklier) gebruikt voor transplantatie. Een pancreas is een moeilijk te transplanteren orgaan. Het blijkt vaak na uitname om medische redenen niet geschikt voor transplantatie. In 2015 vonden in Nederland 35 pancreastransplantaties plaats, het merendeel (22) in combinatie met een nier. 15 pancreata waren afkomstig van een non-heartbeating donor. Van de pancreastransplantaties ontvingen 8 patiënten eilandjes van Langerhans afkomstig van de pancreata van 10 donoren (geteld als tien transplantaties). Het aantal wachtenden op een (nier met) pancreas is eind 2015 toegenomen ten opzichte van 2014 (van 43 naar 52).

Legenda

- pancreastransplantaties - HB-donoren
- pancreastransplantaties - NHB-donoren
- wachtlijst op 31 december
- postmortale donoren - geëffectueerd

Voorwoord

Inleiding

1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie

2 Missie

3 Beleids- en Orgaancentrum

4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs

5 Bedrijfsvoering

6 Financieel overzicht

Bijlagen

A Uitgebreide cijfers

B Medewerkers NTS

C Publicaties en voordrachten

D Begrippenlijst

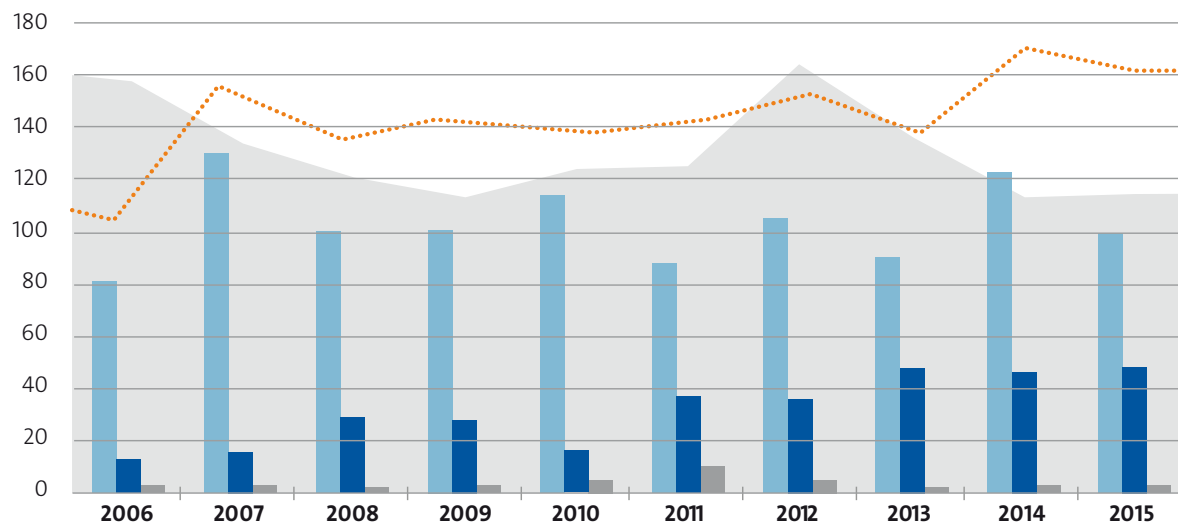
 English summary

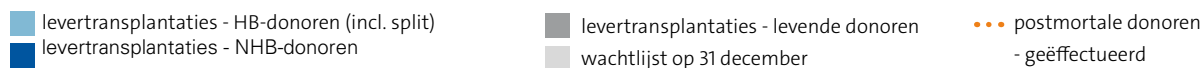

In 2015 zijn er 161 levers postmortaal gedoneerd, waarvan 30 afkomstig van overledenen van 65 jaar en ouder. In 2015 vonden in Nederland 148 levertransplantaties plaats waarvan 8 met een *split-lever* afkomstig uit binnen- of buitenland. Bij 48 van deze transplantaties was de lever afkomstig van een non-heartbeating donor. Het aandeel van de 161 levers dat niet in Nederland voor transplantatie is gebruikt, is voor transplantatie naar het buitenland gegaan of beschikbaar gesteld voor onderzoek.

In 2015 werden 3 levertransplantaties uitgevoerd met een stukje lever van een levende donor. Het aantal wachtenden op de leverwachtlijst nam toe van 104 in 2014 naar 109 in 2015, omdat de instroom op de leverwachtlijst in 2015 (216 personen) hoger was dan in 2014 (203 personen). Dit komt ook doordat de uitstroom van deze wachtlijst is gedaald (224 in 2015 versus 233 in 2014).

Legenda

Voorwoord

Inleiding

1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie

2 Missie

3 Beleids- en Orgaancentrum

4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs

5 Bedrijfsvoering

6 Financieel overzicht

Bijlagen

A Uitgebreide cijfers

B Medewerkers NTS

C Publicaties en voordrachten

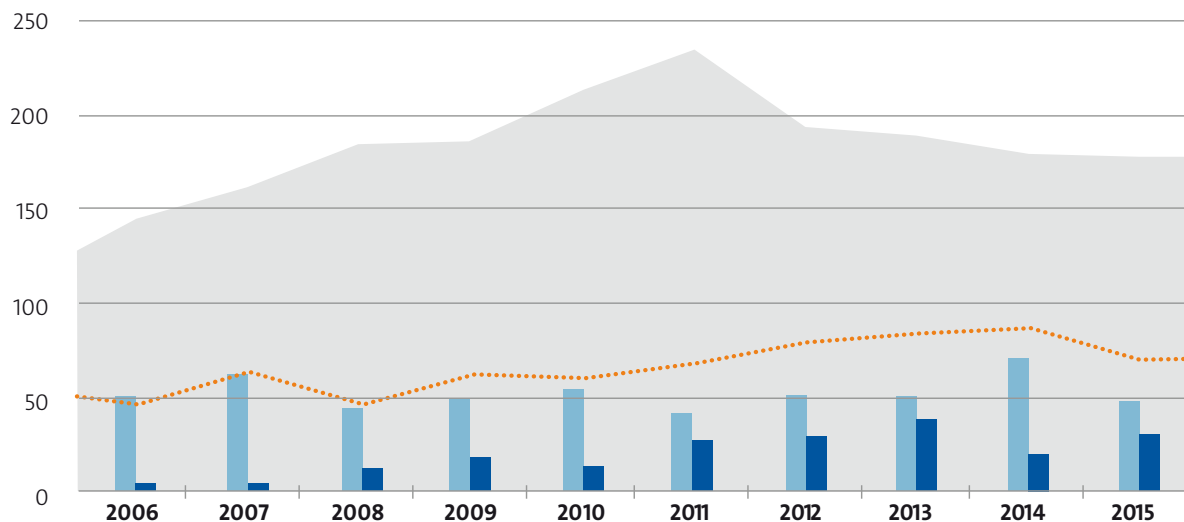
D Begrippenlijst

🇬🇧 English summary

Het aantal wachtenden op de longwachtlijst is met 180 eind 2014 en 177 eind 2015 min of meer gelijk gebleven. Hoewel het aantal longdonoren in Nederland jarenlang is toegenomen, tot 86 in 2014, is het in 2015 gedaald naar 71. In 2015 werden er 78 longtransplantaties uitgevoerd, waarbij 29 donorlongen afkomstig waren van een non-heartbeating donor.

Legenda

- longtransplantaties - HB-donoren
- longtransplantaties - NHB-donoren
- wachtlijst op 31 december
- postmortale donoren - geëffectueerd

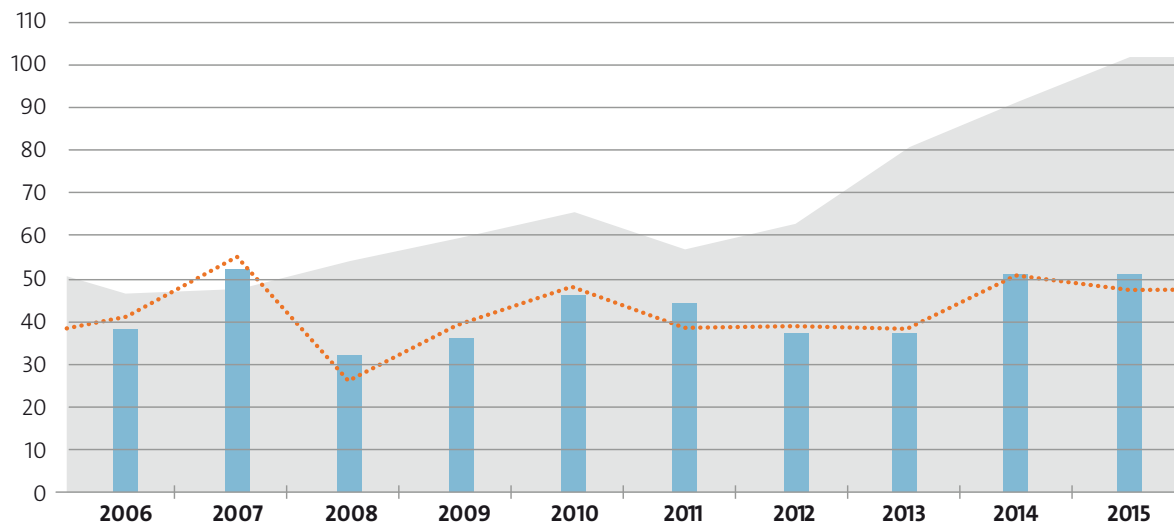
- Voorwoord
- Inleiding
- 1** Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2** Missie
- 3** Beleids- en Orgaancentrum
- 4** Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5** Bedrijfsvoering
- 6** Financieel overzicht
- Bijlagen**
- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

Hart

Op dit moment kunnen in ons land alleen heartbeating donoren hun hart doneren voor transplantatie. De afname van het aantal heartbeating donormeldingen in 2015 leidde tot minder geëffectueerde hartdonoren (48 ten opzichte van 51 in 2014). In 2015 zijn er 54 transplantaties verricht in Nederland met harten van donoren uit binnen- of buitenland (2014: 51). Desondanks nam het aantal patiënten op de hartwachtlijst in 2015 verder toe met 12 procent (102) ten opzichte van het voorgaande jaar (2014: 91). De instroom op de wachtlijst nam af ten opzichte van 2014 (een piek van 81 patiënten), de uitstroom bleef gelijk (zowel in 2014 als 2015 is de uitstroom 71).

Legenda

■ harttransplantaties - HB-donoren
■ wachtlijst op 31 december

●●● postmortale donoren - geëffectueerd

Voorwoord

Inleiding

1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie

2 Missie

3 Beleids- en Orgaancentrum

4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs

5 Bedrijfsvoering

6 Financieel overzicht

Bijlagen

A Uitgebreide cijfers

B Medewerkers NTS

C Publicaties en voordrachten

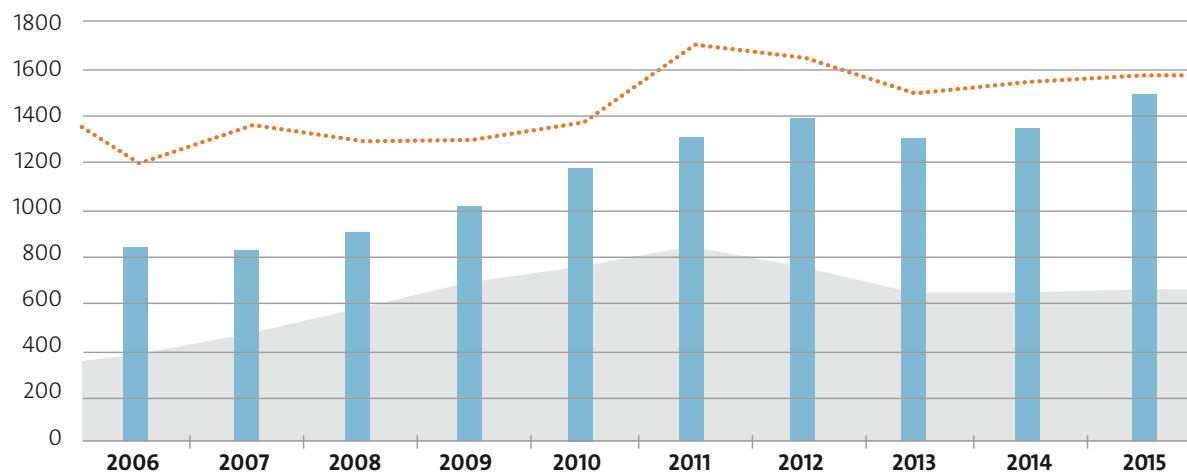
D Begrippenlijst

English summary

Het aantal corneadonoren (hoornvliesdonoren) is in 2015 met 2 procent gestegen ten opzichte van het jaar daarvoor (1556 donoren in 2014 en 1590 donoren in 2015). Het aantal corneatransplantaties nam in Nederland toe van 1328 in 2014 naar 1499 in 2015. Het aantal corneatransplantaties is in Nederland veel lager dan het aantal donaties. Niet iedere uitgenomen cornea blijkt namelijk geschikt voor transplantatie, en niet voor iedere cornea wordt een geschikte ontvanger (binnen Nederland) gevonden. Het aantal patiënten op de corneawachtlijst was eind 2015 met 632 wachtenden vrijwel gelijk aan dat in het jaar daarvoor (630 wachtenden).

Legenda

- corneatransplantaties
- wachtlijst op 31 december
- postmortale donoren - geëffectueerd

[Meer cijfers over orgaan- en weefseldonatie](#)

[Meer cijfers over orgaan- en weefseltransplantaties](#)

Voorwoord

Inleiding

1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie

2 Missie

3 Beleids- en Orgaancentrum

4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs

5 Bedrijfsvoering

6 Financieel overzicht

Bijlagen

A Uitgebreide cijfers

B Medewerkers NTS

C Publicaties en voordrachten

D Begrippenlijst

English summary

Marije van Leeuwen, anonieme nierdonor:

‘Ik heb bijna alles wat mijn hartje begeert’

In 2015 stond Marije van Leeuwen (27) als anonieme donor een van haar nieren af. Ondanks verbaasde reacties uit haar omgeving. ‘Maar met één nier kun je ook prima leven.’

Ken jij persoonlijk een nierpatiënt?

‘Nee. Ik ben verpleegkundige in een brandwondencentrum en zie geen nierpatiënten, maar ik weet dat hun ziekte heel vermoeiend is. Zelf ben ik kerngezond, ik maak graag verre reizen, heb een eigen paard en veel energie. Ik heb bijna alles wat mijn hartje begeert. Het idee dat een ander zo beperkt wordt, vind ik moeilijk te verdragen. Sinds ik hoorde dat je als anonieme donor een nier kunt afstaan, zat dat in mijn achterhoofd. Met één nier kun je ook prima leven. Dit jaar moest het maar eens gebeuren.’

Hoe reageerde je omgeving?

‘Ik heb me verdiept in de risico’s en geaccepteerd dat ze bestonden. Veel lastiger vond ik de reacties van mijn omgeving. Ze vonden het dapper – terwijl ik écht niet op een voetstuk wil staan – maar begrepen het niet altijd. Vooral mijn moeder had er moeite mee.’

Ging de operatie goed?

‘Na twee dagen mocht ik naar huis. Ik heb even bij mijn ouders gelogeed en na ruim vijf weken ging ik weer werken. Echt pijn heb ik niet gehad. Ik merk wel dat ik mijn conditie weer moet opbouwen. En de jaarlijkse controle is een prettig idee.’

Ben je benieuwd wie je hebt geholpen met je nier?

‘Je weet dat het anoniem is, maar natuurlijk ben je nieuwsgierig. Ik wist vooraf wel dat het waarschijnlijk iemand van mijn leeftijd zou zijn. Dat vind ik mooi. Ik hoop dat iedereen die dit leest het Donorregister invult, of het nou met ja of nee is. Anoniem doneren is een ander verhaal. Zo’n persoonlijke keuze kun je alleen zelf maken.’

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A Uitgebreide cijfers
- B Medewerkers NTS
- C Publicaties en voordrachten
- D Begrippenlijst

 English summary

Missie

Missie van de Nederlandse Transplantatie Stichting (NTS) >

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie**
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

De vraag naar donororganen en donorweefsel is groter dan het aanbod. De NTS doet daarom alles wat binnen haar mogelijkheden ligt om mensen die op de wachtlijst staan te helpen. Dit betekent dat we ons inzetten voor meer registraties in het Donorregister, meer toestemming van nabestaanden, meer donatieprocedures en uiteindelijk meer transplantaties. In 2013 hebben we de volgende missie geformuleerd, die geldt tot en met 2016:

‘De Nederlandse Transplantatie Stichting (NTS) is een wezenlijke schakel voor de bevordering van optimale beschikbaarheid en gebruik van donororganen en -weefsels voor transplantatie.’

Over de NTS

De NTS is een non-profitorganisatie met bevoegdheden en verantwoordelijkheden op nationaal niveau op het gebied van donatie en transplantatie van organen en weefsels. De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft ons een vergunning verleend als Orgaancentrum (conform de [Wet op de orgaandonatie](#)). Hieruit vloeit een aantal formele taken voor: toewijzing van weefsels aan patiënten op de wachtlijst voor transplantatie (voor de toewijzing van postmortale organen werken we samen met Eurotransplant) en het beheer van de nationale wachtlijst voor organen en weefsels. Ook het verwerven en vervoeren van organen ligt bij de NTS. Daarnaast voert de NTS de raadpleging van het Donorregister uit.

Samen met het medische werkveld stellen we adviezen op aan overheid en ziekenhuizen voor de verbetering van de bestaande donatiepraktijk. De NTS vormt de verbinding met en is de intermediair tussen donorziekenhuizen, transplantatiecentra en weefselbanken. Voor het Nederlandse publiek verzorgen we de voorlichting over donatie van organen en weefsels om ervoor te zorgen dat mensen een keuze kunnen maken. Op het terrein van donatie bij leven voeren we vergelijkbare taken uit. Een groeiend aantal mensen is bereid om bij leven een orgaan te doneren. We onderzoeken welke rol we kunnen spelen om landelijke afspraken en afstemming tot stand te brengen. Ook willen we donatie bij leven verder faciliteren.

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie**
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A Uitgebreide cijfers
- B Medewerkers NTS
- C Publicaties en voordrachten
- D Begrippenlijst

 English summary

We nemen initiatieven tot verbeteringen, adviseren over verschillende dossiers aan relevante partijen in het veld en nemen we de uitvoering die voortvloeit uit wet- en regelgeving voor onze rekening. Kortom: we zijn betrokken bij alle facetten van orgaan- en weefseldonatie die transplantatie mogelijk maken.

Samen sterker

Dit kunnen en willen we als NTS niet alleen. We hebben te maken met veel partijen, nationaal en internationaal. Als onafhankelijke partij wil de NTS de kracht van de keten benutten, een verbinding vormen met andere relevante partijen in de donatie- en transplantatieketen, een platform zijn waar ideeën ontstaan en worden uitgewerkt, kennis wordt uitgewisseld en afspraken worden gemaakt. Soms dienend, soms sturend, soms beslissend, maar altijd gezaghebbend en met kennis van zaken. Dit willen we doen met, door en voor iedereen die zich inzet voor donatie en transplantatie. Samen staan we immers sterker.

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie**
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A Uitgebreide cijfers
- B Medewerkers NTS
- C Publicaties en voordrachten
- D Begrippenlijst

 English summary

3

Beleids- en Orgaancentrum (B&O)

Samen met onze partners in het veld werken we aan de verdere verbetering van donatie en transplantatie. Zo maken we optimaal gebruik van de kracht van de keten. >

Voorwoord

Inleiding

1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie

2 Missie

3 Beleids- en Orgaancentrum

4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs

5 Bedrijfsvoering

6 Financieel overzicht

Bijlagen

A Uitgebreide cijfers

B Medewerkers NTS

C Publicaties en voordrachten

D Begrippenlijst

 English summary

De afdeling Beleids- en Orgaancentrum (B&O) bestaat uit twee onderdelen. Enerzijds is er het Orgaancentrum dat zorg draagt voor de raadpleging van het Donorregister, de medische screening van de weefsel donor, de [allocatie](#) van hartkleppen en cornea's en de uitvoering van het cross-over programma. Anderzijds is er een beleidsafdeling die het landelijke beleid op het gebied van donatie ontwikkelt en een datamanagementafdeling die data verzamelt en opschoont en daarover rapporteert. De afdeling B&O werkt nauw samen met uitnameorganisaties, transportorganisaties, weefselbanken, ziekenhuizen en universiteiten.

Samen sterker

Vanuit de afdeling B&O wordt het [Donatieprogramma Ziekenhuizen](#) gecoördineerd, een mooi voorbeeld van een intensieve samenwerking met het veld. Ook werken we steeds nauwer samen met de weefselbanken om voorbereid te zijn op een wijziging in financiering in 2018. Het succesvolle cross-over programma, waar levende donoren van twee of meer donor-patiëntparen onderling 'ruilen' om zo de kans op een match te vergroten, is in 2015 genomineerd voor de Value Based Health Care Prize. Dit programma is een schoolvoorbeeld van samenwerking tussen artsen, patiënten, laboratoria en donoren.

Weefselketen

Samenwerking

In 2015 is een aantal weefselbanken samengevoegd om voorbereid te zijn op een wijziging in financiering van de weefselketen in 2018. Zo is de Nederlandse Botbank, ondergebracht bij BISLIFE, een bestuurlijke samenwerking aangegaan met Sanquin. De Nederlandse Hartkleppenbank (HKB) is per 1 juli 2015 samengegaan met de Euro Tissue Bank (ETB) en gaat verder onder de naam Euro Heart Valve Bank. Voor de fusie met de ETB maakte de HKB een periode van onderbezetting door. Daarom is gedurende een aantal maanden tijdens de weekenden samengewerkt met de European Homograft Bank (EHB) in Brussel. In de periode mei-november 2015 heeft de EHB 39 Nederlandse donorharten ontvangen, bewerkt en tijdelijk bewaard. De in Brussel bewerkte hartkleppen zijn aangemerkt als weefsel bedoeld voor transplantatie bij patiënten in Nederland. Donorscreening en allocatie van deze kleppen is uitgevoerd volgens de reguliere Nederlandse procedure. Inmiddels is de HKB weer op volle sterkte.

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum**
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

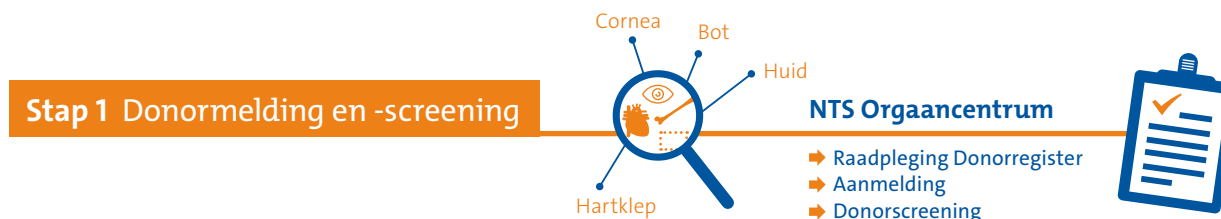
Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 English summary

De weefselketen in beeld

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum**
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A Uitgebreide cijfers
- B Medewerkers NTS
- C Publicaties en voordrachten
- D Begrippenlijst

🇬🇧 English summary

Hartkleppen

In samenwerking met het LUMC, de Hartkleppenbank en het bedrijf CORLIFE (Hannover, Duitsland) is in 2015 de studie 'Espoir' gestart waarin pulmonaalkleppen (1 van de 4 kleppen in het menselijke hart) worden gedecellulariseerd. Dit betekent dat gedoneerde pulmonaalkleppen worden ontdaan van alle lichaamseigen cellen, waardoor de kans op afstoting na transplantatie wordt geminimaliseerd.

Cornea

Nederland telt 2 corneabanken, de Euro Tissue Bank (ETB) en de Amnitrans Eyebank Rotterdam (AER). Beide banken bewerken cornea's om te kunnen transplanteren. De cornea's zijn afkomstig van gedoneerde oogbollen ([bulbi](#)). In 2015 ontving ETB 66 procent van de bulbi en AER ontving 34 procent van de bulbi.

Digitaliseren raadpleging en donormelding VITA

VITA is de procesapplicatie waarmee medewerkers van het Orgaancentrum het proces van raadplegen van het Donorregister, de donoraanname en de allocatie van weefsels volledig digitaal kunnen doorlopen. Met de komst van VITA in 2014 werd het raadplegen en donormelden van weefsel sneller, de kans op fouten kleiner en de data-uitwisseling met de weefselbanken beter. In 2015 is voor het eerst gewerkt met VITA Raadplegen. Daarna is VITA Donor gebouwd, de donormelding voor weefsels. Deze applicatie is begin 2016 in gebruik genomen. In 2016 wordt de koppeling tussen VITA en het Donorregister gebouwd. De bouw van VITA loopt door tot in 2017. In 2015 werd het Donorregister 8625 keer geraadpleegd, bijna 1000 keer meer dan 5 jaar geleden (2010: 7701 raadplegingen).

Donatie bij leven: cross-over

Nierpatiënten kunnen zelf op zoek gaan naar een levende donor. Als een nierpatiënt een levende donor heeft gevonden, kan het gebeuren dat de nier niet geschikt is voor de patiënt, bijvoorbeeld vanwege een niet-passende bloedgroep of HLA-typering (het systeem dat afstoting bepaalt). In dat geval kan het koppel zich aanmelden voor het [cross-over programma](#). Dit wordt ook wel indirecte donatie of ruiltransplantatie genoemd. De donornier van de ene donor wordt dan 'geruild' tegen die van een andere donor waarmee de ontvanger wel een match heeft. Het cross-over programma is een samenwerkingsprogramma tussen transplantatiecentra, het laboratorium van het Leids Universitair Medisch Centrum en de NTS.

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum**
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 English summary

Ook in 2015 zijn mensen die zich spontaan melden om een nier te doneren aan een onbekende nierpatient aan het cross-over programma toegevoegd. Met het toevoegen van deze [altruïstische](#) of anonieme donoren wordt de kans op succesvolle transplantaties groter.

In 2015 hebben 80 paren en negen altruïstische donoren meegedaan aan het programma. Dit heeft geresulteerd in 21 niertransplantaties. In de periode 2004 tot en met 2015 heeft het cross-over programma geleid tot 284 niertransplantaties.

Machinale preservatie

Om de slaagkans van een transplantatie te vergroten, wordt sinds eind 2015 een nieuwe techniek toegepast: machinale preservatie of perfusie. Tot nu toe werden uitgenomen organen met een koude, zuurstofloze vloeistof gespoeld en vervoerd op ijs. Door de koeling stopt het metabolisme van het orgaan bijna helemaal, zodat het orgaan zonder zuurstof kan overleven. Voor sterke organen is dit afdoende, maar veel organen, vooral die van een non-heartbeating donor, zijn kwetsbaar. Met machinale preservatie of perfusie wordt het orgaan na uitname juist met een zuurstofrijke vloeistof doorspoeld en niet altijd meer gekoeld. Organen zoals de lever en nieren blijken daardoor beter van kwaliteit voor transplantatie, en longen gaan er zelfs op vooruit. In 2015 is besloten dat in elk geval donornieren deze behandeling ondergaan tijdens het bewaren en transporteren voorafgaand aan de transplantatie. De perfusie van longen en lever is gestart in een klinische onderzoekssetting. Het UMCG heeft hierin een leidende rol.

Nederlandse Orgaantransplantatieregistratie (NOTR)

De Nederlandse Orgaantransplantatieregistratie (NOTR) bevat transplantatie- en follow-upgegevens van nier-, lever-, hart-, long-, cornea- en pancreastransplantaties. Ook houdt de NOTR transplantatie- en follow-upgegevens bij over nieren van levende donoren. Deze databank is opgezet om de transplantatiecentra te voorzien van uniforme gegevens voor kwaliteitsbewaking en wetenschappelijk onderzoek.

In 2015 is gestart met de bouw van een vernieuwde NOTR-applicatie voor nier en pancreas. Deze wordt vanaf 2016 via het internet beschikbaar gesteld.

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 **Beleids- en Orgaancentrum**
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 English summary

Gegevensaanvragen

De NTS beheert diverse computersystemen en databases om de procedures van donatie, donoraanname, uitname en transplantatie te ondersteunen. De data zijn eigendom van de Nederlandse ziekenhuizen en transplantatiecentra, en kunnen worden opgevraagd bij de NTS. Een beheercommissie beoordeelt alle aanvragen. In 2015 zijn 32 gegevensaanvragen geregistreerd, waarvan er 23 aan de beheercommissie zijn voorgelegd. Daarvan zijn er 22 gehonoreerd; 1 aanvraag is afgewezen.

Donatieprogramma Ziekenhuizen

In 2015 zijn we gestart met het Donatieprogramma Ziekenhuizen. Het doel hiervan is om de verbeterpunten en aanbevelingen uit de evaluatie van het Masterplan Orgaandonatie door te voeren. Het programma kent 3 hoofddoelstellingen waarvoor diverse projecten ingericht zijn: A) Organiseren van donatie, B) Opzetten nationale kennisstructuur en C) Inrichten Planning & Control van de donatieorganisatie. Aan het realiseren van de eerste 2 doelstellingen is in 2015 gewerkt.

Inrichten landelijke organisatie van donatie

De NTS is in 2015 gestart om in heel Nederland uniforme werkwijzen te introduceren. Dit moet leiden tot gelijke dienstroosters en functieomschrijvingen en tot efficiëntere regio-indelingen voor donatie en uitname. Econometristen en wiskundigen van de Vrije Universiteit Amsterdam en de Erasmus Universiteit Rotterdam zijn gevraagd om op basis van een econometrisch model advies te geven over de 'ideale' regio-indeling. Hierin zijn relevante parameters als beschikbaarheid per procedure, afstand, vlieg- en transportbewegingen meegenomen. Uiterlijk op 1 januari 2018 moet de nieuwe indeling in uitname- en donatieregio's in Nederland geïmplementeerd zijn.

[Zie ook het interview met prof. Joris van de Klundert](#)

Opzetten nationale kennisstructuur

De NTS heeft voor en met onder andere transplantatiecoördinatoren, donatiecoördinatoren en donatie-intensivisten geïnventariseerd welke scholing noodzakelijk is en hoe deze scholing beschikbaar gesteld kan worden. Dit wordt vastgelegd in het zogenoemde Donatiecurriculum. In 2015 is de inventarisatie uitgevoerd. In 2016 wordt het Donatiecurriculum praktisch uitgewerkt.

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum**
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 English summary

De 'Expertmeetings orgaandonatie' voor donatie-intensivisten zijn inmiddels ingeburgerd en worden uitgebreid naar meetings voor spoedeisendehulpartsen en neurologen. Tijdens deze Expertmeetings wordt onderling informatie uitgewisseld over dilemma's in de dagelijkse praktijk van orgaandonatie. Dit zijn bijvoorbeeld medische, ethische, juridische dilemma's of vragen over communicatie met naasten van een (potentiële) donor.

In 2015 heeft een projectgroep zich gebogen over het borgen van de telefonische ondersteuning door een neuropsycholoog aan artsen, ter voorbereiding op het donatiegesprek. Deze ondersteuning is doorgegaan tot en met 31 december 2015. De uitkomst van het project is dat de ondersteuning als heel zinvol werd ervaren, maar er te weinig artsen waren die er daadwerkelijk gebruik van maakten. In 2016 worden de adviezen die artsen kregen ter voorbereiding op het donatiegesprek verwerkt in een tool die ter beschikking wordt gesteld aan alle artsen.

Toekomstblik

In 2016 eindigt het Donatieprogramma Ziekenhuizen. De eerste stappen naar een permanente organisatie van donatie zijn gezet en in 2016 ronden we dit traject af. De implementatie van de nieuwe regio-indeling wordt voorbereid en er wordt een procesanalyse van het gehele proces van donorwerving tot aan uitname van organen en weefsels uitgevoerd. Deze activiteiten resulteren in een toekomstbestendige, uniforme organisatie van donatie vanaf 1 januari 2018.

Internationale samenwerking – ACCORD

In 2015 is het door de Europese Commissie gestarte programma Joint Action on Achieving Comprehensive Coordination in Organ Donation (ACCORD) succesvol afgerond. De NTS voerde een van de deelprojecten van ACCORD uit. Een van de conclusies van het programma is dat een Europees samenwerkingsverband wenselijk en ook (technisch) mogelijk is als het gaat om onderzoek naar de effecten van donatie bij leven voor donoren, ook op de lange termijn.

Een ander resultaat is de ontwikkeling van een handreiking voor continue verbeteringen in levenseindezorg in relatie tot orgaandonatie. Alle resultaten en eindrapporten van de ACCORD-projecten zijn terug te vinden op de [website van het project](#).

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum**
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 English summary

Amphiamodel familiebegeleiding

In 2015 hebben het Catharina Ziekenhuis in Eindhoven en het Radboudumc in Nijmegen, ondersteund door de NTS, de 2 jaar durende uitrol van het Amphiamodel afgerond. Het Amphiamodel betreft de inzet van familiebegeleiders die getraind zijn in Communicatie rond Donatie. Zij geven de familie van een potentiële donor extra begeleiding op de intensive care, niet alleen gedurende de opname, maar ook in het beslistraject als de donatievraag is gesteld. De resultaten van deze interventie zijn positief. Dat geldt zowel voor het toestemmingspercentage voor orgaandonatie als voor de tevredenheid van het medische en verpleegkundige team en – niet in de laatste plaats – van de familie zelf. Beide ziekenhuizen gaan vanwege de positieve resultaten door met de inzet van deze familiebegeleiders.

Vaststellen van de dood bij postmortale orgaandonoren

De Gezondheidsraad heeft in 2015 een advies uitgebracht over het vaststellen van de dood bij postmortale orgaandonoren. Het advies betreft twee onderwerpen: een aanpassing van het hersendoodprotocol (bij heartbeating donoren) en een advies over het vaststellen van de dood bij non-heartbeating donoren. De aanpassingen in het hersendoodprotocol treden acht weken na publicatie in het Staatsblad in werking. De inschatting is dat dit in de tweede helft van 2016 zal zijn.

Het advies over het vaststellen van de dood bij non-heartbeating donoren is aangeboden aan minister Schippers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Vervolgstappen om dit advies op te nemen in de Wet op de orgaandonatie zijn in gang gezet. Omdat dit een wetswijziging betreft, neemt dit traject meer tijd in beslag dan de aanpassing van het hersendoodprotocol.

Lokale handleiding donatie na euthanasie

Het Erasmus MC heeft in samenwerking met het Maastricht Universitair Medisch Centrum een lokale handleiding 'Donatie na euthanasie' ontwikkeld. Deze handleiding wordt gebruikt door (huis)artsen, totdat de landelijke richtlijn 'Orgaandonatie na euthanasie' gereed is. De NTS faciliteerde dit proces. In 2015 vonden 9 donatieprocedures na euthanasie plaats.

NTS als kennis- en expertisecentrum – Task Force

Vanuit onze strategische doelstelling hebben we als NTS de behoefte ons te ontwikkelen als kenniscentrum op het gebied van donatie en transplantatie. We beschikken over databases met

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum**
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 English summary

relevante data over donatie en transplantatie. Onderzoek van deze data draagt bij aan meer inzicht in best practices ter verbetering van transplantatieresultaten. Omdat de klinische expertise zich in de ziekenhuizen en transplantatiecentra bevindt, zijn we hiervoor een partnerschap aangegaan met het veld: de Task Force.

In 2015 zijn vanuit deze Task Force 2 onderzoekers gestart: Angela Kotsopoulos, donatie-intensivist in het St. Elisabeth Ziekenhuis Tilburg, verricht onderzoek naar parameters die de tijd tot overlijden kunnen voorspellen na het staken van de behandeling bij non-heartbeating donoren. Cyril Moers, chirurg in het UMC Groningen, onderzoekt de acceptatie van een nieraanbod van een oudere postmortale donor, met als doel het ontwikkelen van voorspellende waarden voor het vertraagd op gang komen van de nierfunctie (delayed graft function) en niertransplantaatfalen 1 en 3 jaar na transplantatie.

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum**
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 English summary

Joris van de Klundert, hoogleraar management en organisatie van zorg:

‘Verbeteren van de regio-indeling is een gezamenlijk proces’

Tot nu toe zijn er in Nederland zeven donatieregio’s, twee uitnameregio’s en drie dienstregio’s voor transplantatiecoördinatoren. Is dat wel efficiënt? Het blijkt beter te kunnen, vertelt Joris van de Klundert.

‘De regio-indeling is historisch gegroeid. In de verschillende ziekenhuizen verliepen de ontwikkelingen rondom donatie en transplantatie anders. De aandacht voor het onderwerp en de capaciteit ervoor verschilden. Langzaam aan is er een structuur ontstaan. De vraag rees of dit de beste structuur is voor de huidige situatie. De Erasmus Universiteit Rotterdam, waar ik aan verbonden ben, heeft samen met de Vrije Universiteit, de NTS en met chirurgen en transplantatiecoördinatoren een scenario-analyse gemaakt op basis van simulatiemodellen, die de logistieke organisatie van verschillende regio-indelingen en werkwijzen nabootsen. Dit laat zien dat een andere regio-indeling beter kan werken en kosten kan besparen. Nu werken we bijvoorbeeld met de uitnameregio’s Oost en West. Oost reikt van Groningen tot Maastricht, een lange afstand. Een verdeling in de breedte van het land kan een betere respons tegen lagere kosten opleveren.’

Niet in één klap

‘In de analyse is de bestaande situatie zo veel mogelijk meegenomen in het bepalen van een nieuwe oplossing. We hebben vooral gedacht vanuit gezamenlijke opgestelde inrichtingen. De scenario’s vormden veelal stapsgewijze aanpassingen vanuit de huidige situatie. Deze infrastructuur ligt er, daarin werken de betrokkenen, en dat willen we niet in één klap veranderen. Een model is een vereenvoudiging van de werkelijkheid, het neemt dus niet alle gevolgen van veranderingen mee. Veranderen is mensenwerk en moet met beleid gebeuren. De analyses helpen daarbij. Donatie en uitname zijn al relatief goed geregeld, Nederland is een klein land en we houden van goed organiseren. Het is dus verstandig om van daaruit verder te verbeteren, samen met degenen die het dagelijks waarmaken. We bekijken daarom met alle betrokkenen hoe we de kosten en de kwaliteit van zorg kunnen verbeteren. Dat is een gezamenlijk proces.’

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum**
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 English summary

4 Donorvoorlichting, Communicatie & Onderwijs

Versterking van het maatschappelijke draagvlak voor orgaan- en weefseldonatie is ons belangrijkste speerpunt. Dit doen we door goede en toegankelijke informatievoorziening voor zowel publiek als professionals. >

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A Uitgebreide cijfers
- B Medewerkers NTS
- C Publicaties en voordrachten
- D Begrippenlijst

 English summary

Samen sterker

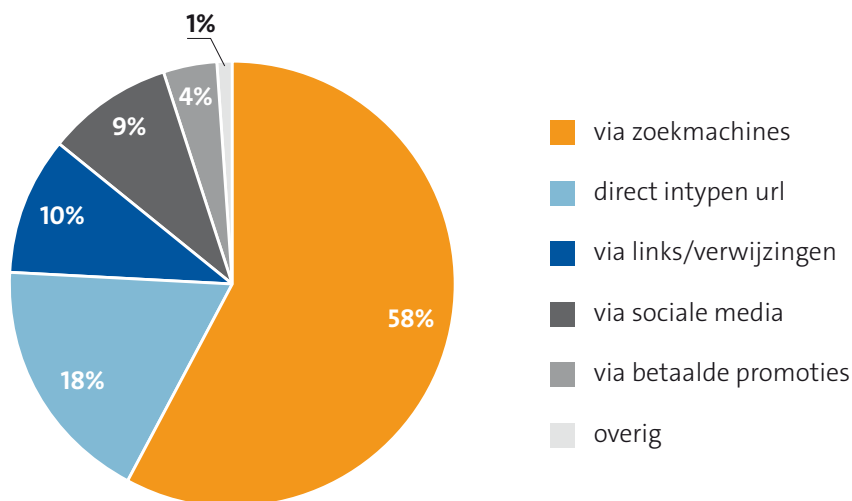
In 2015 hebben we verschillende activiteiten van de afdeling Donorvoorlichting, Communicatie & Onderwijs (DCO) geëvalueerd. We hebben weer veel energie gestoken in de verbetering van de publieks- en patiëntenvoorlichting, het vrijwilligersnetwerk en het onderwijs. Daarbij zijn publiek, professionals en patiënten betrokken. Door gezamenlijk op te trekken wordt de samenhang tussen alles wat wij doen sterker en worden de producten beter.

Online communicatie

Website

De website transplantatiestichting.nl is misschien wel ons belangrijkste communicatiemiddel: met 236.958 bezoekers is het gebruik opnieuw gestegen ten opzichte van de jaren hiervoor. Het aandeel gebruikers dat ons via mobiele apparaten bezoekt, nam toe van 22 procent naar 27 procent. De investering in een mobiele website in 2014 blijkt daarmee een goede keuze te zijn geweest.

Herkomst bezoekers website transplantatiestichting.nl

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs**
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A Uitgebreide cijfers
 - B Medewerkers NTS
 - C Publicaties en voordrachten
 - D Begrippenlijst
- English summary

De grote uitdaging is om al deze bezoekers met hun verschillende behoeften zo goed en gericht mogelijk te helpen. In 2015 hebben we daarom flink geïnvesteerd in gebruikersonderzoeken. Onder (mogelijke) donoren bij leven, onder twijfelaars over orgaandonatie na overlijden en onder patiënten hebben we onderzoek gedaan naar hun online informatiebehoefte en profielen opgesteld. Aan de hand van deze profielen hebben we onder meer de pagina's rond donatie bij leven verbeterd en een start gemaakt met verbeterde informatie voor twijfelaars en patiënten.

In 2015 hebben we opnieuw het keurmerk voor webrichtlijnen 2AA verdiend. Dit betekent dat onze website '[drempelvrij](#)' is: toegankelijk en door iedere bezoeker goed te gebruiken.

Sociale media

De NTS is ook in de sociale media actief, zoals op Twitter via [@donorinfo](#). In december 2015 hadden we 1419 volgers op Twitter, 200 meer dan het jaar daarvoor. Op [Facebook](#) houden we de pagina 'Word ook donor'¹ levendig en actueel. In 2015 kreeg deze pagina 37.775 likes, een stijging van ruim 28 procent ten opzichte van 2014. Daarnaast hebben we in 2015 het YouTube-kanaal (youtube.com/donorvoorlichting) heringericht om de toegankelijkheid en vindbaarheid van de video's te vergroten. Verder voert het publieksinformatiecentrum dagelijks gesprekken over orgaandonatie via webcare en webdare binnen en buiten onze eigen sociale mediakanalen.

Vernieuwde informatie donatie bij leven

Via de landelijke website donatiebijleven.nl, onderdeel van transplantatiestichting.nl, krijgen mensen neutrale, uniforme (voor alle transplantatiecentra geldende) en betrouwbare informatie over alle aspecten van het afstaan van een nier bij leven. Op basis daarvan kunnen ze een weloverwogen beslissing nemen of ze donor willen worden. Hierbij staat het belang van de donor centraal. In 2015 zijn daarom alle teksten op de website herschreven en opnieuw ingedeeld, zodat de informatie direct aansluit bij de vragen die mogelijke donoren hebben. Ook zijn diverse korte video's met persoonlijke verhalen van donoren en ontvangers en interviews met medische professionals gepubliceerd. Een geïnteresseerde kan bij de video's steeds kiezen tussen informatie van een donor, een ontvanger of

¹ Deze Facebook-pagina heette tot oktober 2015 'jaofnee', en werd toen tijdelijk 'Word ook donor'. Sinds april 2016 heet de pagina 'Orgaandonatie'.

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs**
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 English summary

bijvoorbeeld van een nefroloog, een transplantatiechirurg of een maatschappelijk werker. De vernieuwde informatie heeft landelijke geldigheid en is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met levende donoren en ontvangers, en met professionals van verschillende transplantatiecentra.

Vrijwilligersprogramma

De NTS heeft een actieve en trouwe groep vrijwilligers die ondersteuning biedt bij de informatievoorziening over orgaan- en weefseldonatie in de vorm van het geven van lezingen en voorlichting. Vrijwel alle vrijwilligers zijn ontvangers van een donororgaan of nabestaanden van een donor.

Doorlopende leerlijn jongeren

In 2015 wilden we meer jongeren informeren over orgaandonatie. Daarom hebben we ons gericht op het promoten van de digitale leerlijn. Met behulp van een grote campagne via sociale media en vier mailings naar een groot aantal docenten, hebben we het lesmateriaal extra onder de aandacht gebracht. Dit heeft veel effect gehad op de gebruikerscijfers.

De lesmethodes DonorWise voor het voortgezet onderwijs en het mbo, en Xtralife voor het mbo zijn beduidend vaker gebruikt in 2015, respectievelijk 39 procent en 49 procent meer dan in 2014. De module DonorDenkers, voor groep 7 en 8 van het basisonderwijs, is in 2015 juist iets minder vaak gebruikt in vergelijking met de jaren daarvoor (een daling van 17 procent). De bezoekers van donordenkers.nl gebruikten de site wel veel beter: gemiddeld bezocht de bezoeker 3,5 keer zo veel pagina's (gemiddeld 13 versus 3 pagina's in 2014) en bracht hij meer dan twee keer zoveel tijd door op de site (5:34 minuten versus 2:24 in 2014). De investering in een meer gebruikersgerichte pagina die mobiel ook beschikbaar is, heeft zijn vruchten afgeworpen. In 2015 zijn we ook gestart met het mobiel en meer gebruikersgericht maken van de lesmodules voor het voortgezet onderwijs en het mbo (DonorWise en Xtralife).

Aantal gebruikers lesmodules per jaar

	2012	2013	2014	2015
DonorDenkers	5.959	72.988*	13.461	11.129
DonorWise	8.178	11.369	12.043	16.782
Xtralife	2.955	2.739	3.771	5.618

*explosief veel aandacht voor DonorDenkers na aandacht in Nieuwsbegrip (lesbrief voor leraren in het basisonderwijs)

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs**
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

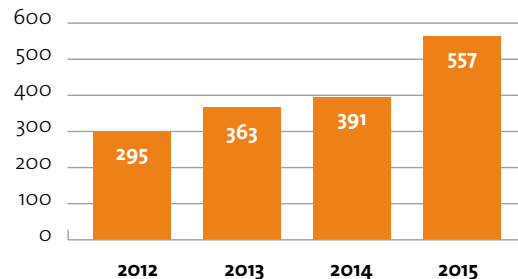
 English summary

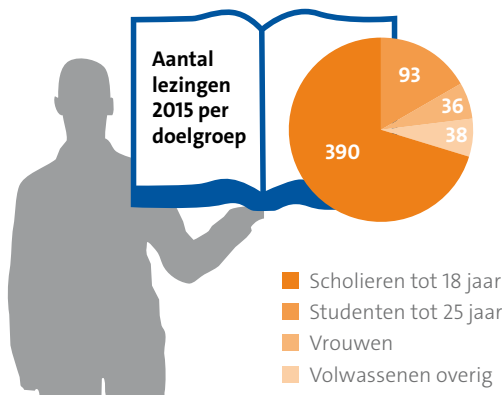
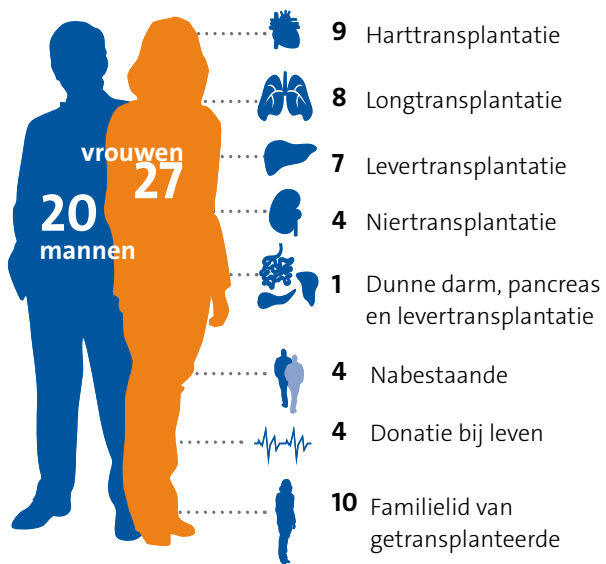
Spectaculaire stijging lezingen door vrijwilligers

De NTS heeft 53 actieve vrijwilligers, waarvan 47 persoonlijk betrokken zijn bij het onderwerp. Dit zijn vaak mensen die zelf een orgaan of weefsel ontvangen hebben of nabestaande zijn van een donor. Samen verzorgen zij voorlichtingen over orgaan- en weefsel-donatie in het hele land: o.a op scholen, bij verenigingen, op beurzen en evenementen. In 2015 gaven de vrijwilligers samen 557 lezingen. Dit is ruim 42 procent meer dan het jaar ervoor. De voorlichting door een vrijwilliger is dit jaar extra gepromoot in het onderwijs.

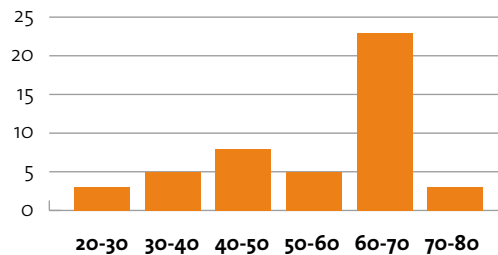
Aantal lezingen door vrijwilligers

Betrokkenheid vrijwilligers bij orgaandonatie

Leeftijd vrijwilligers

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A Uitgebreide cijfers
- B Medewerkers NTS
- C Publicaties en voordrachten
- D Begrippenlijst

🇬🇧 English summary

Onderwijs professionals

Op verschillende manieren werkt de NTS aan scholing van donatieprofessionals.

Opleidingen donatie

Aan startende transplantatiecoördinatoren (TC) en donatiecoördinatoren (DC) is de tweedaagse Basisopleiding TC/DC aangeboden. Er zijn 4 verdiepende trainingen verzorgd voor gevorderde transplantatie- en donatiecoördinatoren. Ook voor de coördinatoren nierdonatie bij leven in de transplantatiecentra is een scholingsdag georganiseerd.

In diverse ziekenhuizen zijn in totaal 450 medische professionals getraind in Communicatie rond Donatie (CrD), en 23 psychologen zijn opnieuw gecertificeerd om de CrD-training te geven.

Opleiding uitnamechirurgie

Samen met Engelse en Nederlandse chirurgen heeft de NTS gewerkt aan de ontwikkeling van een online studieprogramma. Deze e-learning heeft de titel 'Surgical techniques for heart and lung donation' (chirurgische technieken voor hart- en longdonatie). De module is eind 2015 beschikbaar gesteld aan chirurgen in Nederland en Engeland. De opleiding 'Uitnamechirurgie abdominale organen' hebben we voortgezet. Zes Nederlandse chirurgen hebben de opleiding met goed gevolg afgerond. De e-learning uit de opleiding 'Uitnamechirurgie abdominale organen' is internationaal beschikbaar gesteld onder de titel 'Multi Organ Donation Procurement Surgery'. De module is mede ontwikkeld door het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC) en het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG). In 2015 hebben 129 artsen deze module gevolgd.

Opleiding weefseldonatie

De NTS heeft drie opleidingen ontwikkeld over weefseldonatie. Met het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) hebben we een e-learning over weefseldonatie gemaakt voor huisartsen. In 2016 wordt de e-learning uitgebreid met een klassikaal gedeelte. Ook is er een e-learning voor andere huisartspraktijkmedewerkers ontwikkeld en een voor arts-assistenten in ziekenhuizen.

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs**
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A Uitgebreide cijfers
- B Medewerkers NTS
- C Publicaties en voordrachten
- D Begrippenlijst

 English summary

Campagnes

Informatie en/of registratie

In opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) verzorgen we de publieksvoorlichting over orgaan- en weefseldonatie. We willen daarmee bijdragen aan versterking van het draagvlak voor orgaan- en weefseldonatie. Het doel is dat meer mensen er met elkaar over praten en uiteindelijk weten of ze donor willen worden en die keuze ook vastleggen in het Donorregister. Het vertrouwen van het algemeen publiek is noodzakelijk voor draagvlak. De NTS is ook verantwoordelijk voor de woordvoering rondom landelijke campagnes van VWS. Tot oktober 2015 was de 'Nederland zegt Ja'-campagne actief, in oktober lanceerde VWS een nieuwe tijdelijke campagne 'Word ook donor' met de slogan 'Donor worden. Waar wacht je nog op'. In 2016 is deze campagne vervangen door een meerjarige campagne 'Een leven redden. Je hebt het in je' (te bereiken via orgaandonatie.nu)

Piekmomenten

In het voorjaar hielden we de jaarlijkse 18-jarigencampagne. De campagne werd uitgevoerd in dezelfde stijl als de 'Nederland zegt JA'-campagne. De slogan luidde: 'meer donoren = minder wachttijd = minder doden'. De campagne ondersteunde een officiële brief van de minister van VWS aan iedereen die geboren is in 1996. Eind 2015 hebben minder 18-jarigen zich geregistreerd dan in 2014. Aan het eind van 2014 stond ruim 34,3 procent van de 18-jarigen geregistreerd; in 2015 was dat 31,5 procent. Per 1 februari 2016 is dit nog gestegen naar 31,9 procent als gevolg van de eindejaarscampagne. Deze eindejaarscampagne werd gevoerd in de stijl van de tijdelijke landelijke campagne 'Word ook donor'. Het percentage ja-zeggere is gestegen van 72,1 naar 73,4.

Ook heeft de NTS een campagne gevoerd ter ondersteuning van de brief uit oktober 2015 van de minister aan nieuwe Nederlanders. Het gaat daarbij om mensen die zich drie jaar geleden in Nederland hebben gevestigd. Deze campagne is eveneens onderdeel geworden van de nieuwe landelijke campagne en heeft gebruikgemaakt van de nieuwe campagneslogan 'Donor worden. Waar wacht je nog op'. Per 31 december 2015 was de respons 5,6 procent, tegen 7,6 procent in 2014. Het percentage ja-zeggere was in 2015 duidelijk hoger dan het voorgaande jaar: 53 procent versus 43 procent.

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs**
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 English summary

Donorweek: 48.205 registraties

In 2015 hebben we onder de vlag van de VWS-campagne 'Word ook donor' in oktober weer een Donorweek georganiseerd. Het centrale thema was wederkerigheid. De campagne richtte zich op mensen die positief staan tegenover orgaandonatie, maar zich nog niet hebben aangemeld in het Donorregister. Met 48.912 registraties is het resultaat van de Donorweek 2015 beter dan in 2014, toen 46.205 mensen zich registreerden. Van deze 48.912 geregistreerden zegt 83,9 procent ja. Dat is ook een toename ten opzichte van 2014 (80,6 procent). De NTS leverde 711 gratis actiepakketten aan publiek, gemeenten, ziekenhuizen en andere instellingen die in de Donorweek een actie wilden organiseren. Verschillende inhoudelijke communicatiemiddelen van de NTS ondersteunden de campagne, zoals video's van persoonlijk betrokkenen ([ontvangers](#) van een donororgaan en [nabestaanden](#) van donoren) en animaties en infographics. Deze zijn met groot succes verspreid via de sociale media. De infographic hiernaast is zelfs viral gegaan en maar liefst 12.838 keer [gedeeld via Facebook](#) met een totaal bereik van ruim 1,6 miljoen mensen.

Orgaandonatie 14 oktober 2015 · [Vind de pagina leuk](#)

Jij wist misschien al dat een orgaandonor 8 levens kan redden, maar weten je vrienden dat ook al? Een orgaandonor kan maar liefst 8 keer een held voor iemand zijn. Deel deze afbeelding en breng het bij je vrienden onder de aandacht!

2 Longen
1 Hart
1 Lever
1 Alvleesklier
2 Nieren
1 Dunne darm

8 Een orgaandonor kan wel 8 levens redden

Meer weten over orgaan- en weefseldonatie?
Kijk op transplantatiestichting.nl

Leuk Reactie Delen

3,3K Populairste reacties

12.838 keer gedeeld 249 reacties

Schrijf een reactie...

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs**
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

English summary

Net als eerdere jaren verzorgde de NTS de media-woordvoering rond de Donorweek. Door te regelen dat Job Cohen bij *DWDD* kon vertellen over de donatie van zijn recent overleden vrouw, leverden we een belangrijke bijdrage aan de bekendheid van de Donorweek en het belang van donorregistratie.

DonorDialog

Lager opgeleiden en inwoners van niet-westerse afkomst zijn ondervertegenwoordigd in het Donorregister (zie CBS, februari 2015). Om hier verandering in te brengen, hebben we de samenwerking gezocht met het medische werkveld, maatschappelijke organisaties, ontvangers van een donororgaan of -weefsel en vrijwilligers. Samen met hen zijn we gestart met het pilotproject DonorDialog. Het project vindt plaats in Rotterdam, de stad met het laagste aantal registraties van Nederland, de meeste lager opgeleiden en in verhouding de meeste niet-westerse inwoners van ons land. Het project is erop gericht meer inzicht te krijgen in hoe we de bevolking van Rotterdam beter kunnen bereiken en hoe we deze mensen kunnen overtuigen van het belang van donatie en donorregistratie. Tijdens de Donorweek 2015 tekenden de NTS, gemeente Rotterdam en 16 maatschappelijke organisaties en ziekenhuizen de intentieverklaring 'DonorDialog Rotterdam', waarmee ze aangaven mee te willen helpen het onderwerp op de kaart te zetten.

Met behulp van een zogenaamde 'peer-to-peer'-benadering benaderen en informeren mensen uit de eigen gemeenschap elkaar. De ervaringen die worden opgedaan en de materialen die worden ontwikkeld, verzamelen we in een zogenaamde 'toolbox'. Daarmee kan de DonorDialog vanaf 2017 ook in andere steden op gang gebracht worden.

Gemeenten

2015 was het laatste jaar waarin we – binnen het zogeheten 'Gemeenteproject' – gemeenten extra aanspoorden om donorregistratie onder de aandacht van hun inwoners te brengen. Het project was zeer succesvol: 4 van de 5 gemeenten verspreiden nu actief donorformulieren. Het aantal door gemeenten bestelde formulieren is sinds 2010 verveelvoudigd, van 180.000 in 2010 naar ruim 437.700 in 2015, met een piek in 2014 van bijna 685.000 formulieren. Helaas steeg het aantal naar het Donorregister teruggezonden formulieren niet mee; mensen maken voor hun registratie steeds vaker gebruik van DigiD.

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs**
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 English summary

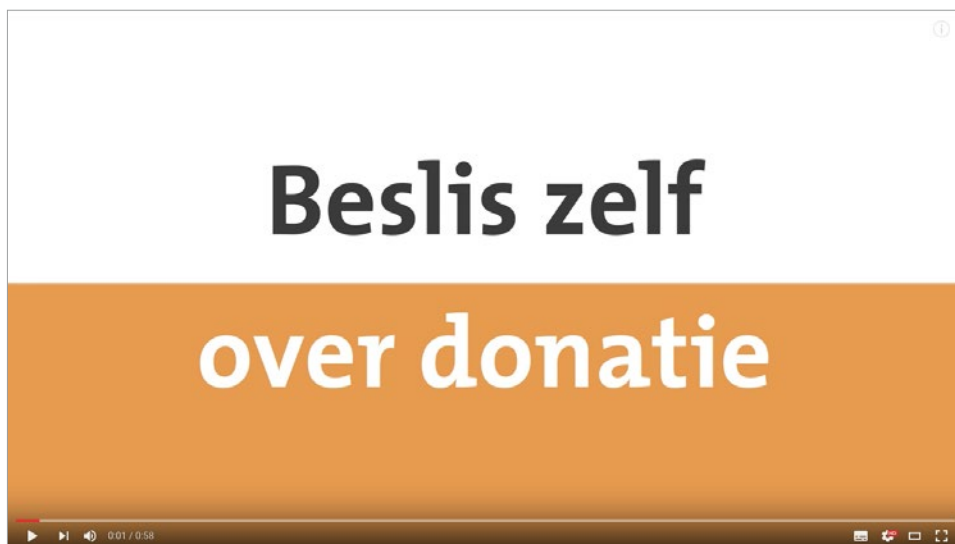

Tijdens de Donorweek bestelden 107 gemeenten campagnemateriaal via het actiepakket 'Uw gemeente zegt Ja'. Ook na het stopzetten van het gemeenteproject blijft NTS gratis donorformulieren aanbieden aan gemeenten.

De NTS is in 2015 aanwezig geweest tijdens regionale congressen van de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken (NVVB), met als doel medewerkers Burgerzaken te enthousiasmeren voor donorregistratie.

Publieksinformatiecentrum

De NTS stuurt een callcenter aan dat publieksvragen beantwoordt voor de NTS en het Donorregister. In 2015 kwamen er in totaal 12.023 vragen binnen via telefoon of e-mail. De meeste daarvan gingen over registratie in het Donorregister. De meer ingewikkelde vragen beantwoordt het publieksinformatiecentrum van de NTS zelf. In 2015 publiceerde de NTS een aantal nieuwe animatievideo's, waaronder [Beslis zelf over donatie](#).

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A Uitgebreide cijfers
- B Medewerkers NTS
- C Publicaties en voordrachten
- D Begrippenlijst

 English summary

Nazorg

Voor nabestaanden van donoren, transplantatie- en donatiecoördinatoren maken we de papieren nieuwsbrief [Nabestaanden Contact](#). Hierin ligt de nadruk op persoonlijke verhalen en ervaringen van nabestaanden, maar er staan ook verhalen in van ontvangers van een orgaan. *Nabestaanden Contact* bestaat sinds 2002 en verschijnt 2 maal per jaar in een oplage van rond de 2.400 exemplaren.

Corporate communicatie

In 2015 is vrijwel de hele folderlijn van de NTS inhoudelijk en in vorm vernieuwd, waarmee een professionele, herkenbare en eenduidige NTS-uitstraling is neergezet. Hierbij zijn professionals, patiënten en levende donoren betrokken. We hebben gewerkt aan een nieuwe huisstijl, die is vastgelegd in een huisstijlgids en die van toepassing is op zowel externe als interne middelen.

Corporate communicatie is nauw betrokken bij het stand komen van het '*position paper*', een document met visies en achtergronden over onderwerpen die ons de komende jaren zullen bezighouden. Dit *paper* gaat leiden tot een nieuwe meerjarenstrategie van de NTS. Deze wordt in 2016 gepubliceerd.

Transparant

Ons relatiemagazine [Transparant](#) verscheen in 2015 vier keer in een oplage van 2.800. Twee jaar geleden kreeg het magazine een nieuwe bladformule. Dit betekende een inhoudelijke verbetering en ook een professionelere vormgeving en uitstraling.

Huisstijl

In 2015 is de ontwikkeling van een eigen huisstijl van de NTS doorgezet. Folders en brochures voor publiek en professionals en de nieuwsbrief *Nabestaanden Contact* zijn volledig vernieuwd en inhoudelijk herzien. Het project wordt in 2016 afgerond met de technische invoering van sjablonen in de systemen van NTS en een herziene vormgeving van *Transparant*.

Advisering

De samenwerking van de afdeling Donorvoorlichting, Communicatie & Onderwijs (DCO) met de afdeling Beleids- & Orgaancentrum is versterkt. DCO wordt vaker en eerder bij beleidsontwikkeling betrokken. Overwegingen rond communicatie zijn steeds meer een vast onderdeel van de plannen en adviezen. Samen sterker geldt dus ook intern bij de NTS.

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A Uitgebreide cijfers
- B Medewerkers NTS
- C Publicaties en voordrachten
- D Begrippenlijst

 English summary

Mohamed Sghir, projectlid DonorDialog Rotterdam:

‘Onze gemeenschap moet niet alleen vragen, maar ook geven’

Rotterdam experimenteert met DonorDialog om mensen te informeren die zich niet als donor durven registreren of weinig over orgaandonatie weten. Mohamed Sghir van het Platform voor Participatie en Burgerschap Rotterdam en omstreken gaat als voorlichter zijn Marokkaanse achterban benaderen.

‘Eigenlijk ben ik zelf een goed voorbeeld. Ik had nooit zo bij orgaandonatie stilgestaan. Ik wist er niet veel van, de informatie daarover bereikt de niet-westerse gemeenschappen in Nederland ook niet. Daar gaan we iets aan doen met DonorDialog, want er zijn veel redenen om over orgaandonatie na te denken.’

Slechts 0,6 procent zegt ja

‘Ik ben in een centrum voor nierdialyse geweest. Daar liggen veel mensen van niet-westerse afkomst. Er staan er ook veel op de wachtlijst voor een orgaan. Maar in Nederland is bijvoorbeeld uit de Marokkaanse gemeenschap maar 13 procent geregistreerd in het Donorregister, en slechts 0,6 procent van de Marokkaanse Nederlanders zegt ja. Zo ontzettend weinig! In onze gemeenschap moeten we niet alleen vragen, maar ook geven. De diversiteit van het donorbestand is veel te klein. Dat geeft bij het matchen van een orgaan problemen. Het kan lang duren voordat er voor een niet-westerse zieke een geschikt orgaan komt.’

Geen belemmeringen in islam

‘We willen dat nieuwe Nederlanders zich registreren, maar dan moeten we ze eerst uitleggen wat orgaandonatie inhoudt en waarom het belangrijk is. Ook de verwarring vanuit het geloof moeten we wegnemen. Veel mensen weten niet dat de meeste religies geen belemmering voor orgaandonatie kennen. Ook de islam niet. Om dit taboe te doorbreken, organiseren we met DonorDialog 50 bijeenkomsten in buurthuizen, moskeeën, bij verenigingen en kerken in Rotterdam. Daar nodigen we ook de Marokkaanse gemeenschap voor uit. We praten erover en laten filmpjes zien van een Marokkaanse religieuze geleerde, een voorstander die zijn verhaal illustreert met passages uit de Koran. Ik ben blij dat we dit doen!’

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs**
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 English summary

Bedrijfsvoering

De divisie Bedrijfsvoering bestaat uit vier afdelingen: ICT, Kwaliteit, Personeel & Organisatie en Financiële Administratie. >

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering**
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 English summary

ICT

De afdeling ICT heeft zich in 2015 over de gebruikelijke lopende zaken ontfemd, zoals het accountbeheer van de Membersite voor medisch professionals en de jaarlijkse releases van de NTS-applicaties. Daarnaast zijn papierloos vergaderen en videoconferencing geïntroduceerd. Ook is het programma Informatie-veiligheid opgestart. In nauwe samenwerking met de afdeling Kwaliteit coördineren we de uitvoering van beheersmaatregelen. Deze richten zich op de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van de NTS-informatievoorziening en op het beheersbaar maken van risico's. Daarnaast ontwikkelen we activiteiten om het bewustzijn van onze medewerkers op dit gebied te vergroten. Het is de bedoeling dat informatieveiligheid binnen de organisatie uitgroeit tot een integraal onderdeel van de bedrijfsvoering.

Kwaliteit

In 2015 heeft de derde 'tussen-audit' voor het ISO-9001 certificaat plaatsgevonden. Deze audit had een positief resultaat, waardoor de NTS tot december 2016 gecertificeerd is. In 2016 laten we ons certificeren voor de nieuwe versie van ISO, de ISO 9001:2015. Belangrijk onderdeel hiervan is het zogeheten 'risicodenken'. Dit hebben we in 2015 voorbereid, onder andere met het project Risicomanagement en met de interne audits die nu *risk based* worden ingestoken.

Personeel & Organisatie

De afdeling P&O heeft in 2015 het tweede medewerkerstevredenheidsonderzoek uitgevoerd. De belangrijkste conclusie is dat de NTS gezien wordt als een goede werkgever. Omdat de NTS gelooft dat haar medewerkers haar belangrijkste kapitaal zijn, hebben we geïnvesteerd in de ontwikkeling van onze mensen. Zo zijn opleidingen gevolgd op het gebied van begrijpelijk schrijven, project- en timemanagement, en op vaardigheden als overtuigen en beïnvloeden. Ook hebben de medewerkers die in de nachtdienst werken een training 'Kleine brandblusmiddelen' gevolgd.

Financiële Administratie (FA)

In het kader van kwaliteit, vernieuwing en risicobeheersing is na tien jaar controle door dezelfde accountantsorganisatie gekozen voor het aanstellen van een nieuwe accountant. Ook hebben we gewerkt aan het verhogen van de onderlinge uitwisselbaarheid van de medewerkers om daarmee de kwetsbaarheid van de financiële afdeling te verkleinen. Alle werk- en procesbeschrijvingen van de financiële administratie zijn nu ook opgenomen in het kwaliteitshandboek en vallen daarmee onder de ISO-certificering.

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering**
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A Uitgebreide cijfers
- B Medewerkers NTS
- C Publicaties en voordrachten
- D Begrippenlijst

 English summary

6

Financieel overzicht

De Balans en de Rekening van baten en lasten over 2015. >

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 **Financieel overzicht**

Bijlagen

- A Uitgebreide cijfers
- B Medewerkers NTS
- C Publicaties en voordrachten
- D Begrippenlijst

 English summary

Balans

Activa (x € 1.000)	31-12-15	31-12-14
Vaste activa	€558	€618
Vorderingen	€3.235	€4.809
Liquide middelen	€9.383	€6.794
	€13.176	€12.221

Passiva (x € 1.000)	31-12-15	31-12-14
Bestemmingsreserve	€5.257	€5.148
Reserve aanvaardbare kosten	€1.443	€1.028
Egalisatiereserve subsidies	€349	€308
Voorzieningen	€90	€84
Schulden op korte termijn	€6.037	€5.653
	€13.176	€12.221

Toelichting op de balans

De 'vorderingen' betreffen nog te ontvangen bedragen van verzekeraars en zorgverleners. 'Bestemmingsreserves' zijn reserves waaraan het bestuur een bepaalde bestemming heeft gegeven.

De 'reserve aanvaardbare kosten' is een balanspost, die alleen kan wijzigen door toevoegingen en onttrekkingen die ieder jaar ontstaan als gevolg van verschillen tussen de exploitatiekosten en het toegekende budget van de zorgverzekeraars. Dit budget dient voor de door de overheid aan de NTS opgelegde taken in het kader van de Wet op de orgaandonatie. De 'egalisatiereserve subsidies' betreft het saldo van overschotten op afrekeningen van subsidies van het ministerie van VWS. Deze reserve is bestemd om toekomstige tekorten op de gesubsidieerde activiteiten op te vangen. De 'schulden op korte termijn' bestaan o.a. uit de crediteuren, te verrekenen subsidies, belastingen en sociale premies en overige schulden.

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht**

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 English summary

Rekening van baten en lasten

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
Baten (x € 1.000)			
Budget verzekeraars	€26.381	€26.381	€25.441
Instellingsubsidies	€3.491	€3.491	€3.083
Donatie bij Leven	€82	€0	€82
Projectsubsidies	€55	€0	€656
Nefrovisie	€150	€138	€144
	€30.159	€30.010	€29.406
Lasten (x € 1.000)			
Salarissen	€4.888	€5.048	€4.537
Eurotransplant	€1.103	€1.083	€954
Weefselbanken	€7.602	€7.533	€6.985
Laboratoriumkosten	€4.966	€4.980	€4.833
Transportkosten	€2.795	€2.441	€2.573
Uitnamekosten	€2.883	€2.674	€2.913
Donorvoorlichting	€1.006	€1.118	€1.145
Transplantatiecoördinatoren	€2.111	€2.141	€2.045
Projectsubsidies	€55	€0	€656
Diverse overige kosten	€2.226	€2.992	€1.540
	€29.635	€30.010	€28.181
Resultaat	€524	€0	€1.225
	€30.159	€30.010	€29.406

Toelichting op de rekening van baten en lasten

Het resultaat is toegevoegd aan de 'reserve aanvaardbare kosten' en de 'bestemmingsreserve' zodat deze middelen beschikbaar blijven om in de komende jaren bij te kunnen dragen aan het doel en de missie van de NTS.

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs

5 Bedrijfsvoering

6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A Uitgebreide cijfers
- B Medewerkers NTS
- C Publicaties en voordrachten
- D Begrippenlijst

 English summary

Bijlagen

De bijlagen bestaan uit de uitgebreide cijfers, een overzicht van de medewerkers van de NTS, alle publicaties en voordrachten en een begrippenlijst. >

Voorwoord

Inleiding

- 1** Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2** Missie
- 3** Beleids- en Orgaancentrum
- 4** Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5** Bedrijfsvoering
- 6** Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 English summary

Inhoudsopgave

- [1. Inleiding](#)
- [2. Wachlijsten](#)
- [3. Raadpleging](#)
- [4. Orgaan- en weefseldonatie na overlijden](#)
- [5. Transplantatie van organen en weefsels van postmortale donoren](#)
- [6. Transplantatie van organen van levende donoren](#)
- [7. Raadplegingen, gemelde en geëffectueerde orgaan- en weefseldonoren per ziekenhuis](#)
- [8. Donorwerving in de ziekenhuizen](#)

Voorwoord

Inleiding

- 1** Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2** Missie
- 3** Beleids- en Orgaancentrum
- 4** Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5** Bedrijfsvoering
- 6** Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
 - B** Medewerkers NTS
 - C** Publicaties en voordrachten
 - D** Begrippenlijst
- English summary

1. Inleiding

Deze bijlage bij het jaarverslag 2015 van de Nederlandse Transplantatie Stichting (NTS) bevat de uitgebreide jaarcijfers over donatie en transplantatie van weefsels en organen. In dit jaaroverzicht vindt u ook cijfers over wachtlijsten en de registratie en raadpleging van het Donorregister (inclusief de uitkomsten van de raadpleging). Het laatste hoofdstuk geeft een overzicht van de resultaten van de werving van orgaan- en weefseldonoren in de ziekenhuizen. De tabellen zijn voor de continuïteit genummerd zoals in voorgaande jaarverslagen.

De peildatum voor deze cijfers is 31 maart 2016.

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
 - B** Medewerkers NTS
 - C** Publicaties en voordrachten
 - D** Begrippenlijst
- English summary

2. Wachtlijsten

Donororganen zijn schaars. Voor de volgende organen bestaat een wachtlijst: nier, pancreas, hart, long, lever en dunne darm. Bij de wachtlijsten wordt uitgegaan van de actieve orgaanwachtlijst. Dit betekent dat alleen die patiënten worden meegerekend die op dat moment transplantabel zijn. In tabel 2.1 zijn patiënten die op meerdere wachtlijsten staan apart weergegeven voor de laatste 5 jaar. In tabel 2.2 staan de wachtlijsten uitgesplitst naar transplantatiecentrum.

De cijfers over de instroom op de wachtlijst van de afgelopen 5 jaar staan in tabel 2.3. Dit betreft de instroom op de gehele wachtlijst, terwijl tabel 2.1 en 2.2 alleen de transplantabele patiënten op de wachtlijst laten zien. In tabel 2.4 staat de instroom per transplantatiecentrum. De uitstroom op de wachtlijst staat in tabel 2.5.

In tabel 2.6 staan enkele kenmerken weergegeven van patiënten die op de actieve orgaanwachtlijsten stonden per orgaan(-combinatie). De patiënten die wachtten op de orgaancombinatie pancreas met nier staan apart vermeld. Bij patiënten die wachtten op een nier of nier met pancreas is naast de registratieduur op de wachtlijst ook de dialyseduur (het aantal dagen vanaf de start van dialyseren, die meetelt bij het toewijzen van een nier) berekend. In tabel 2.7 en 2.8 staan kenmerken van patiënten van respectievelijk de instroom op en uitstroom van de wachtlijst.

Naast wachtlijsten voor organen zijn er ook wachtlijsten voor bepaalde weefsels: voor cornea, hartklep en botweefsel (tabel 2.9). Ook bij deze wachtlijsten wordt uitgegaan van de actieve wachtlijst.

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
 - B** Medewerkers NTS
 - C** Publicaties en voordrachten
 - D** Begrippenlijst
- English summary

Tabel 2.1: Transplantabele patiënten op de wachtlijst op 31 december

	2011	2012	2013	2014	2015	2015 / 2014
Hart	57	64	84	89	101	13 %
Hart met long	-	-	-	2	1	-
Lever	121	157	132	104	109	5 %
Lever met long	1	1	-	-	-	-
Lever met pancreas	-	1	-	-	-	-
Long	234	193	189	178	176	-1 %
Nier	858	829	710	622	544	-13 %
Nier met lever	1	6	2	5	1	-
Nier met pancreas	24	20	23	23	31	35 %
Pancreas	14	15	9	20	21	5 %
Dunne darm	1	-	-	1	-	-
Totaal	1311	1286	1149	1044	984	-6 %

Tabel 2.2: Transplantabele patiënten op de wachtlijst op 31 december 2015 per transplantatiecentrum en per orgaan(combinatie)

	Amsterdam AMC	Amsterdam VUmc	Groningen	Leiden	Maastricht	Nijmegen	Rotterdam	Utrecht	Totaal
Hart	-	-	11	-	-	-	43	47	101
Hart met long	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Lever	-	-	33	34	-	-	42	-	109
Long	-	-	57	-	-	-	39	80	176
Nier	81	35	79	74	85	50	81	59	544
Nier met lever	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Nier met pancreas	-	-	7	24	-	-	-	-	31
Pancreas	-	-	1	20	-	-	-	-	21
Dunne darm	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	81	35	189	153	85	50	205	186	984

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

Tabel 2.3: Instroom op de wachtlijst in het aangegeven jaar

Registratie totaal	2011	2012	2013	2014	2015
Nier	1146	1339	1180	1210	1252
Pancreas	33	44	40	62	46
Hart	59	64	73	81	73
Long	127	91	109	125	105
Lever	187	259	185	203	215
Eerste transplantatie	2011	2012	2013	2014	2015
Nier	974	1156	1012	1033	1050
Pancreas	25	38	35	48	41
Hart	59	64	71	80	72
Long	120	90	107	121	101
Lever	157	221	150	167	180
Retransplantatie	2011	2012	2013	2014	2015
Nier	172	183	168	177	202
Pancreas	8	6	5	14	5
Hart	-	-	2	1	1
Long	7	1	2	4	4
Lever	30	38	35	36	35

Voorwoord

Inleiding

- 1** Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2** Missie
- 3** Beleids- en Orgaancentrum
- 4** Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5** Bedrijfsvoering
- 6** Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

Tabel 2.4: Instroom op de wachtlijst per centrum in 2015

Registratie totaal	Nier	Pancreas	Hart	Long	Lever
Amsterdam AMC	161	-	-	-	-
Amsterdam VUmc	51	1	-	-	-
Groningen	260	11	10	41	72
Leiden	175	32	-	-	58
Maastricht	81	1	-	-	-
Nijmegen	145	-	-	-	-
Rotterdam	301	1	36	16	85
Utrecht	78	-	27	49	-
Eerste transplantatie	Nier	Pancreas	Hart	Long	Lever
Amsterdam AMC	138	-	-	-	-
Amsterdam VUmc	45	1	-	-	-
Groningen	219	11	9	39	54
Leiden	156	27	-	-	50
Maastricht	64	1	-	-	-
Nijmegen	120	-	-	-	-
Rotterdam	249	1	36	16	76
Utrecht	59	-	27	47	-
Retransplantatie	Nier	Pancreas	Hart	Long	Lever
Amsterdam AMC	23	-	-	-	-
Amsterdam VUmc	6	-	-	-	-
Groningen	41	-	1	2	18
Leiden	19	5	-	-	8
Maastricht	17	-	-	-	-
Nijmegen	25	-	-	-	-
Rotterdam	52	-	-	-	9
Utrecht	19	-	-	2	-

Voorwoord

Inleiding

- 1** Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2** Missie
- 3** Beleids- en Orgaancentrum
- 4** Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5** Bedrijfsvoering
- 6** Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

Tabel 2.5: Uitstroom van de wachtlijst in het aangegeven jaar

Nier	2011	2012	2013	2014	2015
Getransplanteerd	860	961	954	1004	983
Overleden op de wachtlijst	89	94	81	82	74
Verslechtering van conditie	101	69	78	66	73
Verbetering van conditie	16	9	10	12	22
Overige	71	61	110	126	126
Getransplanteerd buiten Eurotransplant	2	3	1	2	3
Totaal	1139	1197	1234	1292	1281
Hart	2011	2012	2013	2014	2015
Getransplanteerd	44	37	37	51	54
Overleden op de wachtlijst	11	10	15	11	11
Verslechtering van conditie	-	1	1	5	1
Verbetering van conditie	1	-	6	2	4
Overige	1	-	5	2	1
Totaal	57	48	64	71	71
Long	2011	2012	2013	2014	2015
Getransplanteerd	68	80	88	91	78
Overleden op de wachtlijst	22	22	15	18	20
Verslechtering van conditie	3	14	4	8	9
Verbetering van conditie	-	3	3	1	-
Overige	6	13	3	9	4
Getransplanteerd buiten Eurotransplant	1	1	-	-	-
Totaal	100	133	113	127	111

(vervolg tabel 2.5 op volgende pagina)

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

(vervolg van tabel 2.5)

Lever	2011	2012	2013	2014	2015
Getransplanteerd	135	146	140	172	151
Overleden op de wachtlijst	29	31	23	25	28
Verslechtering van conditie	8	11	13	5	16
Verbetering van conditie	10	5	11	20	9
Overige	7	3	5	11	20
Totaal	189	196	192	233	224
Pancreas	2011	2012	2013	2014	2015
Getransplanteerd	30	34	29	34	33
Overleden op de wachtlijst	3	2	1	-	1
Verslechtering van conditie	-	2	-	-	1
Verbetering van conditie	1	1	-	-	-
Overige	2	2	10	5	5
Totaal	36	41	40	39	40

Tabel 2.6: Kenmerken patiënten op de wachtlijst op 31 december 2015

Leeftijd (jaren)	Alleen nier	Nier met pancreas	Alleen pancreas	Alleen hart	Hart met long	Alleen long	Alleen lever
0 tot 16	2	-	-	3	1	-	4
16 tot 56	287	29	15	55	-	91	56
56 tot 65	152	2	4	37	-	81	37
65 of ouder	103	-	2	6	-	4	12
Bloedgroep							
A	140	18	10	40	1	77	43
AB	10	2	-	4	-	4	2
B	94	2	1	7	-	10	19
O	300	9	10	50	-	85	45

(vervolg tabel 2.6 op volgende pagina)

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

A Uitgebreide cijfers

B Medewerkers NTS

C Publicaties en voordrachten

D Begrippenlijst

 English summary

(vervolg van tabel 2.6)

Leeftijd (jaren)	Alleen nier	Nier met pancreas	Alleen pancreas	Alleen hart	Hart met long	Alleen long	Alleen lever
% PRA recent							
0 tot 6%	437	29	19	93	1	160	72
6 tot 85%	98	2	2	7	-	11	3
85% of hoger	9	-	-	-	-	-	1
Niet bepaald	-	-	-	1	-	5	33
Transplantatie							
Eerste	392	29	19	101	1	174	102
Retransplantatie	152	2	2	-	-	2	7
Urgentie							
Transplantabel	437	31	21	96	-	176	109
Geïmmuniseerd	96	-	-	-	-	-	-
Hoog Geïmmuniseerd	9	-	-	-	-	-	-
Hoge Urgentie	2	-	-	5	1	-	-
Registratieduur							
0 tot 6 maanden	47	10	4	26	-	36	42
6 tot 12 maanden	88	10	4	25	-	29	30
12 tot 24 maanden	160	8	5	27	1	40	18
24 tot 36 maanden	85	2	3	12	-	24	5
36 tot 48 maanden	72	-	3	5	-	19	5
48 tot 60 maanden	33	-	1	4	-	17	2
60 maanden of langer	59	1	1	2	-	11	7
Dialyse duur							
Preëemptief (geen dialyse)	80	17	-	-	-	-	-
0 tot 6 maanden	33	2	-	-	-	-	-
6 tot 12 maanden	71	2	-	-	-	-	-
12 tot 24 maanden	122	6	-	-	-	-	-
24 tot 36 maanden	81	1	-	-	-	-	-
36 tot 48 maanden	56	1	-	-	-	-	-
48 tot 60 maanden	35	1	-	-	-	-	-
60 maanden of langer	66	1	-	-	-	-	-

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 English summary

Tabel 2.7: Kenmerken instromers op de wachtlijst 2015

Leeftijd	Nier	Pancreas	Hart	Long	Lever
0 tot 16	34	-	9	-	21
16 tot 56	593	40	38	63	109
56 tot 65	313	4	21	42	63
65 of ouder	312	2	5	1	22
Totaal	1252	46	73	106	215
Bloedgroep	Nier	Pancreas	Hart	Long	Lever
A	498	25	25	44	85
AB	67	1	3	2	14
B	157	4	9	12	30
O	530	16	36	48	86
Totaal	1252	46	73	106	215

Tabel 2.8: Kenmerken uitstromers van de wachtlijst in 2015 ten gevolge van overlijden

Leeftijd in jaren	Nier	Pancreas	Hart	Long	Lever
0 tot 16	-	-	2	-	1
16 tot 56	22	1	7	7	13
56 tot 65	22	-	2	13	12
65 of ouder	30	-	-	-	2
Bloedgroep	Nier	Pancreas	Hart	Long	Lever
O	40	-	7	11	11
A	21	1	2	9	9
B	10	-	2	-	6
AB	3	-	-	-	2

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

Tabel 2.9: WeefselwachtlIJst op 31 december in het aangegeven jaar

	2011	2012	2013	2014	2015
Cornea	825	730	629	630	632
• HLA-getypeerd	68	62	60	54	58
• Random	224	221	189	202	182
• Lamellair	533	447	380	374	392
Hartklep, patch, bloedvat	3	3	2	1	7
Bot	25	23	10	20	13

3. Raadpleging Donorregister

In tabel 3.1 staan de registraties in het Donorregister op 31 december 2015 vermeld. Het aantal registraties is met 0,8 procent gestegen vergeleken met 31 december 2014. Het aantal geregistreerde toestemmingen - met of zonder donatiebeperkingen - is met 1,7 procent gestegen. Het aantal registraties in het Donorregister is enerzijds afhankelijk van de instroom van registraties. Deze registraties zijn het gevolg van het jaarlijks aanschrijven van alle 18-jarigen, het aanschrijven van bepaalde doelgroepen en individuele registraties, bijvoorbeeld naar aanleiding van publiekscampagnes. Anderzijds is er een uitstroom van registraties door overlijden of doordat mensen zich uitschrijven.

Het aantal raadplegingen van het Donorregister in 2015 is 0,7 procent hoger dan in 2014 (fig 1.1). Van de in totaal 8.625 raadplegingen in 2015 werden 3.727 wilsbeschikkingen (43 procent) in het Donorregister aangetroffen. Dit percentage is gelijk aan dat van 2013 en 2014. De uitkomsten van de wilsbeschikkingen waren: 2.035 keer (54,6 procent) toestemming voor donatie, 1.301 keer (34,9 procent) geen toestemming, 386 keer (10,4 procent) werd de beslissing aan de nabestaanden overgelaten en 5 keer (0,1 procent) was de aanvraag niet raadpleegbaar vanwege een blokkade door een recente wijziging van de wilsbeschikking in het Donorregister.

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

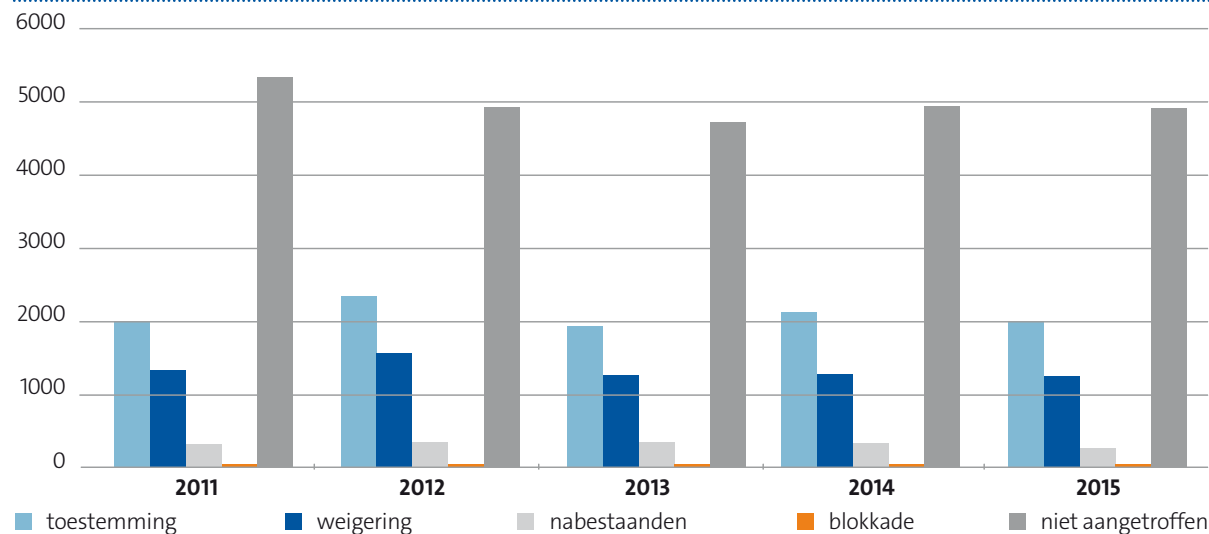

Tabel 3.1: Aantal raadpleegbare registraties in het Donorregister op 31 december 2015

Wilsbeschikkingen	Aantal	% geregistreerde personen
Toestemming	2.866.157	48,9%
Toestemming met donatiebeperkingen	731.133	12,5%
Subtotaal toestemming	3.597.290	61,4%
Geen toestemming	1.562.181	26,6%
Nabestaanden beslissen	604.183	10,3%
Specifieke persoon beslist	102.177	1,7%
Subtotaal nabestaanden	706.360	12,0%
Totaal registraties	5.865.831	100%

Bron: Donorregister, Kerkrade

Figuur 3.1: Aantal raadplegingen en uitkomsten Donorregister per jaar

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

4. Orgaan- en weefseldonatie na overlijden

In tabel 4.1a staat het aantal postmortale orgaandonoren aangemeld bij het Orgaancentrum van de NTS en het aantal dat is geëffectueerd (één of meer organen getransplanteerd). Een multi-orgaandonor (MOD) wordt gedefinieerd als een donor van wie ten minste twee soorten organen zijn getransplanteerd. In tabel 4.1b en c zijn deze cijfers opgesplitst voor heartbeating (HB-) en non-heartbeating (NHB-) donoren. Bij non-heartbeating donatie wordt een indeling in vier categorieën gehanteerd volgens de criteria van Maastricht, op basis van het moment van hartstilstand (tabel 4.1d). In tabel 4.2a en b staat het aantal postmortale heartbeating en non-heartbeating donoren weergegeven per regio. Het aantal getransplanteerde Nederlandse donornieren in binnen- en buitenland staat in tabel 4.3a en b. Tabel 4.4 geeft het aantal geëffectueerde postmortale donoren per orgaantype weer. In tabel 4.5 worden het aantal donormeldingen en het aantal geëffectueerde postmortale donoren per regio per miljoen inwoners weergegeven. Eveneens wordt per regio een overzicht gegeven van het aantal geëffectueerde postmortale orgaandonoren per jaar (tabel 4.6) en per orgaantype in 2014 (tabel 4.8).

In tabel 4.7 staat hoeveel van de gemelde Nederlandse donoren als nier-, pancreas-, hart-, long-, respectievelijk leverdonor zijn aangemeld bij het Orgaancentrum, hoeveel niet en de reden waarom niet en bij hoeveel donoren minstens één orgaan is getransplanteerd (geëffectueerde donoren). Van de donoren die zijn aangemeld wordt vervolgens op orgaanniveau per orgaan in dezelfde tabel weergegeven hoeveel organen daarvan zijn afgevallen, omdat ze niet zijn aangemeld (enkele nier of long), niet zijn uitgenomen, of niet zijn getransplanteerd. Onderin deze tabel staat het aantal organen afkomstig van deze donoren dat getransplanteerd is in binnen- of buitenland. Het verschil tussen het totaal aantal aangemelde orgaandonoren, het aantal donormeldingen per orgaan en het aantal getransplanteerde organen heeft met verschillende factoren te maken. Voor pancreas, hart en long is een leeftijdsgrens geïndiceerd voor donatie. Uit de totale pool van heartbeating en non-heartbeating donoren worden met name deze organen in vergelijking met de andere organen vaker om medische redenen (inclusief leeftijd boven de leeftijdsgrens) ongeschikt bevonden voor transplantatie (de pancreas vaak in een later stadium vlak voor of na uitname). Een hart kan alleen voor transplantatie in aanmerking komen indien het afkomstig is van een heartbeating donor. In tabel 4.9 zijn kenmerken van verschillende type orgaandonoren uitgesplitst.

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
 - B** Medewerkers NTS
 - C** Publicaties en voordrachten
 - D** Begrippenlijst
- English summary

In de tabel 4.10 staan de aantallen weefseldonoren per type weefsel. In de tabellen 4.11 en 4.12 staan de aantallen weefseldonoren per donorregio.

In tabel 4.13a staat het aantal uitgenomen organen per Nederlands orgaanuitnameteam in Nederland vermeld, inclusief het aantal hiervan getransplanteerde organen. Daarnaast nemen de Nederlandse uitnameteams longen en harten uit in het buitenland (landen aangesloten bij Eurotransplant) die zijn toegewezen aan Nederlandse patiënten; deze aantallen staan in tabel 4.13b.

Tabel 4.1a: Geëffectueerde postmortale orgaandonoren in het aangegeven jaar

	2011	2012	2013	2014	2015
Totaal aantal gemelde orgaandonoren	275	312	336	336	348
Geëffectueerde orgaandonoren	221	252	255	271	265
• Alleen nierdonor	58	68	83	71	81
• Geen nierdonor (enkel orgaan)	7	7	19	13	8
• Multi-orgaandonor	156	177	153	187	176
Percentage multi-orgaandonoren	71%	70%	60%	69%	66%

Tabel 4.1b: Geëffectueerde postmortale heartbeating orgaandonoren in het aangegeven jaar

	2011	2012	2013	2014	2015
Totaal aantal gemelde orgaandonoren	116	132	112	154	130
Geëffectueerde orgaandonoren	110	128	105	150	126
• Alleen nierdonor	3	3	7	6	9
• Geen nierdonor (enkel orgaan)	5	4	9	11	6
• Multi-orgaandonor	102	121	89	133	111
Percentage multi-orgaandonoren	93%	95%	85%	89%	88%

Voorwoord

Inleiding

1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie

2 Missie

3 Beleids- en Orgaancentrum

4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs

5 Bedrijfsvoering

6 Financieel overzicht

Bijlagen

A Uitgebreide cijfers

B Medewerkers NTS

C Publicaties en voordrachten

D Begrippenlijst

English summary

Tabel 4.1c: Geëffectueerde postmortale non-heartbeating orgaandonoren in het aangegeven jaar

	2011	2012	2013	2014	2015
Totaal aantal gemelde orgaandonoren	159	180	224	182	218
Geëffectueerde orgaandonoren	111	124	150	121	139
• Alleen nierdonor	55	65	76	65	72
• Geen nierdonor (enkel orgaan)	2	3	10	2	2
• Multi-orgaandonor	54	56	64	54	65
Percentage multi-orgaandonoren	49%	45%	43%	45%	47%

Tabel 4.1d: Postmortale non-heartbeating orgaandonoren naar categorie in 2015

Categorie	Definitie categorie	Gemelde NHB-donoren	Geëffectueerde NHB-donoren	% van gemeld
Cat. II	overleden, al dan niet na poging tot reanimatie	6	-	-
Cat. III	spoedig verwacht overlijden	212	139	66%
Totaal		218	139	64%

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

Tabel 4.2: Geëffectueerde postmortale heartbeating en non-heartbeating orgaandonoren per regio in 2015

A. Heartbeating orgaandonoren

Regio	Aan Orgaan-centrum gemelde orgaandonoren	Geëffectueerde orgaandonoren	Percentage geëffectueerd van gemeld	Alleen nierdonor	Geen nierdonor (enkel orgaan)	Multi-orgaan-donor	% Multi-orgaan-donor
Amsterdam	26	25	96%	1	-	24	96%
Groningen	23	23	100%	2	-	21	91%
Leiden	12	12	100%	-	-	12	100%
Maastricht	4	4	100%	1	-	3	75%
Nijmegen	28	26	93%	3	1	22	85%
Rotterdam	23	22	96%	2	4	16	73%
Utrecht	14	14	100%	-	1	13	93%
Totaal	130	126	97%	9	6	111	88%

B. Non-heartbeating orgaandonoren

Regio	Aan Orgaan-centrum gemelde orgaandonoren	Geëffectueerde orgaandonoren	Percentage geëffectueerd van gemeld	Alleen nierdonor	Geen nierdonor (enkel orgaan)	Multi-orgaan-donor	% Multi-orgaan-donor
Amsterdam	34	25	74%	12	1	12	48%
Groningen	42	29	69%	13	1	15	52%
Leiden	19	15	79%	5	-	10	67%
Maastricht	19	10	53%	6	-	4	40%
Nijmegen	51	29	57%	18	-	11	38%
Rotterdam	33	24	73%	14	-	10	42%
Utrecht	20	7	35%	4	-	3	43%
Totaal	218	139	64%	72	2	65	47%

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

Tabel 4.3a: Aantal getransplanteerde nieren afkomstig van Nederlandse heartbeating en non-heartbeating donoren in het aangegeven jaar

Type donor	2011	2012	2013	2014	2015
Nier - HB	198	240	182	258	223
Nier - NHB	208	226	253	213	242
Totaal	406	466	435	471	465
Percentage NHB	51%	48%	58%	45%	52%

Opmerking: Nier-en-bloc wordt als 1 transplantatie geteld

Tabel 4.3b: Aantal getransplanteerde nieren afkomstig van Nederlandse heartbeating en non-heartbeating donoren per regio in 2015

Regio	Nier - HB		Nier - NHB	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Amsterdam	48	53%	42	47%
Groningen	44	48%	48	52%
Leiden	24	47%	27	53%
Maastricht	7	29%	17	71%
Nijmegen	41	44%	52	56%
Rotterdam	35	44%	44	56%
Utrecht	24	67%	12	33%
Totaal	223		242	

Opmerking: Nier-en-bloc wordt als 1 transplantatie geteld

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

Tabel 4.4: Geëffectueerde postmortale donoren per orgaan in het aangegeven jaar

	2011	2012	2013	2014	2015
Orgaandonoren	221	252	255	271	265
Nier	211	245	233	253	253
Pancreas	42	45	34	45	54
Hart	38	38	37	51	48
Long	68	79	84	86	71
Lever	143	152	137	173	161
Dunne darm	1	1	0	0	0

Tabel 4.5: Aantal orgaandonormeldingen en geëffectueerde postmortale orgaandonoren in 2015 per miljoen inwoners per postcodegebied

Regio	Aantal 10 ⁶ inwoners*	Aantal orgaandonormeldingen	Per 10 ⁶ inwoners	Geëffectueerde orgaandonoren	Per 10 ⁶ inwoners
Amsterdam	2,70	60	22,2	50	18,5
Groningen	3,10	65	21,0	52	16,8
Leiden	2,16	31	14,4	27	12,5
Maastricht	0,86	23	26,7	14	16,3
Nijmegen	3,66	79	21,6	55	15,0
Rotterdam	2,73	56	20,5	46	16,8
Utrecht	1,56	34	21,8	21	13,5
Totaal	16,78	348	20,7	265	15,8

* gebaseerd op CBS-gegevens 'kerncijfers viercijferige postcodegebieden januari 2013'

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

English summary

Tabel 4.6: Aantal geëffectueerde postmortale orgaandonoren per regio in het aangegeven jaar

Regio	2011	2012	2013	2014	2015
Amsterdam	24	39	35	43	50
Groningen	48	52	60	64	52
Leiden	24	21	28	25	27
Maastricht	27	30	26	20	14
Nijmegen	48	58	55	70	55
Rotterdam	27	30	23	23	46
Utrecht	23	22	28	26	21
Totaal	221	252	255	271	265

Tabel 4.7: Overzicht donormeldingen en geëffectueerde organen* afkomstig van Nederlandse postmortale donoren in 2015

	Hart **	Lever	Long ***	Nier	Pancreas
Totaal aantal gemelde donoren	348	348	348	348	348
Gemelde donoren orgaanspecifiek	72	248	154	338	282
Donoren niet gemeld, redenen:	276	100	194	10	66
• Medische redenen	54	93	172	10	55
• Geen toestemming voor dit orgaan	4	7	21	-	11
• Non-heartbeating donor	218	-	-	-	-
• Organisatorische redenen	-	-	1	-	-
Geëffectueerde donoren orgaanspecifiek	48	161	71	253	54
Aantal gemelde organen	72	248	307	673	282
Organen niet gemeld, redenen:	-	-	1	3	-
• Medische redenen	-	-	1	2	-
• Orgaan niet aanwezig	-	-	-	1	-

(vervolg tabel 4.7 op volgende pagina)

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

(vervolg van tabel 4.7)

	Hart **	Lever	Long ***	Nier	Pancreas
Organen niet uitgenomen, reden:	18	67	164	133	129
• Aanbod ingetrokken	-	2	2	2	1
• Geen passende ontvanger	-	1	2	-	8
• Medische reden	-	-	-	12	2
• Medische reden donor	13	25	90	24	90
• Medische reden ontvanger	-	-	-	-	2
• Organisatorische reden	-	-	2	-	3
• Overig	5	34	66	91	21
• Pathologische anatomie donororgaan	-	5	-	2	2
• Toestemming ingetrokken	-	-	2	2	-
Uitname, geen transplantatie, reden:	6	19	6	72	99
• Geen passende ontvanger	-	-	-	-	2
• Medische reden	-	-	-	-	1
• Medische reden donor	-	9	1	33	47
• Medische reden donor - weefseldonatie	5	-	-	-	-
• Organisatorische reden	-	-	-	-	2
• Overig	-	3	2	7	9
• Pathologische anatomie donororgaan	1	7	3	32	35
• Pathologische anatomie ontvanger	-	-	-	-	3
Getransplanteerde organen	48	166³	137	468¹	54²
Organen gebruikt voor onderzoek	-	36	1	25	71

* inclusief combinaties met andere orgaantypen

** hartkleppen worden in deze tabel buiten beschouwing gelaten

*** dubbele long geteld als 2 organen

¹ 1 heartbeating en 1 non-heartbeating nier-en-bloc transplantatie geteld als 1

² 23 pancreata getransplanteerd met nier, 27 pancreata zijn gebruikt voor eilandjestransplantatie

³ 5 leverdonoren leverden 10 getransplanteerde split-levers

Voorwoord

Inleiding

1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie

2 Missie

3 Beleids- en Orgaancentrum

4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs

5 Bedrijfsvoering

6 Financieel overzicht

Bijlagen

A Uitgebreide cijfers

B Medewerkers NTS

C Publicaties en voordrachten

D Begrippenlijst

 English summary

Tabel 4.8: Aantal geëffectueerde postmortale donoren per orgaan per regio in 2015

Regio	Nierdonor	Pancreasdonor	Hartdonor	Longdonor	Leverdonor
Amsterdam	49	9	10	14	34
Groningen	50	12	11	18	30
Leiden	27	5	4	5	18
Maastricht	14	2	2	4	6
Nijmegen	53	12	9	11	30
Rotterdam	41	10	8	9	27
Utrecht	19	4	4	10	16
Totaal	253	54	48	71	161

Tabel 4.9: Kenmerken per geëffectueerde postmortale orgaandonor in 2015

Leeftijd (jaren)	Nierdonor		Pancreasdonor		Hartdonor		Longdonor		Leverdonor		Donoren totaal	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
0 tot 16	8	3%	5	9%	2	4%	2	3%	5	3%	8	3%
16 tot 56	124	49%	35	65%	32	67%	49	69%	89	55%	131	49%
56 tot 65	62	25%	4	7%	12	25%	10	14%	37	23%	65	25%
65 en ouder	59	23%	10	19%	2	4%	10	14%	30	19%	61	23%
Geslacht												
Man	126	50%	19	35%	20	42%	23	32%	70	43%	134	51%
Vrouw	127	50%	35	65%	28	58%	48	68%	91	57%	131	49%
Bloedgroep												
A	101	40%	22	41%	17	35%	32	45%	63	39%	105	40%
AB	12	5%	2	4%	0	0%	0	0%	4	2%	12	5%
B	25	10%	3	6%	2	4%	6	8%	19	12%	27	10%
O	115	45%	27	50%	29	60%	33	46%	75	47%	121	46%
Doodsoorzaak												
Natuurlijk	174	69%	34	63%	34	71%	51	72%	111	69%	185	70%
Ongeval	51	20%	10	19%	11	23%	9	13%	31	19%	52	20%
Euthanasie	9	4%	3	6%	0	0%	5	7%	7	4%	9	3%
(Zelf)moord	19	8%	7	13%	3	6%	6	8%	12	7%	19	7%

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

Tabel 4.10: Postmortale weefseldonoren per weefsel per aangegeven jaar

Donoren	2011	2012	2013	2014	2015	2015/ 2014	2015 per 10 ⁶ inwoners*
Cornea **	1683	1635	1513	1556	1590	+2%	95
Huid	340	495	389	498	464	-7%	28
Pulmonaal- en aortaklep	219	220	237	201	174	-13%	10
Thoracale aorta	25	27	25	17	43	153%	3
Bot	137	128	116	121	108	-11%	6
Totaal	1837	1789	1677	1705	1727	+1%	103

* inwoneraantallen gebaseerd op CBS-cijfers uit 2013 staan vermeld in tabel 4.5

** vanwege toenemende behoefte aan corneadonoren is in het najaar van 2010 de leeftijdsgrens voor corneadonatie verhoogd van 75 naar 85 jaar

Tabel 4.11: Postmortale weefseldonoren per regio per aangegeven jaar

Regio	2011	2012	2013 *	2014	2015	2015/ 2014	2015 per 10 ⁶ inwoners**
Amsterdam	253	268	236	242	263	+9%	97
Groningen	337	305	314	268	307	+15%	99
Leiden	259	257	223	257	221	-14%	102
Maastricht	124	139	112	102	112	+10%	130
Nijmegen	447	451	436	469	420	-10%	114
Rotterdam	280	253	219	233	277	+19%	101
Utrecht	137	116	137	134	127	-5%	81
Totaal	1837	1789	1677	1705	1727	+1%	103

* cijfers van de regio's Groningen, Maastricht en Nijmegen van 2013 zijn gecorrigeerd ten opzichte van die in de cijferbijlage van het jaarverslag 2013

** inwoneraantallen gebaseerd op CBS-cijfers uit 2013 staan vermeld in tabel 4.5

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

Tabel 4.12: Postmortale weefseldonoren per regio per weefsel in 2015

Regio	Corneadonoren	Huiddonoren	Pulmonaal- en aortaklepdonoren	Thoracale aortadonoren	Botdonoren
Amsterdam	237	77	29	8	21
Groningen	281	92	34	6	23
Leiden	207	43	21	3	18
Maastricht	103	29	11	4	6
Nijmegen	386	110	41	10	23
Rotterdam	260	67	23	7	11
Utrecht	116	46	15	5	6

Tabel 4.13a: Organen uitgenomen door Nederlandse uitnameteams bij postmortale donoren in Nederland in 2015

Uitname-teams		Hart	Long *	Nier	Pancreas	Lever
AMC Amsterdam	Uitgenomen			2		
	Getransplanteerd			2		
Erasmus MC Rotterdam	Uitgenomen	16	21	143	41	57
	Getransplanteerd	14	20	136	13	53
LUMC Leiden	Uitgenomen			126	38	46
	Getransplanteerd			120	15	42
MUMC Maastricht	Uitgenomen			93	22	27
	Getransplanteerd			63	11	23
UMCG Groningen	Uitgenomen	9	51	102	29	34
	Getransplanteerd	7	51	86	8	27
UMC St. Radboud	Uitgenomen			71	17	17
	Getransplanteerd			61	5	15
UMCU Utrecht**	Uitgenomen	17	38			
	Getransplanteerd	17	35			

* dubbele long geteld als 2 longen

** alleen thorax-team

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

Tabel 4.13b: Organen uitgenomen door Nederlandse uitnameteams bij postmortale donoren buiten Nederland in 2015

Uitname-teams		Hart	Long*
Erasmus MC Rotterdam	Uitgenomen	8	14
	Getransplanteerd	8	12
UMCG Groningen	Uitgenomen	4	14
	Getransplanteerd	4	14
UMCU Utrecht **	Uitgenomen	-	13
	Getransplanteerd	-	11

* dubbele long geteld als 2 longen

** alleen thorax-team

Voorwoord

Inleiding

- 1** Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2** Missie
- 3** Beleids- en Orgaancentrum
- 4** Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5** Bedrijfsvoering
- 6** Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

5. Transplantatie van organen en weefsels van postmortale donoren

Het totaal aantal transplantaties met organen van postmortale donoren staat in tabel 5.1.

Het aantal transplantaties per transplantatiecentrum staat in tabel 5.2. De Wet op de orgaandonatie beoogt een eerlijke verdeling van donororganen onder alle transplantatiekandidaten. Nederland wordt beschouwd als één regio, met één wachtlijst, waarbij in meerdere transplantatiecentra wordt getransplanteerd. Het toewijzen van een orgaan is dan ook niet afhankelijk van het transplantatiecentrum waar de potentiële ontvanger staat geregistreerd, maar van de nationale toewijzingscriteria die de NTS hanteert. Het verschil in aantallen transplantaties per centrum hangt samen met de lengte van de wachtlijst van het centrum, maar ook met het acceptatiebeleid van de behandelend arts. De NTS wijst een orgaan toe aan een patiënt; de behandelend arts beslist vervolgens of het aangeboden orgaan op dat moment geschikt is voor de door de NTS geselecteerde patiënt.

De tabellen 5.3 en 5.4 geven enkele kenmerken weer van de getransplanteerde patiënten met een transplantaat van een overleden donor. De gegevens van de pancreastransplantaties en split-levertransplantaties, evenals enkele transplantaties met meerdere orgaantypen gecombineerd (zie tabel 5.2), zijn niet in deze tabellen opgenomen wegens lage aantallen.

Tabel 5.5 toont het aantal verkregen organen en het aantal orgaantransplantaties in Nederland in relatie tot de overige Eurotransplant-landen.

Het totaal aantal transplantaties met weefsels van postmortale donoren staat in tabel 5.6.

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
 - B** Medewerkers NTS
 - C** Publicaties en voordrachten
 - D** Begrippenlijst
- English summary

Tabel 5.1: Aantal orgaantransplantaties in Nederland met organen van postmortale donoren in het aangegeven jaar. HB= heartbeating donoren, NHB= non-heartbeating donoren

	2011	2012	2013	2014	2015
Hart	44	37	37	51	53
Hart met long	-	-	-	-	1
Lever - HB	86	99	80	109	89
Lever - NHB	36	36	48	47	46
Lever split - HB	1	5	5	9	7
Long - HB	41	51	50	71	48
Long - NHB	27	29	38	20	29
Nier - HB	196	229	165	223	207
Nier met lever - HB	1	1	4	4	3
Nier met lever - NHB	1	-	-	-	2
Nier met pancreas - HB	16	24	16	23	13
Nier met pancreas - NHB	4	1	2	4	9
Nier met split lever - HB	-	-	-	-	1
Nier - NHB	202	220	247	216	235
Pancreas - HB	13	10	11	8	7
Pancreas met lever - HB	-	-	1	-	-
Pancreas - NHB	3	2	2	-	6
Dunne darm - HB	1	1	-	-	3
Dunne darm met nier - HB	-	1	-	-	-
Totaal	672	746	706	785	759

Opmerking: nier-en-bloc wordt als 1 transplantatie geteld. Bij pancreaseilandjestransplantatie kan 1 ontvanger van 2 donoren eilandjes ontvangen; dit wordt geteld als 2 transplantaties. 1x dunne darm met buikwand in 2015.

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

English summary

Tabel 5.2: Aantal orgaantransplantaties met postmortale organen in 2015 per centrum

	Amsterdam AMC	Amsterdam VUmc	Groningen	Leiden	Maastricht	Nijmegen	Rotterdam	Utrecht	Totaal
Hart	-	-	10	-	-	-	25	18	53
Hart met long	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Lever - HB	-	-	40	17	-	-	32	-	89
Lever - NHB	-	-	12	9	-	-	25	-	46
Lever split - HB	-	-	5	-	-	-	2	-	7
Long - HB	-	-	20	-	-	-	15	13	48
Long - NHB	-	-	14	-	-	-	4	11	29
Nier - HB	37	11	38	29	17	32	34	9	207
Nier met lever - HB	-	-	-	-	-	-	3	-	3
Nier met lever - NHB	-	-	-	2	-	-	-	-	2
Nier met pancreas - HB	-	-	3	10	-	-	-	-	13
Nier met pancreas - NHB	-	-	-	9	-	-	-	-	9
Nier met split lever - HB	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Nier - NHB	32	11	47	34	21	30	41	19	235
Pancreas - HB	-	-	-	7	-	-	-	-	7
Pancreas - NHB	-	-	2	4	-	-	-	-	6
Dunne darm - HB	-	-	3	-	-	-	-	-	3
Dunne darm met nier - HB	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	69	22	195	121	38	62	182	70	759

Opmerking: nier-en-bloc wordt als 1 transplantatie geteld; 1x dunne darm met buikwand

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 English summary

Tabel 5.3: Kenmerken van met postmortale organen getransplanteerde patiënten in 2015

Leeftijd (jaren)	Alleen hart	Alleen lever	Alleen long	Alleen nier	Nier met pancreas
0 tot 16	7	11	1	6	-
16 tot 56	31	76	36	171	22
56 tot 65	9	37	36	103	-
65 en ouder	6	18	4	162	-
Bloedgroep					
A	23	49	33	166	9
AB	-	11	-	21	2
B	4	15	8	48	1
O	26	67	36	207	10
Transplantatie					
Eerste	53	120	73	363	22
Retransplantatie	-	22	4	79	1
Urgentiecode					
Hoge urgentie (HU)	25	23	-	1	-
Niet Transplantabel	-	-	-	1	-
Transplantabel	28	119	77	440	22
HLA-A,-B,-DR mismatch					
0	-	-	-	22	-
1	-	2	-	42	-
2	5	10	1	90	-
3	9	15	10	141	4
4	17	40	20	81	7
5	9	24	31	42	9
6	8	16	11	22	2
Niet berekend	5	35	4	2	-

(vervolg tabel 5.3 op volgende pagina)

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

(vervolg van tabel 5.3)

% PRA voor transplantatie	Alleen hart	Alleen lever	Alleen long	Alleen nier	Nier met pancreas
0 tot 6%	46	83	74	395	20
6 tot 85%	2	5	2	41	2
85 tot en met 100%	1	-	-	5	-
Onbekend	4	54	1	1	-

Tabel 5.4: Wachtduur van patiënten die met postmortale organen getransplanteerd zijn in 2015

Wachtduur*	Alleen nier	Nier met pancreas	Alleen hart	Alleen lever	Alleen long
Preëemptief	19	-	-	-	-
0 tot 6 maanden	11	1	15	84	31
6 tot 12 maanden	24	4	8	30	15
12 tot 24 maanden	84	16	19	12	12
24 tot 60 maanden	230	1	8	11	15
60 maanden of langer	74	-	3	5	4
Wachtduur in dagen					
Gemiddelde dialyseduur	1203	-	-	-	-
Mediane dialyseduur	1001	-	-	-	-
Gemiddelde registratieduur	867	465	545	308	483
Mediane registratieduur	639	440	409	119	273

* Wachtduur: dialyseduur tot transplantatie bij alleen nier; registratietijd op de wachtlijst bij overige organen; bij nier met pancreas alleen pancreasregistratietijd

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 English summary

Tabel 5.5: Orgaandonaties en -transplantaties in Nederland in relatie tot het buitenland in 2015

	Donatieland	Transplantatieland			Totaal beschikbaar	Balans tussen transplantatie en donatie
		Nederland	Overige ET-landen	Landen buiten ET		
Nier*	Nederland	366	78	-	444	5
	Overige ET-landen	83	2752	-	2835	-2
	Landen buiten ET	-	3	-	3	-3
	Totaal transplantaties	449	2833	-	3282	
Hart	Nederland	38	9	-	47	6
	Overige ET-landen	14	531	3	548	-4
	Landen buiten ET	1	4	-	5	-2
	Totaal transplantaties	53	544	3	600	
Hart met long	Nederland	1	-	-	1	0
	Overige ET-landen	-	3	-	3	0
	Landen buiten ET	-	-	-	-	-
	Totaal transplantaties	1	3	-	4	
Long (dubbelzijdig)	Nederland	47	16	-	63	2
	Overige ET-landen	17	463	3	483	17
	Landen buiten ET	1	21	-	22	-19
	Totaal transplantaties	65	500	3	568	
Long (enkelzijdig)	Nederland	8	1	-	9	3
	Overige ET-landen	4	36	-	40	-3
	Landen buiten ET	-	-	-	-	-
	Totaal transplantaties	12	37	-	49	

(vervolg tabel 5.5 op volgende pagina)

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 English summary

(vervolg van tabel 5.5)

	Donatieland	Transplantatieland			Totaal beschikbaar	Balans tussen transplantatie en donatie
		Nederland	Overige ET-landen	Landen buiten ET		
Lever	Nederland	111	45	-	156	-16
	Overige ET-landen	29	1372	-	1401	25
	Landen buiten ET	-	9	-	9	-9
	Totaal transplantaties	140	1426	-	1566	-
Split-lever	Nederland	6	4	-	10	-2
	Overige ET-landen	2	60	-	62	2
	Landen buiten ET	-	-	-	-	-
	Totaal transplantaties	8	64	-	72	-
Pancreas met nier	Nederland	22	1	-	23	-1
	Overige ET-landen	-	152	-	152	1
	Landen buiten ET	-	-	-	-	-
	Totaal transplantaties	22	153	-	175	-
Pancreas of eilandjes	Nederland	13	18	-	31	-18
	Overige ET-landen	-	53	-	53	18
	Landen buiten ET	-	-	-	-	-
	Totaal transplantaties	13	71	-	84	-

Inclusief donaties uit 2014 die zijn getransplanteerd in 2015, exclusief donaties uit 2015 die zijn getransplanteerd in 2016

* Nierbalans: inclusief nier-en-bloc geteld als 2 donaties/transplantaties

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 English summary

Tabel 5.6: Weefseltransplantaties in Nederland (weefsel afkomstig van Nederlandse en buitenlandse donoren)

	2011	2012	2013	2014	2015
Cornea's totaal	1290	1385	1286	1328	1499
• HLA-getypeerd	63	52	46	63	58
• Ongetypeerd	468	453	376	429	506
• Lamellair	759	880	864	836	935
Hartkleppen*	122	109	116	129	112
• Aortakleppen	25	23	27	30	17
• Pulmonaalkleppen	62	62	63	67	69
Bot**	1377	1653	1554	1776	1835
Huid (cm²)	99.947	113.718	90.250	126.564	150.355

* Aortakleppen, pulmonaalkleppen, patches, vaten

** Diepgevroren botweefsels, gevriesdroogde botweefsels, zachte botweefsels, gedemineraliseerde botweefsels, Graftonweefsels

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

6. Transplantatie van organen van levende donoren

In tabel 6.1 is de verwantschap onder levende nierdonoren met ontvanger uitgesplitst en in tabel 6.2 staan de aantallen niertransplantaties van levend verwante (LR) en levend niet-verwante (LUR) donoren per centrum weergegeven.

Wegens incomplete registratie van de specifieke reden van de donor voor indirecte levende nierdonatie is op peildatum 31 maart 2016 niet met zekerheid vast te stellen hoeveel altruïstische nierdonoren er in 2015 waren. Veel altruïstische donoren zullen waarschijnlijk als ‘anonieme donor’ zijn geregistreerd. Als de database is aangepast en de juiste registratie is ingevoerd zal een update van deze cijfers op de website transplantatiestichting.nl worden geplaatst.

Tabel 6.1: Verwantschap levende nierdonoren en ontvangers

Levend verwant	2011	%	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%
Moeder	55	26%	40	17%	52	21%	51	21%	37	19%
Vader	38	18%	36	15%	34	14%	38	16%	37	19%
Zoon / dochter	30	14%	41	17%	31	13%	29	12%	24	12%
Broer / zus	76	36%	107	44%	104	43%	98	40%	84	42%
Opa / oma	1	0%	1	0%	2	1%	1	0%	1	1%
Oom / tante	3	1%	6	2%	9	4%	9	4%	7	4%
Neef / nicht	9	4%	8	3%	10	4%	15	6%	8	4%
Niet nader gespecificeerd	-	-	2	1%	-	-	1	0%	-	-
Totaal	212	100%	241	100%	242	100%	242	100%	198	100%
Levend onverwant										
Partner	111	49%	127	52%	135	49%	127	43%	123	39%
Vriend	22	10%	26	11%	35	13%	36	12%	30	10%
Niet-verwante familie	22	10%	29	12%	28	10%	22	8%	32	10%
Anonieme donor	40	18%	29	12%	42	15%	44	15%	63	20%
Niet nader gespecificeerd	33	14%	33	14%	38	14%	63	22%	67	21%
Totaal	228	100%	244	100%	278	100%	292	100%	315	100%

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

English summary

Tabel 6.2: Aantal transplantaties met nieren afkomstig van levende donoren per centrum in het aangegeven jaar

Centrum	2011		2012		2013		2014		2015	
	LR	LUR	LR	LUR	LR	LUR	LR	LUR	LR	LUR
Amsterdam AMC	23	15	26	15	36	33	27	40	23	37
Amsterdam VUmc	11	12	10	12	11	10	12	20	11	25
Groningen	36	22	34	29	30	46	26	46	26	65
Leiden	34	30	33	35	34	47	30	47	26	42
Maastricht	17	16	13	16	19	12	15	14	8	18
Nijmegen	29	37	37	40	31	43	47	37	43	39
Rotterdam	50	80	73	79	71	70	67	72	47	70
Utrecht	12	16	15	18	10	17	18	16	14	19
Totaal	212	228	241	244	242	278	242	292	198	315

LR (living related) levend verwante en LUR (living unrelated) levend niet-verwante transplantaties

Het cross-over programma (nierdonatie bij leven-uitwisselingsprogramma) is een gezamenlijk programma van alle niertransplantatiecentra in Nederland, dat op 1 januari 2004 onder auspiciën van de NTS van start is gegaan. Hierbij worden tussen paren van levende donoren en hun ontvangers de nieren uitgewisseld en getransplanteerd, indien directe levende donatie vanwege bloedgroep-incompatibiliteit of immunologische redenen niet mogelijk is (tabel 6.3). In 2004 vonden alleen uitwisselingen plaats tussen twee donor/ontvanger-paren. Sinds januari 2005 is dit uitgebreid tot combinatiemogelijkheden met drie donor/ontvanger-paren, ook wel genaamd ‘tripletten’. Vanaf oktober 2007 is de programmatuur verder aangepast en kunnen ook matchmogelijkheden worden gemaakt met 4 donor/ontvanger-paren. In principe vindt elk kwartaal een allocatieprocedure plaats. In 2015 werden wederom 4 allocatieprocedures uitgevoerd door de NTS. In totaal deden in 2015 80 paren mee aan het programma (tabel 6.3a en b). Dit heeft geresulteerd in 21 niertransplantaties binnen het cross-overprogramma. Tien van deze transplantaties zijn uiteindelijk uitgevoerd in de periode 1 januari 2016 tot en met 31 maart 2016. Ook waren er 9 ruiltransplantaties met een altruïstische donor. De altruïstische donor levert een nier aan een ontvanger in het cross-over programma en de oorspronkelijke donor van dit koppel doneert zijn nier aan het volgende koppel of direct aan een ontvanger die bovenaan de nierwachtlijst voor postmortale donatie staat.

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

Naast transplantatie zijn er ook andere redenen voor uitstroom uit het cross-overprogramma, zoals staat weergegeven in tabel 6.4a en b. Uit zowel tabel 6.3b en 6.4b is af te leiden dat patiënten met bloedgroep O oververtegenwoordigd zijn in het cross-overprogramma en relatief gezien de minste kans hebben op een goede koppeling met een andere donor binnen het cross-overprogramma. De reden hiervoor is dat bloedgroep O-patiënten alleen bloedgroep O-donoren kunnen accepteren tenzij door de bloedgroep heen wordt getransplanteerd. Patiënten met andere bloedgroepen kunnen in ieder geval ook van bloedgroep O-donoren ontvangen.

In tabel 6.5 staat het aantal levende leverdonoren.

Tabel 6.3a: Aantal paren in het cross-over programma in 2015 en reden waarom geen directe levende donatie kon plaats vinden

Reden geen directe donatie	Aantal paren overgebleven uit vorige procedures	Aantal paren ingestroomd in 2015	Totaal
Bloedgroep incompatibel	15	30	45
Kruisproef positief	10	23	33
Bloedgroep incompatibel en kruisproef positief		2	2
Totaal	25	55	80

Tabel 6.3b: Aantal paren per bloedgroep van de patiënt in het cross-over programma in 2015

Reden geen directe donatie	Aantal paren overgebleven uit vorige procedures	Aantal paren ingestroomd in 2015	Totaal
A	3	19	22
AB	1	1	2
B	3	4	7
O	18	31	49
Totaal	25	55	80

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

Tabel 6.4a: Resultaten van het cross-over programma en reden uitstroom uit het programma in 2015 per reden van instroom

Reden uitstroom	Bloedgroep incompatibel	Kruisproef positief	Beide	Totaal
Getransplanteerd in programma*	9	10	2	21
Ruiltransplantatie met altruïstische donor **	8	1		9
Transplantatie met andere levende donor	6	3		9
Transplantatie door de bloedgroep heen	5	1		6
Postmortale nier ontvangen	6	4		10
Subtotaal getransplanteerd	34	19	2	55
Verslechtering conditie / ongeschiktheid donor	1			1
Nog op de wachtlijst	10	14		24
Totaal	45	33	2	80

* 10 transplantaties die resulteerden uit een cross-overprocedure in 2015 zijn uiteindelijk in de periode 1 januari 2016 tot en met 31 maart 2016 uitgevoerd

** De altruïstische donor levert een nier aan een ontvanger in het cross-overprogramma en de oorspronkelijke donor van dit koppel doneert zijn nier aan een ontvanger die bovenaan de nierwachtlijst voor postmortale donatie staat (domino-paired kidney exchange)

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

Tabel 6.4b: Resultaten van het cross-over programma en reden uitstroom uit het programma in 2015 per bloedgroep van de ontvanger

Reden uitstroom	A	AB	B	O	Totaal
Getransplanteerd in programma*	7		3	11	21
Ruiltransplantatie met altruïstische donor **	2			7	9
Transplantatie met andere levende donor	1			8	9
Transplantatie door de bloedgroep heen	1		1	4	6
Postmortale nier ontvangen	1	1	1	7	10
Subtotaal getransplanteerd	12	1	5	37	55
Verslechtering conditie / ongeschiktheid donor				1	1
Nog op de wachtlijst***	10	1	2	11	24
Totaal	22	2	7	49	80

* 10 transplantaties die resulteerden uit een cross-overprocedure in 2015 zijn uiteindelijk in de periode 1 januari 2016 tot en met 31 maart 2016 uitgevoerd

** De altruïstische donor levert een nier aan een ontvanger in het cross-overprogramma en de oorspronkelijke donor van dit koppel doneert zijn nier aan het volgende koppel of uiteindelijk aan een ontvanger die bovenaan de nierwachtlijst voor postmortale donatie staat (domino-paired kidney exchange)

*** Van de patiënten die nog op de wachtlijst stonden waren 6 patiënten met bloedgroep A en 1 patiënt met bloedgroep B hoog geïmmuniseerd (hoogste PRA% 85-100) en 3 patiënten met bloedgroep A en 4 patiënten met bloedgroep O waren geïmmuniseerd (hoogste PRA% 6-84); 1 patiënt met bloedgroep A, 1 met bloedgroep AB, 1 met bloedgroep B en 7 met bloedgroep O waren niet geïmmuniseerd (PRA% 0-5).

Tabel 6.5: Verwantschap levende leverdonoren en ontvangers

Type donor	2011	2012	2013	2014	2015
Verwant	8	4	2	3	2
Onverwant	-	-	-	-	1
Domino	2	1	-	-	-
Totaal	10	5	2	3	3

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
 - B** Medewerkers NTS
 - C** Publicaties en voordrachten
 - D** Begrippenlijst
- English summary

7. Raadplegingen, gemelde en geëffectueerde orgaan- en weefseldonoren per ziekenhuis

In tabel 7.1 staan per ziekenhuis per regio het aantal overledenen waarvoor het Donorregister is geraadpleegd, met aangetroffenen, het aantal gemelde en geëffectueerde orgaandonoren (uitgesplitst in heartbeating en non-heartbeating orgaandonoren), gestarte orgaandonatieprocedures en het aantal weefseldonoren (gemeld en geëffectueerd). Gestarte orgaandonatieprocedures betreffen procedures waarbij de transplantatiecoördinator is benaderd. Gemelde donoren zijn overledenen die zijn aangemeld bij het Orgaancentrum en Eurotransplant. Bij orgaandonatie zijn geëffectueerde donoren donoren van wie minimaal 1 orgaan is getransplanteerd. Bij weefseldonatie zijn geëffectueerde donoren donoren van wie minimaal 1 weefseltipe is uitgenomen met als doel transplantatie.

Tabel 7.1: Donatiecijfers per ziekenhuis

Regio Groningen 2015	Raadplegingen van het Donorregister	Hits (aantal geregistreerden in het Donorregister)	Gestarte orgaan-donatieprocedures	Orgaandonor-melding	Geëffectueerde orgaandonor	Weefseldonor-melding	Geëffectueerde weefseldonor	Gemelde heart-beating donoren	Geëffectueerde heartbeating donoren	Gemelde non-heart-beating donoren	Geëffectueerde non-heartbeating donoren
Almelo ZGT Almelo	84	30	1	1	1	24	14	1	1	0	0
Assen Wilhelmina Ziekenhuis	43	13	2	2	2	14	10	1	1	1	1
Delfzijl Ommelander Ziekenhuis Groep, loc. Delfzicht	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Deventer Deventer Ziekenhuis	72	29	1	1	1	19	15	1	1	0	0
Dokkum Zorggroep Pasana, locatie Talma Sionsberg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Drachten Ziekenhuis Nij Smellinghe	37	10	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Emmen Scheper Ziekenhuis	76	25	4	4	4	15	12	0	0	4	4
Enschede Medisch Spectrum Twente	252	102	15	15	13	60	50	6	6	9	7

(vervolg tabel 7.1 Regio Groningen op volgende pagina)

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

(vervolg van tabel 7.1 Regio Groningen)

	Raadplegingen van het Donorregister	Hits (aantal geregistreerden in het Donorregister)	Gestarte orgaan-donatieprocedures	Orgaandonor-melding	Geëffectueerde orgaandonor	Weefseldonor-melding	Geëffectueerde weefseldonor	Gemelde heart-beating donoren	Geëffectueerde heartbeating donoren	Gemelde non-heart-beating donoren	Geëffectueerde non-heartbeating donoren
Groningen Martini Ziekenhuis	67	27	1	1	1	19	11	0	0	1	1
Groningen Universitair Medisch Centrum Groningen	225	107	17	17	12	57	47	4	4	13	8
Hardenberg en Coevorden Saxenburgh Groep	25	9	0	0	0	8	6	0	0	0	0
Harderwijk Ziekenhuis Sint Jansdal	33	15	1	1	0	9	8	0	0	1	0
Heerenveen Ziekenhuis De Tjongerschans	39	17	1	1	0	11	8	0	0	1	0
Hengelo ZGT Hengelo	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hoogeveen Ziekenhuis Bethesda	15	7	1	1	1	7	6	0	0	1	1
Leeuwarden Medisch Centrum Leeuwarden	204	79	6	6	6	38	35	2	2	4	4
Meppel Zorgcombinatie Noorderboog, locatie Diaconessenhuis Meppel	27	8	1	1	1	4	4	1	1	0	0
Sneek Antonius ziekenhuis	35	12	1	1	0	14	12	0	0	1	0
Stadskanaal Refaja Ziekenhuis	20	6	0	0	0	3	3	0	0	0	0
Winschoten Ommelander Ziekenhuis Groep, loc. Lucas	30	13	1	1	1	7	5	1	1	0	0
Zwolle Isala Klinieken	200	78	13	12	9	33	24	6	6	6	3
Subtotaal regio Groningen	1488	588	66	65	52	344	270	23	23	42	29

Exclusief 27 gemelde en 21 geëffectueerde weefseldonoren gemeld door (verpleeg)huisartsen

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

A Uitgebreide cijfers

B Medewerkers NTS

C Publicaties en voordrachten

D Begrippenlijst

 English summary

Regio Amsterdam 2015	Raadplegingen van het Donorregister	Hits (aantal geregistreerden in het Donorregister)	Gestarte orgaan-donatieprocedures	Orgaandonor-melding	Geëffectueerde orgaandonor	Weefseldonor-melding	Geëffectueerde weefseldonor	Gemelde hart-beating donoren	Geëffectueerde heartbeating donoren	Gemelde non-heart-beating donoren	Geëffectueerde non-heartbeating donoren
Alkmaar Medisch Centrum Alkmaar	162	64	11	10	9	49	40	6	6	4	3
Almere Flevoziekenhuis	34	18	1	1	1	18	18	0	0	1	1
Amstelveen Ziekenhuis Amstelland	14	8	0	0	0	3	2	0	0	0	0
Amsterdam Academisch Medisch Centrum, locatie AMC	170	57	21	18	16	26	20	12	11	6	5
Amsterdam Onze Lieve Vrouwe Gasthuis (OLVG) Oost	116	40	7	6	4	32	26	1	1	5	3
Amsterdam Onze Lieve Vrouwe Gasthuis (OLVG) West (voorheen Sint Lucas Andreas Ziekenhuis)	47	22	1	1	1	15	11	0	0	1	1
Amsterdam VU medisch centrum	165	64	17	15	12	44	38	5	5	10	7
Amsterdam NKI - Antonie van Leeuwenhoek Ziekenhuis	16	11	0	0	0	5	4	0	0	0	0
Amsterdam BovenIJ Ziekenhuis	20	10	0	0	0	6	3	0	0	0	0
Amsterdam Slotervaartziekenhuis	25	14	1	1	1	10	7	0	0	1	1
Beverwijk Rode Kruis Ziekenhuis	67	19	1	1	1	17	12	1	1	0	0
Blaricum Tergooiziekenhuizen, locatie Blaricum	48	20	0	0	0	9	8	0	0	0	0
Den Helder Gemini Ziekenhuis	31	13	0	0	0	9	7	0	0	0	0
Hilversum Tergooiziekenhuizen, locatie Hilversum	76	31	3	2	1	20	14	0	0	2	1
Hoorn Westfriesgasthuis	75	43	4	4	3	27	25	1	1	3	2

(vervolg tabel 7.1 Regio Amsterdam op volgende pagina)

- Voorwoord
- Inleiding
- 1** Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2** Missie
- 3** Beleids- en Orgaancentrum
- 4** Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5** Bedrijfsvoering
- 6** Financieel overzicht
- Bijlagen**
- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

(vervolg van tabel 7.1 Regio Amsterdam)

	Raadplegingen van het Donorregister	Hits (aantal geregistreerden in het Donorregister)	Gestarte orgaan-donatieprocedures	Orgaandonor-melding	Geëffectueerde orgaandonor	Weefseldonor-melding	Geëffectueerde weefseldonor	Gemelde heart-beating donoren	Geëffectueerde heartbeating donoren	Gemelde non-heart-beating donoren	Geëffectueerde non-heartbeating donoren
Lelystad en Emmeloord MC Groep	25	15	1	1	1	11	7	0	0	1	1
Purmerend Waterlandziekenhuis	38	21	0	0	0	7	7	0	0	0	0
Zaandam Zaans Medisch Centrum	57	24	0	0	0	12	8	0	0	0	0
Subtotaal regio Amsterdam	1186	494	68	60	50	320	257	26	25	34	25

Exclusief 12 gemelde en 6 geëffectueerde weefseldonoren gemeld door (verpleeg)huisartsen

Regio Utrecht 2015											
Amersfoort Meander MC	102	51	7	6	5	30	28	1	1	5	4
Gorinchem Rivas Beatrixziekenhuis	36	15	1	1	1	7	3	1	1	0	0
Nieuwegein St. Antonius Ziekenhuis, locatie Nieuwegein	195	83	4	2	2	45	36	2	2	0	0
Tiel Ziekenhuis Rivierenland	36	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utrecht Diaconessenhuis, locatie Utrecht	61	34	1	1	1	17	13	1	1	0	0
Utrecht St. Antonius Ziekenhuis, locatie Leidsche Rijn	34	15	0	0	0	8	6	0	0	0	0
Utrecht Universitair Medisch Centrum, locatie AZU	207	97	27	24	12	50	34	9	9	15	3
Utrecht Universitair Medisch Centrum, locatie WKZ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zeist Diaconessenhuis, locatie Zeist	3	1	0	0	0	2	1	0	0	0	0
Subtotaal regio Utrecht	674	307	40	34	21	159	121	14	14	20	7

Exclusief 10 gemelde en 6 geëffectueerde weefseldonoren gemeld door (verpleeg)huisartsen

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

Regio Leiden 2015	Raadplegingen van het Donorregister	Hits (aantal geregistreerden in het Donorregister)	Gestarte orgaan-donatieprocedures	Orgaandonor-melding	Geëffectueerde orgaandonor	Weefseldonor-melding	Geëffectueerde weefseldonor	Gemelde heart-beating donoren	Geëffectueerde heartbeating donoren	Gemelde non-heart-beating donoren	Geëffectueerde non-heartbeating donoren
Breda Amphia Ziekenhuis	139	59	4	4	4	46	30	4	4	0	0
Den Haag Stichting Bronovo-Nebo, Ziekenhuis Bronovo	17	3	0	0	0	5	2	0	0	0	0
Den Haag HagaZiekenhuis, locatie Juliana Kinderziekenhuis/locatie Sportlaan (RKZ)	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Den Haag HagaZiekenhuis, locatie Leyweg (Leyenburg)	158	71	1	1	1	45	34	0	0	1	1
Den Haag en Leidschendam Medisch Centrum Haaglanden, locaties Westeinde en Antoniushove	177	72	10	8	8	30	24	3	3	5	5
Gouda Groene Hart Ziekenhuis	72	26	0	0	0	13	11	0	0	0	0
Haarlem Spaarne Gasthuis, loc. Kennemer Gasthuis	92	40	4	4	2	30	21	1	1	3	1
Hoofddorp Spaarne Gasthuis, loc. Spaarne Ziekenhuis	71	35	0	0	0	15	8	0	0	0	0
Leiden Alrijne Ziekenhuis (voorheen Diaconessenhuis)	45	20	0	0	0	14	12	0	0	0	0
Leiden Leids Universitair Medisch Centrum	169	67	15	14	12	51	41	4	4	10	8
Leiderdorp Alrijne Ziekenhuis (voorheen Rijnland)	52	19	0	0	0	15	13	0	0	0	0
Woerden Zuwe Hofpoort Ziekenhuis	19	9	0	0	0	8	5	0	0	0	0
Zoetermeer 't Lange Land Ziekenhuis	18	10	0	0	0	8	5	0	0	0	0
Subtotaal regio Leiden	1031	432	35	31	27	280	206	12	12	19	15

Exclusief 15 gemelde en 13 geëffectueerde weefseldonoren gemeld door (verpleeg)huisartsen

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

Regio Rotterdam 2015	Raadplegingen van het Donorregister	Hits (aantal geregistreerden in het Donorregister)	Gestarte orgaan-donatieprocedures	Orgaandonor-melding	Geëffectueerde orgaandonor	Weefseldonor-melding	Geëffectueerde weefseldonor	Gemelde hart-beating donoren	Geëffectueerde heartbeating donoren	Gemelde non-heart-beating donoren	Geëffectueerde non-heartbeating donoren
Bergen op Zoom Bravis ziekenhuis (voorheen Lievensberg)	43	22	1	1	1	9	9	0	0	1	1
Capelle a/d IJssel IJsselland Ziekenhuis	68	20	2	2	1	14	13	0	0	2	1
Delft Reinier de Graaf Groep, locatie Reinier de Graaf Gasthuis	114	51	0	0	0	26	22	0	0	0	0
Dirksland Stichting Het van Weel-Bethesda Ziekenhuis	12	6	1	1	0	5	4	0	0	1	0
Dordrecht/Zwijndrecht Albert Schweitzer ziekenhuis	149	64	5	5	4	37	26	1	1	4	3
Goes/Vlissingen Admiraal de Ruyter Ziekenhuis	86	39	5	5	3	26	24	3	3	2	0
Roosendaal Bravis ziekenhuis (voorheen St. Franciscus)	102	45	2	2	2	26	21	0	0	2	2
Rotterdam Erasmus MC (Sophia KZ, Daniel den Hoed en Dijkzigt)	324	123	35	30	28	67	55	17	16	13	12
Rotterdam Maasstad Ziekenhuis	150	63	4	4	2	31	24	0	0	4	2
Rotterdam Franciscus Gasthuis & Vlietland, loc. Gasthuis	82	25	1	1	1	19	13	1	1	0	0
Rotterdam Havenziekenhuis	26	9	0	0	0	7	7	0	0	0	0
Rotterdam Ikazia ziekenhuis	99	41	3	3	2	24	21	0	0	3	2
Schiedam Franciscus Gasthuis & Vlietland, loc. Vlietland	78	32	2	2	2	15	13	1	1	1	1
Spijkensisse Spijkensisse Medisch Centrum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Terneuzen/Oostburg ZorgSaam Ziekenhuis (loc. De Honte/Antonius)	29	16	0	0	0	10	9	0	0	0	0
Subtotaal regio Rotterdam	1362	556	61	56	46	316	261	23	22	33	24

Exclusief 19 gemelde en 15 geëffectueerde weefseldonoren gemeld door (verpleeg)huisartsen

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

Regio Nijmegen 2015	Raadplegingen van het Donorregister	Hits (aantal geregistreerden in het Donorregister)	Gestarte orgaan-donatieprocedures	Orgaandonor-melding	Geëffectueerde orgaandonor	Weefselonor-melding	Geëffectueerde weefselonor	Gemelde heart-beating donoren	Geëffectueerde heartbeating donoren	Gemelde non-heart-beating donoren	Geëffectueerde non-heartbeating donoren
Apeldoorn Gelre Ziekenhuizen, Locatie Lukas	75	38	3	3	2	23	19	1	0	2	2
Arnhem Rijnstate Arnhem	213	90	4	4	4	52	34	1	1	3	3
Boxmeer Maasziekenhuis	27	9	1	0	0	10	6	0	0	0	0
Den Bosch Jeroen Bosch Ziekenhuis	147	51	3	3	0	33	21	0	0	3	0
Doetinchem Slingeland Ziekenhuis	39	15	1	0	0	9	9	0	0	0	0
Ede Ziekenhuis Gelderse Vallei, locatie Ede	108	45	0	0	0	19	16	0	0	0	0
Eindhoven Catharina-ziekenhuis	208	114	9	6	3	69	49	1	1	5	2
Eindhoven Máxima Medisch Centrum, locatie Eindhoven	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geldrop St. Anna Ziekenhuis	55	25	2	2	1	19	11	0	0	2	1
Helmond Elkerliek ziekenhuis, locatie Helmond	76	31	1	1	0	24	20	0	0	1	0
Nijmegen Canisius-Wilhelmina ziekenhuis	94	39	1	1	1	29	22	0	0	1	1
Nijmegen Universitair Medisch Centrum St. Radboud	197	86	29	27	21	33	28	10	10	17	11
Oss/Uden/Veghel Ziekenhuis Bernhoven	77	31	1	1	1	18	14	0	0	1	1
Tilburg Sint Elisabeth Ziekenhuis	227	111	27	26	19	55	38	12	12	14	7
Tilburg TweeSteden ziekenhuis, locatie Tilburg	156	76	0	0	0	53	44	0	0	0	0

(vervolg tabel 7.1 Regio Nijmegen op volgende pagina)

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

(vervolg van tabel 7.1 Regio Nijmegen)

	Raadplegingen van het Donorregister	Hits (aantal geregistreerden in het Donorregister)	Gestarte orgaan-donatieprocedures	Orgaandonor-melding	Geëffectueerde orgaandonor	Weefselonor-melding	Geëffectueerde weefselonor	Gemelde heart-beating donoren	Geëffectueerde heartbeating donoren	Gemelde non-heart-beating donoren	Geëffectueerde non-heartbeating donoren
Veldhoven Máxima Medisch Centrum, locatie Veldhoven	82	46	4	4	2	24	17	3	2	1	0
Venlo en Venray VieCuri Medisch Centrum voor Noord-Limburg	101	52	3	1	1	29	23	0	0	1	1
Weert Sint Jans Gasthuis	29	11	1	0	0	11	10	0	0	0	0
Winterswijk Streekziekenhuis Koningin Beatrix	29	9	0	0	0	10	7	0	0	0	0
Zevenaar Rijnstate Zevenaar, incl. weefsel donoren uit verpleeghuis Liemerij	0	0	0	0	0	3	2	0	0	0	0
Zutphen Gelre Ziekenhuizen, locatie Het Spitaal	52	23	0	0	0	19	15	0	0	0	0
Subtotaal regio Nijmegen	1992	902	90	79	55	542	405	28	26	51	29

Exclusief 43 gemelde en 39 geëffectueerde weefsel donoren gemeld door (verpleeg)huisartsen

Regio Maastricht 2015											
Brunssum/Heerlen Atrium Medisch Centrum Parkstad	173	89	10	8	2	48	40	1	1	7	1
Maastricht Maastricht Universitair Medisch Centrum	155	74	12	11	9	36	30	3	3	8	6
Roermond Laurentius Ziekenhuis	35	14	2	2	2	8	6	0	0	2	2
Sittard Orbis Medisch Centrum	120	42	3	2	1	33	22	0	0	2	1
Subtotaal regio Maastricht	483	219	23	23	14	125	98	4	4	19	10

Exclusief 5 gemelde en 4 geëffectueerde weefsel donoren gemeld door (verpleeg)huisartsen

Totaal Ziekenhuizen	8216	3498	383	348	265	2086	1618	130	126	218	139
----------------------------	-------------	-------------	------------	------------	------------	-------------	-------------	------------	------------	------------	------------

De cijfers zijn afkomstig uit de volgende bronnen:

Raadpleegcijfers - Donorregister | Cijfers m.b.t. orgaandonoren - Eurotransplant | Cijfers m.b.t. weefsel donoren - NTS

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

8. Donorwerving in de ziekenhuizen

Applicatie en kengetallen donorwerving

Om het proces van donorwerving inzichtelijk te maken, en wanneer nodig verder te verbeteren, wordt de applicatie Nederlandse Overledenen Registratie Donoren (NORD) ingezet in ziekenhuizen. Hierin worden gegevens van donatieformulieren van alle overledenen uit Nederlandse ziekenhuizen geregistreerd. Van ziekenhuizen met een intensive care (ic) afdeling worden tevens gegevens van alle ic-overledenen in NORD vastgelegd door middel van een aanvullend medisch status onderzoek (MSO). Het aantal ziekenhuizen dat gebruik maakt van deze applicatie staat weergegeven in tabel 8.1.

Tabel 8.1: Donorwerving

Applicatie	Omschrijving	Aantal ziekenhuizen in 2015
Nederlandse Overledenen Registratie Donoren (NORD)	Geautomatiseerde monitoring-tool om gegevens van donatieformulieren te registreren en te analyseren (orgaan- en weefseldonatie)	94 ziekenhuizen
NORD uitgebreid (MSO)	Een medisch status onderzoek naar orgaandonorpotentieel en knelpunten in het proces van donorherkenning tot uitname	90 ziekenhuizen ic-afdelingen*

* *ic: intensive care*

In dit jaarverslag worden de resultaten van donorwerving gepresenteerd aan de hand van enkele kengetallen. Er is een verdeling in kengetallen orgaandonatie en kengetallen weefseldonatie.

Kengetallen orgaandonatie

De kengetallen van het donorwervingproces bij orgaandonatie worden vanuit medische statussen vastgelegd met behulp van NORD-MSO. In dit jaarverslag zijn de MSO-gegevens van de intensive care (ic)-afdelingen van 90 ziekenhuizen in kaart gebracht (peildatum 31 maart 2016). Hierbij gaat het om alle 8 universitaire centra en topklinische/topreferente en de meeste algemene ziekenhuizen.

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
 - B** Medewerkers NTS
 - C** Publicaties en voordrachten
 - D** Begrippenlijst
- English summary

In totaal zijn van de ic-afdelingen 7811 medische statussen beoordeeld en geanalyseerd. In tabel 8.2 staan enkele kengetallen van donorwerving uit het MSO met betrekking tot orgaandonatie per regio weergegeven. Het medische potentieel aan heartbeating (HB) en non-heartbeating (NHB) orgaandonoren – inclusief personen boven de 75 jaar oud - die beademd werden, was totaal 965 (12,4 procent van alle overledenen op de ic). De donorherkenning was in 2015 gemiddeld 99 procent. Van de 957 herkende medisch potentiële orgaandonoren die beademd werden, zijn uiteindelijk 346 aangemeld en vond bij 266 donoren (28 procent van alle 965 medische potentiële orgaandonoren) daadwerkelijk orgaanuitname ten behoeve van transplantatie plaats. In tabel 8.3 staan de uitkomsten na raadplegen van het Donorregister en het weigeringspercentage na raadplegen van de nabestaanden weergegeven onder de 957 herkende medisch potentiële orgaandonoren. Bij 851 (89 procent) van deze donoren werd het Donorregister geraadpleegd. Bij 52 procent van het aantal raadplegingen werd geen registratie gevonden in het Donorregister.

Het weigeringspercentage onder nabestaanden is het belangrijkste knelpunt in het proces van donorwerving. Bij 8 procent van de overledenen met toestemming in het Donorregister was geen instemming voor donatie bij de nabestaanden en vond geen donatie plaats (in 2014 was dit 6 procent). Na uitsluiting van overledenen met toestemming of bezwaar in het Donorregister was het percentage bezwaar tegen donatie onder nabestaanden die werden benaderd in 2015 2 procent hoger dan in het voorgaande jaar namelijk 66 procent. Het totale weigeringspercentage door nabestaanden onder herkende potentiële orgaandonoren, waarvan geen bezwaar in het Donorregister werd aangetroffen, was in 2015 eveneens 2 procent hoger dan in 2014, namelijk 51 procent.

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 English summary

Tabel 8.2: Kengetallen orgaandonatie op IC-afdelingen van 90 ziekenhuizen in 2015

Regio	Overledenen	Potentieel* onder overledenen	Herkend onder potentieel	Aanmelding	Uitname minstens één orgaan
Amsterdam	1238	13,1%	99%	60	50
Groningen	1363	13,4%	99%	61	53
Leiden	1076	8,9%	100%	32	25
Maastricht	562	8,7%	100%	19	14
Nijmegen	1669	11,9%	99%	75	56
Rotterdam	1169	15,1%	99%	60	45
Utrecht	734	13,6%	98%	39	23
Totaal	7811	12,4%	99%	346	266

* medisch potentieel - beademd en inclusief leeftijden > 75 jaar - aan heartbeating donoren (hersendood vastgesteld), mogelijk heartbeating donoren (hersendooddiagnostiek niet afgerond vanwege niet-medische redenen) en non-heartbeating donoren (non-heartbeating donoren waarvoor een protocol aanwezig is in het desbetreffende ziekenhuis)
Bron: NORD-MSO

Tabel 8.3: Uitslag Donorregister en reactie nabestaanden onder herkende potentiële orgaandonoren op IC-afdelingen van alle ziekenhuizen in 2015

Uitkomst Donorregister (DR)	Aantal herkende potentiële donoren	% van alle raadplegingen met bekende uitkomst	Benadering nabestaanden	% bezwaar nabestaanden indien benaderd
Toestemming	196	23%	194	8%
Bezwaar	140	17%	-	-
Beslissing nabestaanden	69	8%		
Geen registratie	435	52%	581	66%
Onbekend	117*	-		
Totaal	957	100%	775	51%

* bij 106 overledenen werd het Donorregister niet geraadpleegd en bij 11 overledenen werd het Donorregister wel geraadpleegd, maar is de uitkomst niet bekend.
Bron: NORD-MSO

Zie pagina 7 voor een [visuele weergave](#) van deze cijfers.

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

Kengetallen weefseldonatie

De kengetallen van het donorwervingproces bij weefseldonatie zijn vastgelegd met behulp van NORD (peildatum 31 maart 2016). In 2015 maakten 94 ziekenhuizen gebruik van de NORD en dit betroffen de universitaire centra en vrijwel alle topklinische/toppreferente en algemene ziekenhuizen. Van de 35.144 overledenen waarvoor het donatieformulier was ingevuld, werd 24 procent door de arts geschikt geacht als weefseldonor (25 procent in 2014). Uiteindelijk is hiervan 5 procent als weefseldonor aangemeld bij de NTS. In tabel 8.4 zijn enkele kengetallen voor weefseldonatie per regio over 2015 opgenomen.

In het jaar 2015 werd bij 6634 (80 procent) van de 8315 geschikt geachte weefseldonoren van 85 jaar of jonger, het Donorregister geraadpleegd (tabel 8.5). Bij 52 procent van het aantal raadplegingen werd geen registratie gevonden in het Donorregister. Net als bij de orgaandonoren op de intensive care (zie tabel 8.3) stemde een gedeelte (15 procent) van de nabestaanden niet in met weefseldonatie, wanneer toestemming geregistreerd was in het Donorregister (tabel 8.5). Na exclusie van overledenen met toestemming of bezwaar in het Donorregister, hadden nabestaanden in 83 procent van de gevallen bezwaar tegen donatie. Het totale weigeringspercentage door nabestaanden, onder door de arts geschikt geachte weefseldonoren van 85 jaar of jonger, waarvan geen bezwaar in het Donorregister was aangetroffen, was 70 procent.

Tabel 8.4: Kengetallen weefseldonatie in 94 ziekenhuizen in 2015

Regio	Ingevulde donatie-formulieren	Door de arts geschikt geachte weefseldonoren	%	Aanmelding bij NTS	%	Uitname minstens één weefselsoort	%
Amsterdam	5284	1267	24%	273	5%	236	4%
Groningen	6381	1478	23%	293	5%	255	4%
Leiden	4564	1058	23%	269	6%	203	4%
Maastricht	2488	548	22%	122	5%	96	4%
Nijmegen	7917	1893	24%	482	6%	384	5%
Rotterdam	5565	1322	24%	284	5%	252	5%
Utrecht	2945	757	26%	150	5%	120	4%
Totaal	35144	8323	24%	1873	5%	1546	4%

Bron: NORD

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

Tabel 8.5: Uitslag Donorregister en reactie nabestaanden onder door de arts geschikt geachte weefseldonoren (85 jaar of jonger) in 94 ziekenhuizen in 2015

Uitkomst Donorregister (DR)	Aantal door de arts geschikt geachte donoren	% van alle raadplegingen met bekende uitkomst	Benadering nabestaanden	Bezwaar nabestaanden indien benaderd	% bezwaar nabestaanden indien benaderd
Toestemming	1299	20%	1260	185	15%
Bezwaar	1187	18%	-	-	-
Beslissing nabestaanden	650	10%	5363	4452	83%
Geen registratie	3418	52%			
Onbekend*	1761	-			
Totaal	8315	100%	6623	4637	70%

* bij 1681 overledenen werd het Donorregister niet geraadpleegd en bij 80 overledenen was het Donorregister wel geraadpleegd, maar is de uitkomst niet bekend.

Bron: NORD

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst
- English summary

Directie

Haase - Kromwijk, B.

Divisie Beleids- en Orgaancentrum

Bekker - Meijer, C.
Berbee, B.
Bruijn, M. de
Bussink, M.
Chaudron, M.
Cuilenborg, V. van
Eechoud, R. van
Ewijk, R. van
Georgieva, D.
Golyardi, B.
Grincell - de Monyé, J.
Groot, S. de
Grundeken, L.
Hajtink, S.
Heemskerk, M.
Helvensteijn - van Gelder, F.
Hemke, A.

Hissink, M.
Hoff - Uitendaal, I. van den
Holsboer, N.
Horst, R. ter
Jansen, N.
Kapitein, P.
Kishoendajal, D.
Kootker, M.
Leiden, H. van
Liefland - Barkhof, A. van
Ligtenberg, C.
Mol - Schreurs, D.
Nederpelt, C.
Ooms - de Vries, K.
Osch, I. van
Ramlochan Tewarie -
Ramsaransing, A.

Rodenburg - van Dieten, H.
Rogaar, H.
Sande, T. van der
Schaefer, B.
Schiks, E.
Slee, K. van
Sparidaens, K.
Tahitu, M.
Tokat, M.
Veelen, N.
Verdel, T.
Verhaar - Kralt, H.
Voogd, J. de
Wijtkamp, C.
Wolf, M. de

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A Uitgebreide cijfers
- B Medewerkers NTS**
- C Publicaties en voordrachten
- D Begrippenlijst

 English summary

Divisie Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs

Beek, M. van
Dentz, H.
Dijk, R. van
Hees, E. van
Maasdam, M. van
Puts, M.
Reiger - van de Wijdeven, M.
Scheuermann, S.
Teulings, S.
Trierum, J. van
Vreeken, B.

Raad van Toezicht

Beerkens, P.
Elzinga, R.
Ploeg, R.
Weimar, W.

Bedrijfsvoering

Dam, P. van
Engel, J.
Es, K. van
Francken, C.
Gravesteijn, M.
Ingen Schenau, L. van
Kajim, F.
Konijn - Janssen, J.
Kooy - Woelkens, W.
Linnemeijer - Fockens, M.
Lucio, E.
Oudshoorn, L.
Rooij, P. de
Smit, M.
Warmerdam, A.
Wesdijk, W.
Zwierink - de Mutzer, I.

Dit is een overzicht van de medewerkers die op 31 december 2015 in dienst waren bij de NTS. Daarnaast heeft de NTS een aantal fte beschikbaar binnen de ondersteunende afdelingen ICT en Facilitair die ook voor Eurotransplant inzetbaar zijn. Gedurende het jaar 2015 stonden er gemiddeld 55,3 fte op de loonlijst (2014: 53,9 fte).

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A Uitgebreide cijfers
- B Medewerkers NTS**
- C Publicaties en voordrachten
- D Begrippenlijst

 English summary

Publicaties

Dreyer, G.J., Hemke, A.C., Reinders, M.E. & de Fijter, J.W.

Transplanting the elderly: Balancing aging with histocompatibility

Transplant Rev (Orlando) 2015; 29: 205-11 (doi: 10.1016/j.trre.2015.08.003. Epub 2015 Sep 2)

Haase-Kromwijk, B., Bos, M., Boffa, C., Lewis, P., Rudge, C., Valero, R., Wind, T. & Wright, L.

Ethical, legal and societal issues and recommendations for controlled and uncontrolled DCD

Transp Int 2015; (doi: 10.1111/tri.12720. Epub 2015 Nov 19)

Hemke, A.C., Heemskerk, M.B.A., van Diepen, M., Dekker, F.W. & Hoitsma, A.J.

Improved Mortality Prediction in Dialysis Patients Using Specific Clinical and Laboratory Data

Am J Nephrol. 2015; 42: 158-67 (doi: 10.1159/000439181. Epub 2015 Sep 26)

Voordrachten (inter-)nationale congressen

Jansen, N.E.

Experiences with organ donation in the Netherlands; is 'donation after circulatory death' (DCD) a solution to expand the donor pool?

25 Jahre Symposium Intensivmedizin und Intensivpflege, 18-20 februari 2015, Bremen, Duitsland

Johnson, R. & de Klerk, M. on behalf of all the UK kidney transplant centres and NHS Blood and Transplant and on behalf of all Dutch kidney transplant centres, NTS and National Reference Laboratory for Histocompatibility

Paired exchange programs in the UK and the Netherlands: influence of pool size

Joint BTS/NTV congress 11-13 maart 2015, Bournemouth, Engeland

Heemskerk, M.B.A. & van Rooij, J.

HLA matching and cornea transplantation outcome in the Netherlands

Joint BTS/NTV congress 11-13 maart 2015, Bournemouth, Engeland

Heemskerk, M.B.A. & van Rooij, J.

Jaarcongres Nederlands Oogheelkundig Genootschap

25-27 maart 2015, Groningen

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A Uitgebreide cijfers
- B Medewerkers NTS
- C Publicaties en voordrachten**
- D Begrippenlijst

English summary

Reiger-van de Wijdeven, M.M.P.J, van Hees, E.E.T. & van Schubert, C.

Advertising for donation after death: what makes a difference?

ESOT congress, 13-16 september 2015, Brussel, België

Ismail, S., Kums, E., Haase-Kromwijk, B.J.J.M., Hoitsma, A. & Jansen, N.E.

Telephone advice by (neuro-)psychologists (TAP) is successful in increasing consent rate for organ and tissue donation in the Netherlands

Joint BTS/NTV congress 11-13 maart 2015, Bournemouth, Engeland

Ismail, S., Kums, E., Haase-Kromwijk, B.J.J.M., Hoitsma, A.J. & Jansen, N.E.

Telephone Advice by (neuro-) Psychologists (TAP) is successful in increasing consent rate for organ and tissue donation in the Netherlands

ESOT congress, 13-16 september 2015, Brussel, België

Kal-van Gestel, J., Konijn, C., Luth, T., Weimar, W., Hoitsma, A.J., Betjes, M. & van de Wetering, J.

Optimize the registration of malignancies in renal transplant recipients; the result of linking two databases

Joint BTS/NTV congress 11-13 maart 2015, Bournemouth, Engeland

Poster- / minipresentaties

Haase-Kromwijk, B.J.J.M., Heemskerk, M.B.A., Hoitsma, A.J. & Weimar, W.

Spectacular shortening of the kidney waiting list in the Netherlands

ESOT congress, 13-16 september 2015, Brussel, België

Hemke, A., Heemskerk, M.B.A. & Hoitsma, A.J.

Using simple patient variables to “predict” kidney waiting list registration and transplantation

Joint BTS/NTV congress 11-13 maart 2015, Bournemouth, Engeland

Jansen, N.J., Sikma, M.A., Kuiper, M.A. & Haase-Kromwijk, B.J.J.M.

A unique event: exchanging experiences between donor families and intensivists during Expert meeting in the Netherlands

Joint BTS/NTV congress 11-13 maart 2015, Bournemouth, Engeland

De Klerk, M. & Johnson, R. on behalf of all Dutch kidney transplant centres, NTS and National Reference Laboratory for Histocompatibility and on behalf of all the UK kidney transplant centres and NHS Blood and Transplant

Kidney paired donation programs In the United Kingdom and the Netherlands

Joint BTS/NTV congress 11-13 maart 2015, Bournemouth, Engeland

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A Uitgebreide cijfers
- B Medewerkers NTS
- C Publicaties en voordrachten**
- D Begrippenlijst

 English summary

Puts, M. & Reiger-van de Wijdeven, M.M.P.J.

Dutch educational programs have effect on organ donation

*Joint BTS/NTV congress 11-13 maart 2015,
Bournemouth, Engeland*

Reiger-van de Wijdeven, M.M.P.J., van Beek, M. & Puts, M.

Dutch educational programs have effect on organ donation

ESOT congress, 13-16 september 2015, Brussel, België

Ramlochan Tewarie-Ramsaransing, A.S.,
Heemskerk, M.B.A. & Hoitsma, A.J.

The effects of optimisation of the allocation time in kidneys from controlled donation after circulatory death

*Joint BTS/NTV congress 11-13 maart 2015,
Bournemouth, Engeland*

Van Wijk, M.J., Holsboer, N., Van Kats,
S. & Hogema, B.H.

Coxiella Burnetii seroprevalence in tissue donors after the great Q fever outbreak in the Netherlands

*Joint BTS/NTV congress 11-13 maart 2015,
Bournemouth, Engeland*

Voorwoord

Inleiding

- 1** Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2** Missie
- 3** Beleids- en Orgaancentrum
- 4** Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5** Bedrijfsvoering
- 6** Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 English summary

Aortaklep

In het menselijke hart zitten vier kleppen. De aortaklep zit tussen de linkerhartkamer en de aorta, de hoofdslagader die zuurstofrijk bloed van het hart naar de rest van het lichaam vervoert.

Allocatie

Toewijzen van een donororgaan of -weefsel.

Altruïstische donor

Een altruïstische donor is een levende (nier)donor die geen enkele band met de ontvanger van de donornier heeft en die meestal ook niet wenst te kennen. Ook wel anonieme donor genoemd.

Bulbus (mv bulbi)

De Latijnse en medische benaming voor oogbol.

Cornea (mv cornea's)

De Latijnse en medische benaming van het hoornvlies van het oog.

Cross-over programma

Het cross-over programma is een ruilprogramma voor nierdonatie bij leven. Dit is een gezamenlijk programma van alle niertransplantatiecentra in Nederland. Hierbij worden tussen paren van levende donoren en hun ontvangers de nieren uitgeruild en getransplanteerd, wanneer directe levende donatie niet mogelijk is omdat er geen match is tussen donor en ontvanger.

Dialyseuduur

De tijd sinds de datum van eerste dialyse tot de datum van transplantatie of tot de datum van meting, onafhankelijk van de urgentiecode op de wachtlijst (geldt alleen voor nierpatiënten). Dit speelt een rol in de allocatie als 'wachttijd'.

Dominolevertransplantatie

Een speciale procedure waarbij de eigen lever van de ontvanger van de donorlever wordt aangeboden voor transplantatie. Deze zogenaemde dominolever wordt aangeboden volgens het 'normale' lever-allocatiesysteem. Een dominolever is meestal afkomstig van een patiënt die lijdt aan een stofwisselingsziekte van de lever. Deze stofwisselingsziekte is een ziekte waarbij de eigen lever zelf wel goed functioneert, maar schade aanricht in andere orgaansystemen. Deze problemen ontstaan pas na 10 tot 15 jaar, waardoor deze levers nog wel voor transplantatie gebruikt kunnen worden.

Donation after Brain Death (DBD)

Zie Heartbeating donatie.

Donation after Circulatory Death (DCD)

Zie Non-heartbeating donatie.

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A Uitgebreide cijfers
- B Medewerkers NTS
- C Publicaties en voordrachten

D Begrippenlijst

 English summary

Donor (volgens de Wet op de orgaandonatie)

Een persoon of stoffelijk overschot door of ten aanzien van wie op grond van de Wet op de orgaandonatie toestemming is verleend voor het bij hem of daaruit verwijderden van een orgaan of weefsel na overlijden.

Geëffectueerde orgaandonor

Een donor gemeld bij het Orgaancentrum van wie minstens 1 orgaan is getransplanteerd.

Geëffectueerde weefseldonor

Een donor van wie, na acceptatie door het Orgaancentrum, minimaal 1 soort weefsel is uitgenomen.

Gemelde donor

Donor gemeld bij het Orgaancentrum. Er is toestemming voor donatie en er zijn voorbereidingen getroffen om te starten met de donatieprocedure.

Heartbeating (HB) donatie

Bij een heartbeating donatie is een patiënt hersendood, maar worden hartslag en ademhaling kunstmatig in stand gehouden. Hierdoor blijven de organen geschikt voor transplantatie. Bij een heartbeating orgaandonatieprocedure kunnen in principe hart, longen, lever, pancreas, nieren en dunne darm gedoneerd worden.

De termen heartbeating donatie en Donation after Brain Death (DBD) worden vaak naast elkaar gebruikt. Ze betekenen hetzelfde.

Multi-orgaandonor

Een donor van wie ten minste 2 soorten organen zijn uitgenomen en getransplanteerd.

Nier-en-bloc

We spreken van nier-en-bloc als beide nieren van 1 donor gebruikt worden voor 1 transplantatie. Dit wordt in principe als 1 nierdonatie en 1 niertransplantatie geteld.

Non-heartbeating (NHB) donatie

Non-heartbeating wil zeggen dat niet alleen het hart gestopt is, maar ook de circulatie (bloedsomloop). Donororganen raken bij een circulatiestop al snel onbruikbaar, omdat ze dan niet meer van zuurstof worden voorzien. Het hart kan dan niet meer getransplanteerd worden, maar de nieren, lever, longen en pancreas vaak nog wel. Dat kan echter alleen wanneer iemand in een ziekenhuis overlijdt.

De termen non-heartbeating donatie en Donation after Circulatory Death (DCD) worden vaak naast elkaar gebruikt. Ze betekenen hetzelfde.

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A Uitgebreide cijfers
- B Medewerkers NTS
- C Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 English summary

Pancreas (mv pancreata)

De Latijnse en medische term voor alvleesklier.

Postmortale orgaandonatie

Donatie van organen na overlijden van de donor (in tegenstelling tot donatie bij leven).

Pulmonale hartklep

Het menselijke hart heeft 4 kleppen.

De pulmonale hartklep is de klep tussen de rechterhartkamer en de longslagader die het bloed van het hart naar de longen vervoert om daar van zuurstof te worden voorzien.

Raadpleging

Het raadplegen van het Donorregister via de NTS om de wilsbeschikking van de potentiële donor op te vragen als die geregistreerd staat in het Donorregister.

Registratieduur

De tijd sinds de datum waarop men op de wachtlijst wordt geplaatst tot de datum van transplantatie of tot de datum van meting, onafhankelijk van de urgentiecode op de wachtlijst.

Split-levertransplantatie

Bij een split-levertransplantatie wordt de donorlever gesplitst, waardoor 2 patiënten een deel van 1 lever ontvangen.

Wet op de orgaandonatie (WOD)

De Wet op de orgaandonatie (WOD), die in 1998 in werking is getreden, kent de volgende doelstellingen:

- het bieden van rechtszekerheid aan betrokkenen;
- het bevorderen van het aanbod van geschikte organen en weefsels;
- een rechtvaardige verdeling van organen en weefsels;
- het voorkomen van handel in organen en weefsels.

Het wettelijke systeem is een volledig beslissysteem, wat inhoudt dat iedereen bij leven zijn of haar wilsbeschikking ten aanzien van orgaan- en weefseldonatie kan laten registreren. Wanneer bij het overlijden van een medisch geschikte donor geen wilsbeschikking in het Donorregister wordt aangetroffen of wanneer uit het Donorregister blijkt dat de overledene de beslissing wil overlaten aan de nabestaanden, dienen de nabestaanden van de overledene een beslissing over donatie te nemen.

Voorwoord

Inleiding

- 1** Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2** Missie
- 3** Beleids- en Orgaancentrum
- 4** Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5** Bedrijfsvoering
- 6** Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten

D Begrippenlijst

 English summary

Developments in waiting list, donation and transplantation

A total of 348 actual deceased donor organ donors were registered with the Organ Centre of the NTS in 2015. Of these, 265 were effectuated (76 percent) (also refer to tables 1.1a through c)¹. The number of utilised organ donors decreased by 2 percent compared to the previous year (2014: 271).

Compared to 2014, the number of utilised DBD (donor after brain death) decreased by 16 percent in 2015 (from 150 to 125). The number of utilised DCD (donor after circulatory death) increased by 15 percent (from 121 in 2014 to 139 in 2015). The percentage of multi-organ donors decreased slightly compared to 2014 (69 percent in 2014 and 66 percent in 2015), due to the decrease in the number of DBDs in 2015.

Table 1.1a: Actual postmortem organ donors in the relevant year

	2011	2012	2013	2014	2015
Total number of registered organ donors	275	312	336	336	348
Actual organ donors	221	252	255	271	265
• Kidney donor only	58	68	83	71	81
• Not a kidney donor (single organ)	7	7	19	13	8
• Multi-organ donors	156	177	153	187	176
Percentage of multi-organ donors	71%	70%	60%	69%	66%

¹ The reference date for the figures in this annual report is 31 March 2016.

Voorwoord

Inleiding

1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie

2 Missie

3 Beleids- en Orgaancentrum

4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs

5 Bedrijfsvoering

6 Financieel overzicht

Bijlagen

A Uitgebreide cijfers

B Medewerkers NTS

C Publicaties en voordrachten

D Begrippenlijst

 [English summary](#)

Table 1.1b: Actual postmortem DBDs in the relevant year

	2011	2012	2013	2014	2015
Total number of registered organ donors	116	132	112	154	130
Actual organ donors	110	128	105	150	126
• Kidney donor only	3	3	7	6	9
• Not a kidney donor (single organ)	5	4	9	11	6
• Multi-organ donors	102	121	89	133	111
Percentage of multi-organ donors	93%	95%	85%	89%	88%

Table 1.1c: Actual postmortem DCDs in the relevant year

	2011	2012	2013	2014	2015
Total number of registered organ donors	159	180	224	182	218
Actual organ donors	111	124	150	121	139
• Kidney donor only	55	65	76	65	72
• Not a kidney donor (single organ)	2	3	10	2	2
• Multi-organ donors	54	56	64	54	65
Percentage of multi-organ donors	49%	45%	43%	45%	47%

[More figures about organ and tissue donation](#)

The decrease in the number of registered DBDs resulted in fewer multi-organ donations and fewer utilised donors. The number of transplantations involving organs from actual deceased donors consequently decreased by 3 percent compared to the previous year (785 in 2014 and 759 in 2015; also refer to table 1.2). The number of transplantations involving organs from living donors (primarily kidneys, see table 1.3) decreased slightly in 2015 compared to the previous year (from 537 transplantations to 516). This number includes 3 transplantations involving (a part of) a liver from a living donor. The total number of patients waiting for an organ at the end of 2015 had decreased by 6 percent compared to 2014 (from 1044 to 984 people waiting; also refer to table 1.4).

Voorwoord

Inleiding

1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie

2 Missie

3 Beleids- en Orgaancentrum

4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs

5 Bedrijfsvoering

6 Financieel overzicht

Bijlagen

A Uitgebreide cijfers

B Medewerkers NTS

C Publicaties en voordrachten

D Begrippenlijst

 [English summary](#)

Table 1.2: Number of organ transplants in the Netherlands using postmortem organs in the relevant year. DBD= Donation after Brain Death, DCD= Donation after Circulatory Death

	2011	2012	2013	2014	2015
Heart	44	37	37	51	53
Heart with lung	-	-	-	-	1
Liver - DBD	86	99	80	109	89
Liver - DCD	36	36	48	47	46
Liver - split - DBD	1	5	5	9	7
Lung - DBD	41	51	50	71	48
Lung - DCD	27	29	38	20	29
Kidney - DBD	196	229	165	223	207
Kidney with liver - DBD	1	1	4	4	3
Kidney with liver - DCD	1	-	-	-	2
Kidney with pancreas - DBD	16	24	16	23	13
Kidney with pancreas - DCD	4	1	2	4	9
Kidney with liver - split - DBD	-	-	-	-	1
Kidney - DCD	202	220	247	216	235
Pancreas - DBD	13	10	11	8	7
Pancreas with liver - HB	-	-	1	-	-
Pancreas - DCD	3	2	2	-	6
Small intestine - DBD	1	1	-	-	3
Small intestine with kidney - DBD	-	1	-	-	-
Total	672	746	706	785	759

Note: en bloc kidney is counted as 1 transplant.

Voorwoord

Inleiding

- 1** Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2** Missie
- 3** Beleids- en Orgaancentrum
- 4** Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5** Bedrijfsvoering
- 6** Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 [English summary](#)

Table 1.3: Relationship between living kidney donors and recipients

Living related	2011	%	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%
Mother	55	26%	40	17%	52	21%	51	21%	37	19%
Father	38	18%	36	15%	34	14%	38	16%	37	19%
Son / daughter	30	14%	41	17%	31	13%	29	12%	24	12%
Brother / sister	76	36%	107	44%	104	43%	98	40%	84	42%
Grandfather / grandmother	1	0%	1	0%	2	1%	1	0%	1	0%
Uncle / aunt	3	1%	6	2%	9	4%	9	4%	7	4%
Nephew / niece / cousin	9	4%	8	3%	10	4%	15	6%	8	4%
Not specified further	-	-	2	1%	-	-	1	0%	-	-
Total	212	100%	241	100%	242	100%	242	100%	198	100%
Living non-related										
Partner	111	49%	127	52%	135	49%	127	43%	123	39%
Friend	22	10%	26	11%	35	13%	36	12%	30	10%
Non-related family	22	10%	29	12%	28	10%	22	8%	32	10%
Anonymous donor	40	18%	29	12%	42	15%	44	15%	63	20%
Not specified further	33	14%	33	14%	38	14%	63	22%	67	21%
Total	228	100%	244	100%	278	100%	292	100%	315	100%

Voorwoord

Inleiding

- 1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2 Missie
- 3 Beleids- en Orgaancentrum
- 4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5 Bedrijfsvoering
- 6 Financieel overzicht

Bijlagen

- A Uitgebreide cijfers
- B Medewerkers NTS
- C Publicaties en voordrachten
- D Begrippenlijst

 [English summary](#)

Table 1.4: Transplantable patients on the waiting list as of 31 December

	2011	2012	2013	2014	2015	2015 / 2014
Heart	57	64	84	89	101	13 %
Heart with lung	-	-	-	2	1	-
Liver	121	157	132	104	109	5 %
Liver with lung	1	1	-	-	-	-
Liver with pancreas	-	1	-	-	-	-
Lung	234	193	189	178	176	-1 %
Kidney	858	829	710	622	544	-13 %
Kidney with liver	1	6	2	5	1	-
Kidney with pancreas	24	20	23	23	31	35 %
Pancreas	14	15	9	20	21	5 %
Small intestine	1	-	-	1	-	-
Total	1311	1286	1149	1044	984	-6 %

[More figures about actual deceased organ and tissue transplantations](#)

At 1727 donors, the number of tissue donors in 2015 was 1 percent higher than in 2014 (1705 donors). Of these donors, 1590 donors donated corneas - usually both - (in 2014: 1556), 174 donated a pulmonary valve and/or an aortic valve (2014: 201), 108 donated bone tissue (2014: 121) and 464 donated skin (2014: 498). The number of cornea transplantations increased by 13 percent in 2015, to 1499 (2014: 1328). The number of heart valve transplantations decreased by 11 percent in 2015, to 86 (2014: 97). The number of transplantations involving bone tissue increased this year by 3 percent to 1835, compared to 1776 the previous year.

Voorwoord

Inleiding

1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie

2 Missie

3 Beleids- en Orgaancentrum

4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs

5 Bedrijfsvoering

6 Financieel overzicht

Bijlagen

A Uitgebreide cijfers

B Medewerkers NTS

C Publicaties en voordrachten

D Begrippenlijst

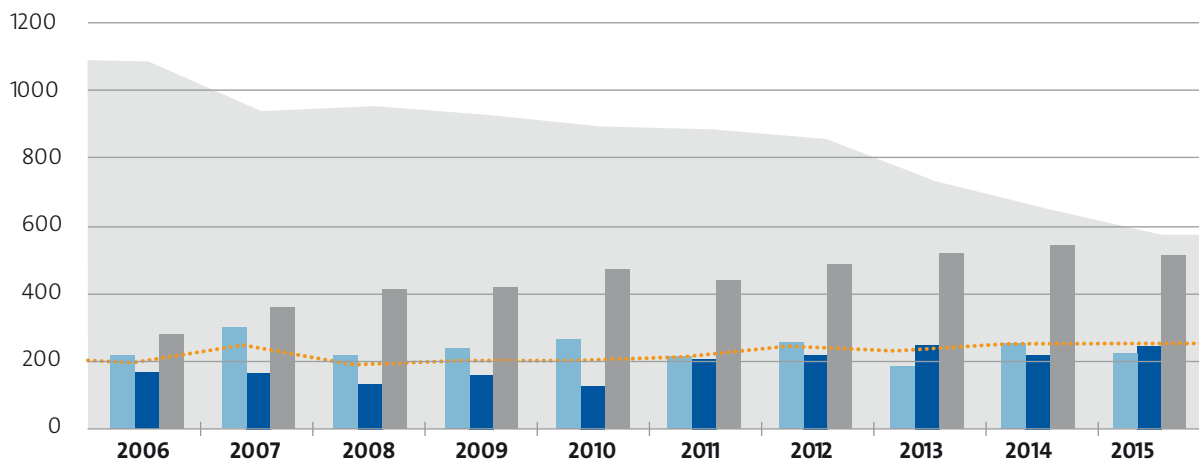
 [English summary](#)

In 2015, a total of 224 transplantations took place in the Netherlands involving kidneys from actual deceased DBDs (2014: 250). This includes transplantations of a kidney in combination with another organ. The number of transplantations obtained from DCDs was 12 percent higher in 2015 (246) than the previous year (220).

Living donors are responsible for more than half (52.5 percent) of the total number of transplanted kidneys in the Netherlands (total 983). The number of transplantations involving kidneys from living donors decreased by 4 percent in 2015, to 513 (2014: 534). This is a contributing factor to the number of patients on the active waiting list for a kidney at the end of 2015 being 11 percent lower than at the end of 2014 (576 versus 650 patients). The inflow onto the kidney waiting list is slightly higher in 2015 (1253 patients) than in 2014 (1212 patients). The outflow from the kidney waiting list decreased slightly (1281 in 2015 versus 1292 in 2014).

Legend

- transplants - donor after brain death (DBD)
- transplants - donor after circulatory death (DCD)
- transplants - living donors
- waiting list as of 31 December
- postmortem donors - effectuated

- Voorwoord
- Inleiding
- 1** Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2** Missie
- 3** Beleids- en Orgaancentrum
- 4** Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5** Bedrijfsvoering
- 6** Financieel overzicht

Bijlagen

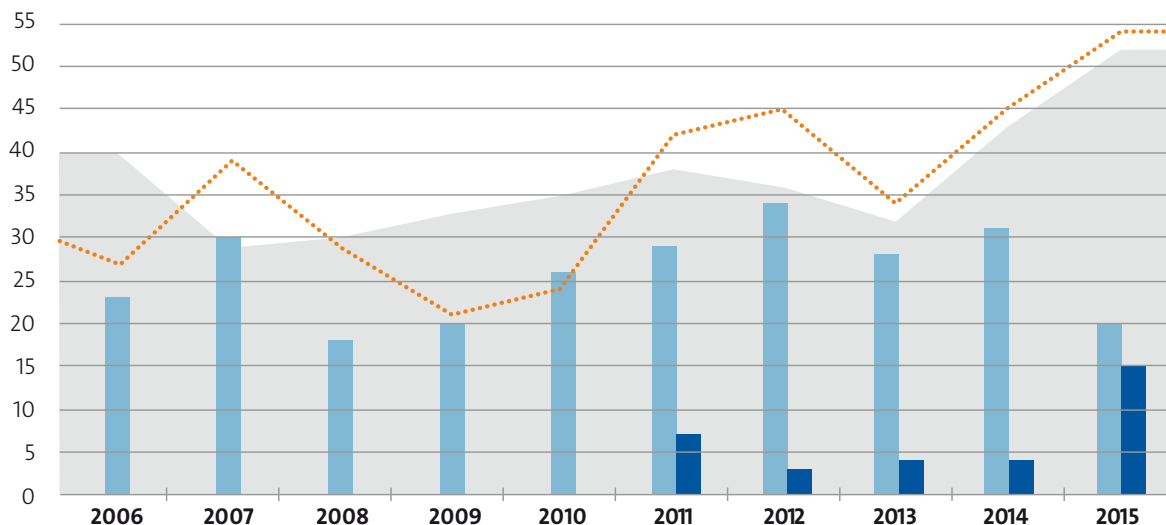
- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

[English summary](#)

 Pancreas

The pancreas was used for transplantation from 54 of all 265 utilised Dutch organ donors in 2015 (20 percent). Following retrieval, a pancreas is often deemed unsuitable for transplantation based on medical reasons. A total of 35 pancreas transplantations took place in the Netherlands in 2015, the majority (22) in combination with a kidney. 15 pancreata were obtained from DCD donors. Of all the pancreas transplantations, 8 patients received islets of Langerhans obtained from the pancreata of 10 donors (counted as 10 transplantations). The number of people waiting for a (kidney with) pancreas at the end of 2015 was higher than in 2014 (increased from 43 to 52).

Legend

- transplants - donor after brain death (DBD)
- transplants - donor after circulatory death (DCD)
- waiting list as of 31 December
- postmortem donors - effectuated

Voorwoord

Inleiding

- 1** Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2** Missie
- 3** Beleids- en Orgaancentrum
- 4** Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5** Bedrijfsvoering
- 6** Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

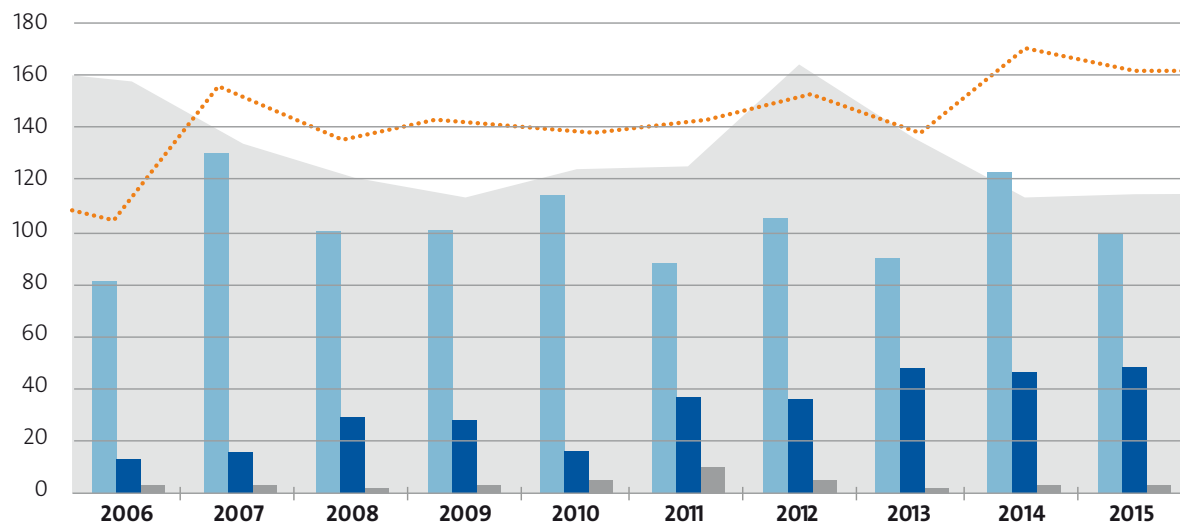
 [English summary](#)

 Liver

A total of 161 actual deceased liver donations took place in 2015, of which 30 were obtained from deceased individuals aged 65 years and older. This resulted in a total of 148 liver transplantations in the Netherlands in 2015 (of which 8 involved a split liver from the Netherlands or abroad). The liver was obtained from a DCD in 48 of these transplantations.

In 2015, a total of 3 liver transplantations were performed using a section of liver from a living donor. The number of people on the liver waiting list increased from 104 in 2014 to 109 in 2015, because the inflow onto the liver waiting list in 2015 (216 people) was higher than in 2014 (203 people). This was due to the fact that the outflow from this waiting list decreased (224 in 2015 versus 233 in 2014).

Legend

- transplants - donor after brain death (DBD) [incl. split in the case of liver]
- transplants - donor after circulatory death (DCD)
- transplants - living donors
- waiting list as of 31 December
- postmortem donors - effectuated

Voorwoord

Inleiding

1 Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie

2 Missie

3 Beleids- en Orgaancentrum

4 Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs

5 Bedrijfsvoering

6 Financieel overzicht

Bijlagen

A Uitgebreide cijfers

B Medewerkers NTS

C Publicaties en voordrachten

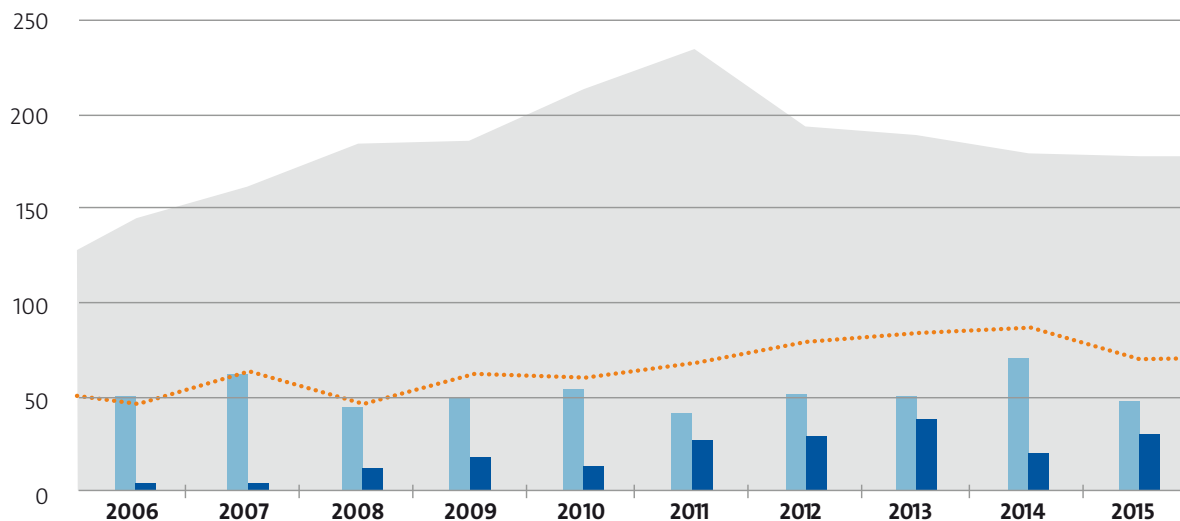
D Begrippenlijst

 [English summary](#)

The number of people on the lung waiting list decreased slightly from 180 at the end of 2014 to 177 at the end of 2015. Although the number of lung donors in the Netherlands was on the increase for years, this number decreased in 2015 (71 in 2015). A total of 78 lung transplantations took place in 2015, with 29 donor lungs obtained from a DCD.

Legend

- transplants - donor after brain death (DBD)
- transplants - donor after circulatory death (DCD)
- waiting list as of 31 December
- postmortem donors - effectuated

- Voorwoord
- Inleiding
- 1** Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2** Missie
- 3** Beleids- en Orgaancentrum
- 4** Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5** Bedrijfsvoering
- 6** Financieel overzicht

Bijlagen

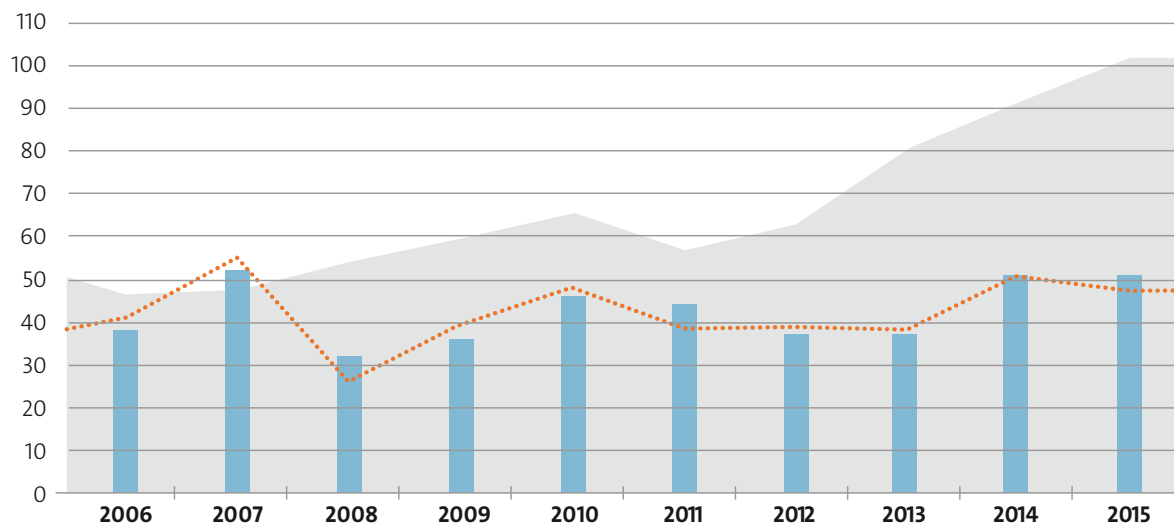
- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 [English summary](#)

 Heart

At the moment, only DBDs can donate their heart for transplantation in our country. The decrease in the number of DBD donor registrations in 2015 resulted in fewer utilised heart donors (48 compared to 51 in 2014). In 2015, a total of 54 transplantations were performed in the Netherlands using donors from the Netherlands or abroad (2014: 51). Nevertheless, the number of patients on the heart waiting list increased by a further 12 percent (102) in 2015 compared to the previous year (2014: 91), although the inflow onto the waiting list decreased, whilst the outflow remained the same (the outflow was 71 in both 2014 and 2015).

Legend

- transplants - donor after brain death (DBD)
- postmortem donors - effectuated
- waiting list as of 31 December

Voorwoord

Inleiding

- 1** Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2** Missie
- 3** Beleids- en Orgaancentrum
- 4** Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5** Bedrijfsvoering
- 6** Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

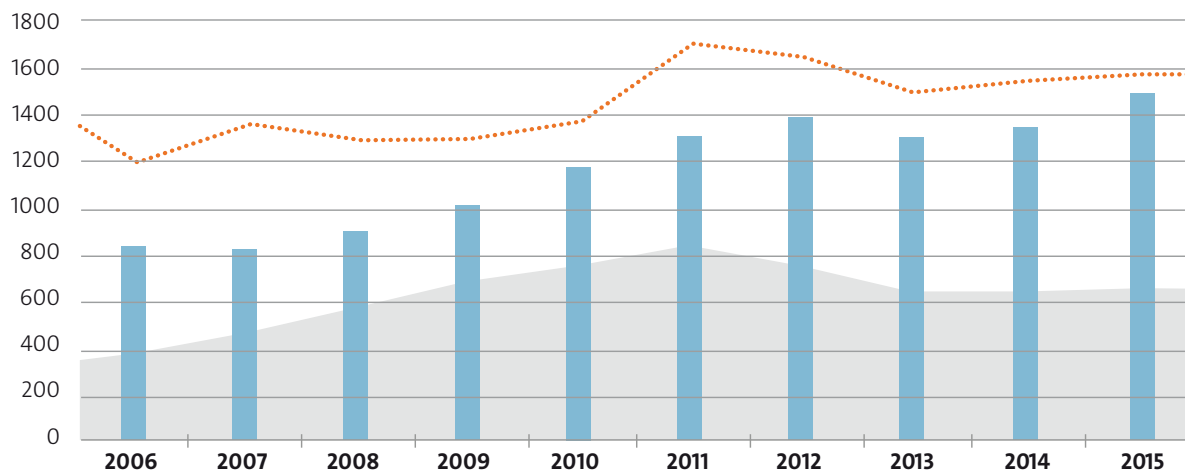
 [English summary](#)

 Cornea

The number of cornea donors increased by 2 percent in 2015 (1556 donors in 2014 and 1590 donors in 2015). Although a donor is usually able to donate both corneas, the number of cornea transplantations in the Netherlands is much lower than the number of donations. This is due to the fact that not every extracted cornea is suitable for transplantation. In addition to this, a suitable recipient (within the Netherlands) is not always found for each cornea.

The number of cornea transplantations in the Netherlands increased from 1328 in 2014 to 1499 in 2015. With 632 patients on the cornea waiting list at the end of 2015, this number remained virtually the same in comparison to the previous year (630 on the waiting list).

Legend

- transplants
- waiting list as of 31 December
- postmortem donors - effectuated

[More figures about organ and tissue donation](#)

[More figures about actual deceased organ and tissue transplantations](#)

- Voorwoord
- Inleiding
- 1** Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2** Missie
- 3** Beleids- en Orgaancentrum
- 4** Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5** Bedrijfsvoering
- 6** Financieel overzicht
- Bijlagen**
- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 [English summary](#)

Jaarverslag 2015 Nederlandse Transplantatie Stichting
Uitgever: Nederlandse Transplantatie Stichting (NTS)

Redactie	Steffen de Groot Bernadette Haase-Kromwijk Martin Heemskerk Hendrik van Leiden Jeantine Reiger Ellen Segeren
Illustraties	David Hiemstra, HR Media Optima Forma bv, Voorburg
Vormgeving	Optima Forma bv, Voorburg
Eindredactie	Saskia Portegies
Bezoekadres	Plesmanlaan 100 2332 CB Leiden
Postadres	Postbus 2304 2301 CH Leiden
Telefoon	(071) 579 57 77 (0900) 82 12 166 (informatielijn Donorvoorlichting)
E-mail	info@transplantatiestichting.nl
Website	transplantatiestichting.nl

ISBN/EAN 978-90-79009-10-7

Voorwoord

Inleiding

- 1** Ontwikkelingen in wachtlijst, donatie en transplantatie
- 2** Missie
- 3** Beleids- en Orgaancentrum
- 4** Donorvoorlichting, Communicatie en Onderwijs
- 5** Bedrijfsvoering
- 6** Financieel overzicht

Bijlagen

- A** Uitgebreide cijfers
- B** Medewerkers NTS
- C** Publicaties en voordrachten
- D** Begrippenlijst

 English summary

